

انجيل لوقا

۱

مقدمه

۱ عالیجناب تئوفیلوس: تا الان خیلی سعی شکریدن ا چیزوئی که بین ما اتفاق گفتن بنویسن، ۲ درست همطو که شاگردن عیسی که کلم خدائو خدمت شاکه و اول همه ای اتفاق رو با چهام خوشدیده به ما شرسونین، ۳ مه هم که همه ای اتفاق رو ا هم اول تا الان، با دقت جست و پی امکردن، ایطو صلاح امدی تا ای اتفاق رو با ترتیب به شما، بنویسم، ۴ تا ا درستی ا چیزوئی که باخبر بودی، مطمئن بشی.

پیشگویی تولد یحیای تعمید دهندہ

۵ موکی که هیرودیس، پادشاه یهودیه هسته، کاهنی به نم زکریا زندگی شکه. ا کاهنن گروه آبا هسته. کاهن عالموی معبد هسترن. الیزابت زین زکریا ا طیفه هارون کاهن. ۶ اش دو تاش تو چهام خدا صالح هسترن و همه حکم و فرمانوی خداوند بی کم و کاست انجم شادا. ۷ ولی اش چک و چوکی شنهه، به خاطر اییکه الیزابت نازا هسته، و هر دو تاش پیر هسترن.

۸ یه بار که نوبت خدمت گروه زکریا توی معبده، و ا در حضور خدا کاهنی شکه، ۹ طبک رسم کاهن، گرعه داخل بودن به معبد خداوند و سوزنیدن بخور به نم ا ک. ۱۰ موک سوزنیدن بخور، مردم همه صرا ووستادرن دعا شاکه ۱۱ یکهو یه فرشته خداوند، سمت راست جئی که بخور شاسوزند ووستاده، به

زکریا ظاهر بو. ۱۲ زکریا تا به فرشته ایدی پریشون بو و ترس وا جُنی گفت. ۱۳ ولی فرشته به زکریا ایگو: «زکریا، مَتِرْس! به خاطر اییکه دعات کِبول بُوَدِن، و زَنْتِ اِلِیْزَابِثْ به تو پُس آتاره و تو نُمی یَحیی اَنوسِی. ۱۴ عَرک شادی و خاشی اَبی، و خیلُی آ به دنیا هُنْدِن اُ خاش اَبَن. ۱۵ چونکه تو چِهَمِ خداوند آدم گپی اَبو. اُ نباید هیچوه به شراب یا عَرک لُو بَرَن. حتی اُ موکعی که تو اُشکُمِ مُمِشِن، اُ روح قدوس خدا پُر اَبو، ۱۶ و اُ خیلُی اُ چوکون کوم خدائو به طَرَه خداوند، خدائش بَرَاگردونه. ۱۷ اُ جلوتَه اُ خداوند در روح و کُذرتِ اِلِیاس پیغمبر آتات، تا دِلِ بَبُ به طَرَه چوک بَرِبِگَرْدونه، و تا به سرکشُ یاد هاده مِثه جَدشُ به خداوند دوست شُبْشِه و مردمی بَشَن که اُ خدا اَتِرْسَن.

۱۸ زکریا به فرشته ایگو: «مِه اُ کا بُوَدِنم؟ چون که مه و زَنم پیریم.» ۱۹ فرشته به اُ جواب ایدا: «مِه جِبْرئیلَم. مه در حضور خدا اُووستُم. و فرستاده بُوَدَم تا با تو گپ بَرَنم و اِی خبر خاشُ به تو بیارُم. ۲۰ بیگین، تو گنگ اَبی و تا اُ روزی که اِی چیرُ اَنجُم نَبو، تو ناتونی گپ بَرَنی، چونکه تو گپوی مه که توی زَمَن خوش اَنجُم اَبو، باور اِتَنکه.

۲۱ مردم منتظر زکریا هَسْتَرَن و حیرون بُوَدَرَن که به چه اییکه موندنی تو مَعَبَد طول ایکشیده. ۲۲ وقتی که زکریا صَرا هُنْد اِیناتونِست که با مردم گپ بَرَنت، اَشْ شُقَهْمی که اُ توی مَعَبَد رویا ایدیدِن، به خاطر اییکه ایما و اشاره شَکِه و اِیناتونِست گپ بَرَنت. ۲۳ وقتی که زکریا نوبت خِدمتی تَمم بو، به لَهَر خو بَرگشت.

۲۴ بعد اُ اِی روز، زنی اِلِیْزَابِثْ اُشکُمی بو و پنج ماه به خوی اُ مردم زَفْت شَکِه و شَگو: ۲۵ «توی روزوی که خداوند به مه نگاه اِیکردِن، اِی کار رو به مه اییکه تا سرافکندگی مه اُمیون مردم واگیره.»

پیشگویی تولد عیسی

۲۶ وقتی که اِلِیْزَابِثْ شیش ماهه اُشکُمِشَه، جِبْرئیل فرشته اُ طَرَه خدا به شهر ناصِرَه تو منطقه جلیل فرستاده بو، ۲۷ پهلوی به دُخت باکره ای که نُمی میریم. میریم نُمزادِ مردی به نُم اِیْسَف هَسْتَه. اِیْسَف اُ طَیفه داوود پادشاه. ۲۸ فرشته پهلوی میریم هُنْد و ایگو: «سلام به تو، ای تو که تو چِهَمِ خدا عزیزِی، خداوند باتون.» ۲۹ ولی میریم اُ چیزی که فرشته ایگو خیلُی پریشون بو و با خوش فکر شَرَه که اِی چَطوکا سلامی. ۳۰ فرشته به میریم ایگفت: «میریم، مَتِرْس! چونکه

توو چهيم خدا عزيز بودي. ^{۳۱} بيگين، تو اَشْكَمِتْ اَبو، پُسي آتاري و نُمي عيسي آنوسي. ^{۳۲} اَشْخَصْ گي اَبو و پُسِ خدای متعال خونده اَبو. خداوند خدا تخت پادشاهی جدی داوودُ به اَدِه. ^{۳۳} اَتَا اَبَدْ به کوم خدا که اَنَسَلْ يَعْکوبِن سلطنت اَگنت و پادشاهی اَ اَبدين. ^{۳۴} ميريم اَ فرشته ايپرسی: «ايي جَطُو ممکين چونکه مه باکره ام.» ^{۳۵} فرشته جواب ايدا: «روح قدوس خدا بر تو آتا و کَدَرْتِ خدای متعال بر تو سایه اگردونه. به ايي خاطر، اُ چوک که وا دنيا آتا بهش مُقَدَّسْ و پُسِ خدا اَگن. ^{۳۶} بيگين، اِلِيزابِتْ که کومْ خویشْتِن، توی پيري اَشْكَمِشِن و پُسِ ايشه. کسی که ايناتونست چوک بياره، الان شيش ماهن که اَشْكَمِشِن. ^{۳۷} به خاطر اييکه به خدا هيچ چیزی غير ممکن نين!» ^{۳۸} ميريم ايگفت: «بيگين، مه کنيز خداوندُم؛ بُوَالْ هرچه که در مورد مه اِتْگُو اِنْفَاقْ بَکِت.» و فرشته اَ پهلُو ميريم ره.

ميريم وا ديدين اِلِيزابِتْ اَرْتِ

^{۳۹} توو هَمْ رُوْزْ ميريم پا بو و وا شتاب به شهری توی کوهسْتِن يَهُودِيَهْ ره. ^{۴۰} اُ به لَهْرْ زکريا ره و به اِلِيزابِتْ سلام ايکه. ^{۴۱} وقتي اِلِيزابِتْ سلام ميريم بَشْنُتْ چوک توی اَشْكَمِي تْکون ايخا و اِلِيزابِتْ اَ روح قدوس خدا پُر بو. ^{۴۲} اِلِيزابِتْ با صدای بلند ايگفت: «اُ ميون زُنْ خدا به تو برکت ايدادِن و به چوکِ توی اَشْكَمِتْ هم برکت ايدادِن! ^{۴۳} مه که بَشْمْ که مُمِ سرورُم پهلوی مه بياد؟ ^{۴۴} چونکه وقتي صدای سلام تو به گوشم رسي چوک اَشَادِي توی اَشْكَمْمْ تْکون ايخا. ^{۴۵} خوش به حال اُ کسی که باور ايکه، هرچه اَ ظَرَهْ خداوند به اُ گفته بودن اَنْجُمْ اَبو.

سرود ميريم

^{۴۶} ميريم ايگو:

«جُنْ مه به خداوند ستايش اَگنت

^{۴۷} و روح مه در نجات دَهَنَدَمْ خدا، خاش اَبو.

^{۴۸} چون اُ به حال حقير کنيز خو نگاه ايکريدن،

به خاطر اييکه، اَ ايي به بعد همه نَسَلْ به مه اَگن، ايي هَمْ کِسين که خدا به اُ برکت ايدادِن.

^{۴۹} چون اُ که خدای قادِرِن،

کاروی گي به مه ايکريدن. نُم اُ قدوسِن.

۵۰. أ به تَمُّمُ أَشُوئِيْ كِه اَرَشِ اَتِرْسَن، نَسَلِ وَا نَسَلِ رَحْمَتِ اَكْن.
 ۵۱. اُ دَسُ خُو بَا كُدَرَتِ دِرَازِ اِيَكِرِدِن،
 و به كَسُوئِيْ كِه تُوِي نِيَتِ هُوِي دِلْشُ مَغْرُوْرَن، پَخْشِ و پِلَا اِيَكِرِدِن؛
 ۵۲. اُ بَه كُدَرْتَمَنْدُ اَتْخَتَشُ زِيَرِ اِيُوَارِدِن
 و به أَشُوئِيْ كِه اَفْتَاَدِه اَن سِرْبِلَنْدِ اِيَكِرِدِن؛
 ۵۳. اُ بَه كُشْنَه هُو بَا چِيْزُوِي خُب سِيْرِ اِيَكِرِدِن
 و لِي بَه پَوْلْدَا رُ دَسِ خَالِي اِيْفِرِسْتَا دِن.
 ۵۴. اُ رَحْمَتِ خُو وَا يَادِ اَتَاْرَه،
 و به خَادَمُ خُو، يَعْني كُوْمِ خُوِي كَمَكِ اِيَكِرِدِن.
 ۵۵. هَمَطُو كِه بَه جَدِ مَا، اِبْرِمِ و نَسَلِ اُ
 و عَدِه اِيْدَاَدَه كِه تَا اَبَدِ اِيْطُو بُكَنْتِ.
 ۵۶. مِيْرِيْمِ تَقْرِيْبَا سَه مَاه پَهْلُوِي اِلِيْزَابِتِ مُنْدِ و بَعْدِ بَه اَهْرِ خُو بَرَكْسْتِ.

تولد يحيى تعميد دهندہ

۵۷. وَ قَتِي مَوِكِ زَائِيْدِنِ اِلِيْزَابِتِ بُو، يَه پُسِ وَا دَنِيَا اِيُوَا. ۵۸. وَ قَتِي كِه هَمَسَاَدَه وَ كُوْمِ وَ خُوِيْشُ شُشْنُتُ خَدَاوَنْدِ چِه رَحْمَتِ كِيْ بَه اِلِيْزَابِتِ اِيَكِرِدِن، بَا اُ شَادِي شُكِه.

۵۹. وَ تُوُو رُوْزِ هَشْتَمِ، اَشُ هُنْدِن تَا بَه چُوَكِ خَتْنَه بُوَكْنِ و شَاوَاْسْتَه كِه نُمِ پِيْ زَكْرِيَا رُو اُبُنُوْسَن، ۶۰. و لِي مُمِشِ اِيْگُو: «نَه؛ نُمِي بَايْدِ يَحِي بَشْتِ.» ۶۱. مَرْدَمِ بَه اِلِيْزَابِتِ شُكْسْتِ: «تُوِي كُوْمِ وَ خُوِيْشُتُ كَسِي بَه اِيْ نُمِ نَبُوْدِن.» ۶۲. و اَشُ بَه بِيْ چُوَكِ اِشَارَه شُكِه وَ اَزِي شُپُرْسِي كِه شُوَا نُمِ چُوَكُ چِه بُنُوْسَه. ۶۳. زَكْرِيَا يَه تَا تَخْتَه بَه نُوْشْتِنِ اِيْخُوَاْسْتِ، اِيْنُوْشْتِ: «نُمِ اُ يَحِيَانِ وَ هَمَسُ تَعْجَبِ شُكِه!» ۶۴. هَمُ مَوِكِ، لُو وَ رُيُوْنِي وَا زِ بُو وَ بَه خَدَا حَمْدِ وَ ثَنَا اِيَكِه. ۶۵. هَمَه هَمَسَاَدَهْشِ تِرْسِيْدِن. وَ تُوِي تَمُّمِ كُوْهَسْتُنِ يَهُودِيَه دَر مَوْرْدِ تَمُّمِ اِيْ چِيْزُ كَبِ شَاْرَه. ۶۶. وَ تَمُّمِ كَسُوئِيْ كِه اِيْ كِيْنُ شَاْشْنُتِ تُو دِلِ خُو شَاْگُو كِه: «اِيْ چُوَكِ چُطُو اَدَمِي اَبُو؟» چُوْنَكِه دَسِ خَدَاوَنْدِ بَا اُ هَسْتَه.

نَبُوْت زَكْرِيَا

۶۷. بِيْ چُوَكِ زَكْرِيَا، اَرْوَحِ قَدُوْسِ خَدَا پُر بُو وَ نَبُوْتِ اِيَكِه وَ اِيْگُو:
 ۶۸. «سْتَايِشِ بَرِ خَدَاوَنْدِ بَشْتِ، خَدَايِ كُوْمُمِ،
 چُوْنِ كِه اُ بَه كَمَكِ كُوْمِ خُو هُنْدِن وَ بَه اَشُ نَجَاتِ اِيْدَا دِن.

٦٩ اَنْسَلْ خَادِمُ خُو دَاوودِ پَادِشَاهِ بَه مَا نَجَاتِ دَهْنَدَهٗ كِيُو اَيْفِرِسْتَادِنِ،
٧٠ هَمْطُو كِه اَكْدِيمِ

اَزْبِنِ پِيغْمَبْرُوِي مُقَدَّسْ خُو وَعْدَه اِيْدَادِنِ،
٧١ كِه بَه مَا اَدَشْمَنْتُمْ

وَا اَدَسِ تَمَمِ كَسُوئِي كِه اَمَا نَفَرْتِ شُهَسْتِنِ، نَجَاتِ اَدِتِ؛

٧٢ تَا اُرْحَمْتِي كِه بَه جِدْمُ وَعْدَه اِيْدَاَدَه نِشْنِ هَادِه
وَعَهْدِ مُقَدَّسْ خُو وَا يَادِ بِيَاَرِه؛

٧٣ هَمْ كَسْمِي كِه

اُ بَه جِدْمِ اِبْرَمِ اِيخَا؛

٧٤ كِه بَه مَا، اَدَسِ دَشْمَنْتُمْ نَجَاتِ هَادِه،

اَنْجَمِ اَدِتِ، تَا بَدُوْنِ تَرَسِ بَه اُ خِيْذْمَتِ بُكْنِيْمِ،

٧٥ هَمَهٗ رُوْزُوِي زَنْدِگِيْمِ بَا قُدُّوسِيَّتِ وَا صَالِحِي دَرِ حَضُوْرِ خُدَا.

٧٦ وَا تُو، اِي چُوْكِ، پِيغْمَبْرِ خُدَايِ مُتَعَالِ خُوْنْدَه اَبِي

چُوْنِ جَلُوْتَه اُ خُدَاوَنْدِ حَرَكْتِ اَكْنِي تَا رَاهُ بِي اُ اَمَادَه بُكْنِي،

٧٧ تَا بَه كُوْمِ اُ يَادِ هَادِي نَجَاتِ تُوِي اِيْنِ كِه،

اُ گَنْهَانِشْ، بَخْشِيْدَه بَشْنِ.

٧٨ اِيْشْ هَمَه بَه خَاطِرِ رَحْمَتِ بِي حَدِ خُدَاْمَنْ.

بَه هَمِي زُوْدِي اَفْتُو صُحْبِ اَبَا لَاهُو دَرِ اَنَّا.

٧٩ تَا بَه اَشُوئِي كِه تُوِي تُرِيْكَي وَا سَايَهٗ مَرْگِ نِشْتَنْ، نُوْرِ هَادِه

وَا كَدْمُوِي مَا رُو بَه رَاهِ صُلْحِ رَاهَبْرِي بُكْنَتِ.»

٨٠ وَا چُوْكِ گَبِ بُو وَا دَرِ رُوْحِ، كِيُو شَبُو وَا تَا رُوْزِ كِه بَه خُوْشِ بَه كُوْمِ خُدَا

نِشْنِ هَادِه، تُوِي بِيَاْبُنِ زَنْدِگِي شِكِه.

٢

وَا دُنْيَا هَنْدَنْ عِيْسِي مَسِيْحِ

١ تُوِي اُرُوْرُ، اَمِپْرَاطُوْرِ رُوْمِ، اُگُوْسْتُوْسِ، قَرْمُنِ اِيْدَا اُ جَاهُوْبِي كِه رُوْمِ حَكُوْمَتِ

شِكِه، مَرْدَمِشِ سَرِشْمَارِي بَشْنِ. ٢ اَبِي اَوَّلِيْنِ سَرِشْمَارِي وَا مُوْكِي اَنْجَمِ بُو كِه

كُوْرِيْنِيُوْسِ قَرْمَنْدَارِ مَنطَقَه سُوْرِيَهٗ هَسْتَه. ٣ پَ بَه سَرِشْمَارِي، هَرَكَ بَه شَهْرِ اَبَا

وَا اَجْدَادِي خُوْشِ رَه، تَا نَمِ نُوِيْسِي بَشْتِ. ٤ اَيْسُفِ هَمِ اُ شَهْرِ نَاصِرَهٗ كِه تُو

منطقه جلیل به منطقه یهودیه به شهر داوود پادشاه که بیت لِحِم، ره. چونکه
 اَئْسَل داوود پادشاه.^۵ اُ با نُمزاد خو میریم که موک زائیدنی نِزیکه، رفتن تا نُم
 خو بنویسن.^۶ وقتی که تو بیت لِحِم هَسْتَرِن، موک زائیدن میریم بو.^۷ میریم
 اولین چوک خو، که پُس وَا دُنیا ایوا. به چوک خو بُننگ ایکه و توی آخوری
 ایخوابوند، چونکه توی مسافرخونه جُئی به اَش نَهسته.

سالار گهر و فرشته

^۸ توی اَ منطقه، سالار گهروپی هَسْتَرِن که تو گَفَه، غایه شُو که شَبو، به گله
 خو نِگهبنی شادا.^۹ یکهو یه فرشته خداوند به اَش ظاهر بو، نور جلال خداوند
 دور اَش روشنی ایگه. سالار گهر خیلی وحشت شُکرده،^{۱۰} فرشته بهش ایگفت:
 «مَترسی، بیگینین، بی شما خبر خاش اُموردن، خبر یه شادی گپی که به همه
 کومِن: ^{۱۱} چونکه اَمرو توی شهر داوود پادشاه، نجات دهنده ای به شما وَا دُنیا
 هُندن که مَسیح موعود و خداوندن، ^{۱۲} نِشوئش به شما این که به یه نوزادی
 پیدا اکنین که بُننگ ایشُکرِدِن و توی آخور خوافتن.» ^{۱۳} یکهو گروهی گپی اَ
 لشکر فرشته هو اَ اَسْمَن ظاهر بوَدَن و با اَ یه تا فرشته به خدا حمد و ثنا شاکیه
 و شاگو:

^{۱۴} «جلال بر خدا توی بالاترین جای اَسْمَن اَسْمَن،

و صلح و سلامتی روی زمین میون اَشوئی که خدا اَزش رُضین.»

^{۱۵} وقتی فرشته اَ پهلوش به اَسْمَن رفتن، سالار گهر به هم شُگفت: «پی به
 شهر بیت لِحِم برم و اچه اِتفاق گفتن و خداوند خبرش به ما ایدادن، بیگینیم.»
^{۱۶} پَ اَش وَا شتاب به بیت لِحِم رفتن و به میریم و اِیسف و چوکی، که توی
 آخور خوافته پیدا شُکه. ^{۱۷} وقتی به چوک شُدی، هر گپی که فرشته دربارش
 شُگفته، همه جا جار شُرَه. ^{۱۸} هَرک گپوی سالار گهر شُشنُت، تعجب شُکه.
^{۱۹} ولی میریم، همه ایشُ تو دِل خو نَگه شُکه و بهش فکر شُکه. ^{۲۰} پَ سالار گهر
 به گَفَه بَرگشتن و به خدا حمد و ثنا شاکیه، چون هرچه که شُدیده و شُشنُته،
 درست هموی هَسته که بهش شُگفته.

^{۲۱} اَ اَخر روز هشتم که چوک ختنه بو، نُمی عیسی شُناهاد، هَم نُمی که میریم
 پیشته اَ ایکه اَشکمی بَشت، فرشته به اَ ایناهاده.

تقدیم عیسی تو مَعَبَد

^{۲۲} میریم بعد اَ گذرونِدن اَ مدتی که توی شریعت خداوند به پاک بوَدن زنی که

بچه ایزائیده تعیین بود، با شوش ایسُف، به چوک شُسی به مَعَبَد که توی شهر اورشَلیم شُبرُد، تا به چوک به خداوند تقدیم بُگَن. ۲۳ درست هَمَطُو که تو شریعت خداوند نوشته بودن: «أولین پُسی که وا دنیا آتا، باید به خداوند وقف بَشت.» ۲۴ و هَمَطُو که تو شریعت خداوند هُنَدن، «یک جفت سورسک یا دو تا جوجه کفتر» گُربونی بُگَن.

۲۵ تو اُزْمَن، مردی به نَم شَمعون، تو شهر اورشَلیم زندگی شَکِه، که صالح و دیندار و منتظر ظهور مَسیح موعوده. روح قدوس خدا بر شَمعون هَسْتِه. ۲۶ روح قدوس خدا به اُنِشْن ایداده که تا وقتی به مَسیح خداوند نَگینِه، نامِرِت. ۲۷ پ شَمعون با هدایت روح قدوس خدا داخل مَعَبَد رَه و وقتی بَپ و مُم عیسی به چوک شُورادَه تا طِبکِ رسم شریعت به اُ به خدا وقف بُگَن، ۲۸ شَمعون به چوک تو کِچکُ خو ایگِه و به خدا حمد و ثنا ایگِه، ایگُو:

۲۹ «ای خداوند، حالا به اِبی خادمِت که خیالی راحت بودن، طِبکِ گُفْتت اِبی دنیا پَتر.

۳۰ چون، چَهْمَن مِه نجات تو رو ایدیدن،

۳۱ هَم نجاتی که جلو چَهْم همه مردم آماده اِنکِه،

۳۲ اُنورین که حقیقتُ به کوموی دِگِه نَماین اَگَن

و باعث سربلندی کومت اَبو.»

۳۳ بَپ و مُم عیسی ا گُپنی که درباره عیسی شاگُفْتِه، ماتِش ایزدَه. ۳۴ بعد شَمعون بَپش دَعای خیر ایگِه و به میریم، مُم چوک ایگُو: «بیگین، اِبی چوک تعیین بودَه که خیلی تو کوم خدا بَگَن پا بَگَرَن، و یه نِشونه اَبو که باهاش مخالفت اَگَن. ۳۵ و یه شمشیر هم تو دِل تو اَره، تا فکروی دِلوی خیلی برملا بَشت.»

۳۶ توی مَعَبَد یه پیر زنی زندگی شَکِه، که پیغمبرَه، ا اُ طیفه اَشیر هَسْتِه، نُمی حَنا و دُخت فَنوپی. اُ هفت سال بعد ا ایگِه شو ایگُفْت، شوش مُرد، ۳۷ و تا هشتاد و چهار سالگی بیوه مُند. اُ هیچَوَه مَعَبَد ول اینکِه و شو و روز با روزه و دعا به خدا پرستش شَکِه. ۳۸ حَنا هَم موکَ جلو هُنَد به خدا شُکر ایگِه و با همه کسوئی که تو اورشَلیم منتظر هُنَدن مَسیح موعود هَسْتَرَن، درباره عیسی گُپ ایزَه.

بَرگُشت به ناصِرَه

۳۹ وقتی که ایسُف و میریم همه چی طَبِکِ شریعت خداوند آنجُم سُدا، به شهر خوشِ ناصِرَه، که تو منطقه جَلیل، برگشتن. ۴۰ اُچوک گپ و کوی سَبو و پُر اِحکَمَت هَسْتَه و تو چَهَم خدا عزیز.

عیسی نوجُون توی مَعَبَد

۴۱ بَپ و مُم عیسی هر سال به عید پَسَخ به شهر اورشلیم شارفته. ۴۲ وقتی که عیسی دوازده سالشَه، طَبِکِ رَسِمِ عید به اورشلیم رفتن. ۴۳ وقتی که عید تَمم بو و اَشُ بَرشاگشت، عیسی نوجُون توی اورشلیم مُند. ولی بَپ و مُمِش خبر سُنَهَسْتَه، ۴۴ اَشُ فکر شاکِه که توی کارُون و یه روز تَمم سفر شُکِه. وقتی که سُدی عیسی نین، میون کوم و خویش و آشناهُ دُمبالی گشتن. ۴۵ وقتی پیدایی سُنکِه، به اورشلیم برگشتن تا دُمبالی بگردن. ۴۶ بعد آسه رو، به عیسی توی مَعَبَد پیدا شُکِه. اُ بین معلَم نِشْتَه و به گپِشُ گوش سُدا و اَشُ سؤال شُکِه. ۴۷ هَرک که گپوی عیسی رو سَشْت، اَفهم اُ و اُ جوابوی که سُدا، حیرون سَبو. ۴۸ وقتی که بَپ و مُمی، به عیسی اُجا سُدی حیرون بودن. مُمِش به عیسی ایگفت: «بِسُم، به چه با ما ای کار اِتکِه؟ مه و وِیتِ دِلُم پِل پِل شُکِه و دُمبالت ماگشت.» ۴۹ ولی عیسی جواب ایدا: «به چه دُمبال مه هَسْتری؟ مگه تَنادونست که باید توی لَهَر بَپم بَشُم؟» ۵۰ ولی اَشُ معنی ای گپی سُنَفَهَمی. ۵۱ پَ عیسی با بَپ و مُم خو به طَرَه شهر ناصِرَه رَه و وا گپِشُ هَسْتَه. مُمِش تَمم ای چیز توی دِل خو نگه شُکِه. ۵۲ عیسی حکمتی بیشتَه سَبود و گد و کامتی گپتِه. اُ، هم پهلوی خدا عزیزَه و هم پهلوی مردم.

۳

یحیی، هموار کننده راه مَسِیح

۱ تو پانزدهمین سال فَرْمروای تیرییوس، امپراطور روم، وقتی که پُنْتیوس پیلائُس حاکم منطقه یهودیه هَسْتَه و هیرودیس حاکم منطقه جَلیل و کاکای هیرودیس، فیلیپُس، حاکم منطقه ایتوریه و تراخونیتیس هَسْتَه، لیسانیوس حاکم منطقه آبیلینی، ۲ حَتّا و قیافا کاهنوی گپو هَسْترن، که گلم خدا توی بیابُن به یحیی، پُس زکریا، نازل بو. ۳ پَ یحیی به تَمم منطقه هوی اطراف رود اَرْدُن

شَرَفَت و به مردم اعلام شَكِه که به بخشش گناهش توبه بُکَن و عُسَلِ تَعْمِیدِ بَگَرَن. ٤ هَمْطُو که توی کتاب اِشعیای پیغمبر نوشته بودِن که،

«صدای یه نفر توی بیابُن که جار اَزَنَت؛

”راه خداوند آماده بُکَنین،

مسیروش رو صاف بُکَنین.

° همه دَرَه پُر اَبَن

و همه کوه و تَلُ صاف اَبَن؛

راهوی کج، راست اَبو،

راهوی خراب، درست اَبو.

٦ و همه بَشَر نجات خدائو اَگَیَن.“»

٧ یَحیی به جماعتی که شاهنده تا اَدَس اُ عُسَلِ تَعْمِیدِ بَگَرَن، شَكُفَت: «ای شما که اَتَخُم تَرَکه اَفعی این، کِ به شما هشدار ایدا تا اُ غَضَبی که اَهَنَدن دَرِ بَرین؟ ٨ کاروی بُکَنین که نِشَن هادِه توبه تُکَرِدن، و با خوتُ مَکِی که: ”ما اَنَسَلِ اِبَرَم پیغمبریم،“ چونکه بَهتُ اَگَم، خدا اَتون اُ اِپی سَنگُ چوکونی به اِبَرَم درست بُکَن. ٩ حتی همی اَلانَم تَبَر به ریشه درختُ، رَسیدن. درختی که ثمره خُب نَدِه اَبَرَن و تو آتش اَکَرْدُن.“»

١٠ جماعت اُ اُ شُپُرسی: «پَ ما چه بُکَنیم؟» ١١ یَحیی به اَشُ جواب ایدا: «کسی که دو تا جَمه ایشَه، یه تاش رو به اُ که اینین هادِت، اُ که خوراک ایشَه هم همی کار رو بُکَن.“ ١٢ خَراجگِیُر هم هُنَدن تا عُسَلِ تَعْمِیدِ بَگَرَن. اَشُ اُ یَحیی شُپُرسی: «اُستاد، ما چه بُکَنیم؟» ١٣ یَحیی بَهشُ اِیگُفَت: «بَشِتَه اُ اندازه ای که تعیین بودِن؛ اُ کسی خَراج مَگِیری.“ ١٤ سَریازُ هم اُ یَحیی شُپُرسی: «ما چه بُکَنیم؟» یَحیی بَهشُ اِیگُفَت: «وا زور اُ کسی پول مَگِیرین و به هِیچکَ تَهْمَت مَزنی و به حقوقی که اَگِیرین قانع بَشین.“»

١٥ مردم منتظرِ هُنَدن مَسِیح موعود هَسْتَرِن و تو دِلُ خو شاگُفَت، مَمکِنِ یَحیی هَمُ مَسِیح موعود بَشِت؟ ١٦ یَحیی به همه اَشُ جواب ایدا و اِیگُو: «مِه به شما با هُو تَعْمِیدِ اَدَم، ولی کسی که اُ مِه کُدرتی بَیشتَرِن، اَتات؛ کسی که مِه لایک نَهَم بَن جوتیوش رو باز بُکُنم. اُ به شما با روح قدوس خدا و آتش عُسَلِ تَعْمِیدِ اَدِیت. ١٧ اُ چَنگُگُ خو بارِشَن تا خرمناگه خو پاک بُکَن و گندمُ توی اَنبارِ خو جمع اَکُن ولی کاه توی آتشی که هِیچوَه خاموش نابو اَسوزونه.“»

١٨ پَ یَحیی با خیلی اُ نصیحتوی دِگَه، خَبر خاش رو به مردم اعلام شَكِه.

^{۱۹} ولی یحیی هیرودیس حاکم به خاطر اینکه به زن کاکاخو، هیرودیا ایگفته و همیطو به خاطر کاروی بد دِگه ای که ایگردَه، نهیش ایدا، ^{۲۰} هیرودیس حاکم هم به یحیی توو زندون ایگردی و با اپی کار، به کاروی بد دِگه خو یه تا دِگه هم اضافه ایکه.

^{۲۱} وقتی همه مردم به تَمم غُسلِ تعمید شُگفت و عیسی هم غُسلِ تعمید ایگفته و دعا شَکه، آسَمُنُ باز بو. ^{۲۲} و روح قدوس خدا به جسم یه کفتر، روی عیسی نِشت و آسَمُنُ صدایی هُند که: «تو پُسِ عزیز مه اپی و مه آ تو خیلی رُضی آم.»

شجره نامه عیسی مسیح

^{۲۳} عیسی تقریباً سی سالِشه که خِذمت خو شروع ایکه. به گُمُن مردم عیسی پُسِ ایسَف و ایسَف، پُسِ هلی، ^{۲۴} هلی پُسِ مَتات، مَتات پُسِ لاری، لاری پُسِ مَلکی، مَلکی پُسِ یَتا، یَتا پُسِ ایسَف، ^{۲۵} ایسَف پُسِ مَتاتیا، مَتاتیا پُسِ عاموس، عاموس پُسِ ناحوم، ناحوم پُسِ حِسلی، حِسلی پُسِ نَجی، ^{۲۶} نَجی پُسِ مَعَت، مَعَت پُسِ مَتاتیا، مَتاتیا پُسِ سَمِعین، سَمِعین پُسِ یُسک، یُسک پُسِ یهودا، ^{۲۷} یهودا پُسِ یوحنان، یوحنان پُسِ رِیسا، رِیسا پُسِ زروبابل، زروبابل پُسِ شِئلتیئیل، شِئلتیئیل پُسِ نیری، ^{۲۸} نیری پُسِ مَلکی، مَلکی پُسِ آدی، آدی پُسِ قوصام، قوصام پُسِ المادام، المادام پُسِ عیر، ^{۲۹} عیر پُسِ یوشع، یوشع پُسِ العازار، العازار پُسِ یوریم، یوریم پُسِ مَتات، مَتات پُسِ لاری، ^{۳۰} لاری پُسِ شَمعون، شَمعون پُسِ یهودا، یهودا پُسِ ایسَف، ایسَف پُسِ یونام، یونام پُسِ الیاقیم، ^{۳۱} الیاقیم پُسِ ملیا، ملیا پُسِ منا، منا پُسِ مَتاتا، مَتاتا پُسِ ناتان، ناتان پُسِ داوود پادشاه، ^{۳۲} داوود پُسِ یسا، یسا پُسِ عوبید، عوبید پُسِ بوغز، بوغز پُسِ سلمون، سلمون پُسِ نَحشون، ^{۳۳} نَحشون پُسِ عَمیناداب، عَمیناداب پُسِ رام، رام پُسِ حِضرون، حِضرون پُسِ فِرِص، فِرِص پُسِ یهودا، ^{۳۴} یهودا پُسِ یَعکوب، یَعکوب پُسِ اِساک، اِساک پُسِ اِبْرَم، اِبْرَم پُسِ تارح، تارح پُسِ ناحور، ^{۳۵} ناحور پُسِ سِروج، سِروج پُسِ رِعو، رِعو پُسِ فِلیج، فِلیج پُسِ عِبر، عِبر پُسِ شِلیخ، ^{۳۶} شِلیخ پُسِ قینان، قینان پُسِ اَرَفکَشاد، اَرَفکَشاد پُسِ سام، سام پُسِ نوح، نوح پُسِ لِمک، ^{۳۷} لِمک پُسِ مَتوشالِح، مَتوشالِح پُسِ حَنوخ، حَنوخ پُسِ یارد، یارد پُسِ مَهَللئیل، مَهَللئیل پُسِ قینان، ^{۳۸} قینان پُسِ اَنوش، اَنوش پُسِ شِیث، شِیث پُسِ آدم، آدم پُسِ خدا هسته.

وسوسه بودنِ عیسی

١ عیسی پُر آ روح قدوس خدا، آ رود اَرْدُن بَرگشت و روح خدا، به عیسی به طَره بیابُن شیبو. ٢ اَجَا اِبلیس به عیسی چهل رو وسوسه ایکه. توی اُرورُ عیسی هیچی اینخارد، وقتی اُ چهل روز به اَخرِ رسی عیسی گُشنه هَسْتَه. ٣ اِبلیس به عیسی ایگو: «اگه پُسِ خدایِ، فَرْمُن هَادَه تا ای سنگ نُن بَشْت.» ٤ عیسی جواب ایدا: «توی نوشته هوی مُقَدَّس نوشته بودن که ”انسان فَکَط با نُن زنده نین.“» ٥ بعد اِبلیس به عیسی به جای بلند ایبو و همه پادشاهی هوی دنیا رو توی لحظه بَهش نِشْن ایدا ٦ و به عیسی ایگفت: «مه همه اِی کُدرت و تَمَم شکوه و جلالش رو به تو اَدَم، چونکه همه ایش رو به دَس مه شُدادن و مه اُ رو به هَرک که مَوَات اَدَم. ٧ پ اگه به مه پرستش بُگئی، همه ایش مالِ تو اَبو.» ٨ عیسی جواب ایدا: «توی نوشته هوی مُقَدَّس نوشته بودن که،

» «به خداوند، خدا خو پرست

و فَکَط به اُ خِذمت بُگن.»

٩ بعد اِبلیس به عیسی به شهر اورشَلیم ایبُرد و روی بلند ترین جای مَعَبَد شیناها و بَهش ایگفت: «اگه تو پُسِ خدایِ، به خوت آ ایجا تُش هَادَه. ١٠ چون توی نوشته هوی مُقَدَّس نوشته بودن: «اُ به فرشته خو فَرْمُن اِدِت که و اسار تو بَشْن.»

و ١١

» اُنْ به تو رو دَسْخ اَبَرن که

یه وقت نَگن پات به یه سنگی بُخارت.»

١٢ عیسی به اِبلیس جواب ایدا: «توی نوشته هوی مُقَدَّس نوشته بودن که «به خداوند، خدا خو امتحان مَگن.»» ١٣ موکعی که اِبلیس همه اِی امتحانُ خو تَمَم ایکه، تا یه فرصت دِگه به عیسی ول ایکه ره.

شروع خِذمت عیسی

١٤ عیسی با کُدرت روح قدوس خدا به منطقه جلیل بَرگشت و خبرش تو همه جای اُ منطقه ایپیچی. ١٥ عیسی توی عبادتگاه هوی یهودی تعلیم شُدا، و همه

مردم آا تعریف شاكه.

مردم ناصِره به عیسی رد اَكُن

^{۱۶} بعد به شهر ناصِره كه اُجا گپ بوډه، ره و همطُو كه عادتشه، توی روز شنبه مُقدّس يهودیون، به عبادتگاه اُسُ ره. و پا بو تا کلم خدائو بُونه. ^{۱۷} طومار اِشعیای پیغمبرُ بهش شُدا. وقتی باز ایكه، اُجئُ پیدا ایكه كه نوشته بوډن:

^{۱۸} «روح خداوند بر من،

چونكه اُ به مه انتخاب ایكردن

تا خبر خاشُ به فخرنُ هادَم.

به مه ایفرستادن تا آزادیُ به اسیرون

و بینایُ به کورنُ اعلام بُکُنم،

و به مظلومُ آزاد بُکُنم،

^{۱۹} و ای خبر خاشُ هادَم كه وقتش رسیدن، كه خداوند به انسان لطف

اَكُن.»

^{۲۰} عیسی طومارُ ایبست و به خادم عبادتگاه پَس ایدا و نِشت. همه کسونی كه تو عبادتگاه هسُترن به عیسی خیره بوډن. ^{۲۱} عیسی گپُ خو شروع ایكه و ایگو: «امرو ای نوشته، همُ موکعی كه بهش گوش تادا، اُنجم بو.» ^{۲۲} همه اُ عیسی تعریف شاكه، به خاطر گپوی پُر فیضی كه شگفته، تعجبُ شکرده و اُ همدگه شاپرسی: «مگه ای پَس ایسُف نُن؟» ^{۲۳} عیسی بهشُ ایگفت: «شکی نین كه ای ضرب المثلُ رو به مه اگین كه "ای طبیب به خوت شفا هاده!" و اُ کاروی كه مُشُتن توی شهر گُفرناحوم اِتکُردن، توی شهر خوتم اُنجم هاده.» ^{۲۴} عیسی بهشُ ایگو: «حقیقتا به شما اگم كه، به هیچ پیغمبری توی شهر خوش کبول ناگُتن. ^{۲۵} ولی بُدونین كه زَمُن اِلیاس پیغمبر، موکعی كه اَسْمُن سه سال و شیش ماه بسته بو و گحطی گپی توی همه اُ سرزمین هُند، بیوه زنوی زیادی میون کوم خدا هسُترن. ^{۲۶} ولی خدا به اِلیاس پهلوی هیچتا اُشُ ایتُفرستا، به جز اُ بیوه زن، كه توی شهر صُرفه توی سرزمین صیدون. ^{۲۷} زَمُن اِلیسُع پیغمبر هم، جُدامیون زیادی میون کوم خدا هسُترن، ولی هیچتا اُ جُدام پاک نَبوډن، به جز نَعْمان سُریانی.» ^{۲۸} همه کسونی كه توی عبادتگاه يهودی هسُترن، اُ شنیدن ای گپُن جَعلی بوډن. ^{۲۹} اُسُ بلند بوډن و به عیسی اُ شهر دَر

شُکِه و به سَر تَل که شهر روش ساخته بودَه، شُبرد تا اَجا به عیسی نُش هَادَن.
۳۰ ولی عیسی آمیونشُ رَد ایکه و رَه.

شفای مردی که گرفتار زار هسته

۳۱ پَ عیسی به شهر گَفرناحوم، توی منطقه جَلیل رَه و تو روز شنبه مُقَدَس یهودیون به مردم تعلیم ایدا. ۳۲ اَشُ آ تعلیم عیسی حیرون بودَرَن، چون که با کُدَرَت گَپ شَرَه. ۳۳ توی عبادتگاه یهودیون، مردی هسته که زار ایشسته. اُ با صدای بلند غار ایزه: ۳۴ «ای عیسیا ناصرِی، تو با ما چه کار اِئسِتِن؟ هُنَدی که به ما نابود بَگَی؟ اَدونُم که تو کی، تو هَمُ قدوس خدایِی.» ۳۵ ولی عیسی به اُ نهیب ایدا و ایگفت: «چُپ بَرَن و اُ مرد دَر بُدو!» و ایه گیر، زار، جلوی همه مردم به اُ مرد و زمین ایزه و بدون ایکه طوریش بَیشت، ازش دَرهَند. ۳۶ مردم همه تعجب شُکِه و به همدِگه شاگفت: «ای چَطو کَلَمین؟ اُ با کُدَرَت به زار قَرْمُن اَدِت و اَشُ هم اَدَمُ دَر اَتان.» ۳۷ خبر کاروی عیسی تو تَمَمِ منطقه هوی اطراف پخش بو.

عیسی به خیلُ شفا اَدِت

۳۸ عیسی بلند بودُ اَ عبادتگاه یهودیون دَرهَند و به لَهَر شَمعون رَه. مُم زن شَمعون تُو بدی ایشسته، اَشُ اَ عیسی شُخواست که کمکی بَکنت. ۳۹ عیسی بالا سَری ووستا و به تُو نهیب ایدا و تُوی گَط بو. اُ زن هَمُ موکَ اَ جا خو بلند بو و ازش پذیرایی ایکه.

۴۰ غایه غروب، مردم کسوئی که مریضی هوی مختلف شَهسته، پهلوی عیسی شُوا، و عیسی روی تک اَشُ دَسِ اینها دُ شفاشُ ایدا. ۴۱ همیَطو زارُ هم اَ خیلُ دَرهَندن و غار شارَه: «که تو پُس خدایِی!» ولی عیسی به اَشُ نهیب شَدا و ایناواشته که گَی بَرَنَن، چونکه زارُ شافهمی که اُ هَمُ مَسیح موعودِن.

عیسی تو عبادتگاه هو تعلیم اَدِت

۴۲ دَم صُحب عیسی به دعا، به جای دور رَه. مردم دُمبالی شاگشت و وقتی پیدایی شُکِه، سُنواشته که عیسی اَ پهلوشُ بَرِت. ۴۳ ولی عیسی ایگفت: «مِه باید خبر خاش پادشاهی خدائو به شهروی دِگه هم هَادَم؛ چونکه به ای هدف فرستاده بودَم.» ۴۴ پَ توی منطقه یهودیه، توی عبادتگاهوی یهودی کَلَم خدائو به مردم شَگفت!

اولین شاگردن عیسی

۱ به رو وقتی که عیسی پهلو دریاچه جنیسارت ووستاده، جمعیت زیادی دوری شُگِفْتَهٗ اهر ظره فشار شاوا، تا گلم خدانو بَشُنُون. ۲ عیسی دو تا کایک پهلو دریاچه ایدی که مئی گیر ا کایک دَرَهَنْدِرُن تُوُرُ خو شاشوشت. ۳ عیسی سواریه تا ا کایک که مال شَمَعُونَ بو و به شَمَعُونَ ایگو که کایک رو به خو ا لُو هُو دور بُکَنْت. بعد عیسی توی کایک نِشْت و ا ا جا به مردم تعلیم ایدا. ۴ وقتی عیسی گِش تَمَم بو، به شَمَعُونَ ایگفت: «کایک به جئی که دریاچه عمق ایشه پَر، تُوُرُو به گِشْتِنِ مئی تو هُو بَکَرْدِن.» ۵ شَمَعُونَ جواب ایدا: «اُستاد، ما کُلِ شُو زحمت مُکِشی ولی مُنْتُونست چیزی صید بُکْنیم! ولی چون تو قَرْمُن ایدی، تُوُرُ توی هُو اگَرْدَنیم.» ۶ وقتی هَم کاری که عیسی ایگو شُکِه، اگک مئی شُگِفت که نَزیکَ تورشُ پارَه بَشَه! ۷ اَشُ به رَفیکُ خو که توی ایه تا کایک هَسْتَرِن علامت شُدا تا بیان کمکش هادَن، پ اَشُ هُنْدُن هر دو تا کایک پُر ا مئی شُکِه، گدی که نَزیکَ کایکُ عَرک بَشِن. ۸ وقتی شَمَعُونَ پَطْرُس اپی رو ایدی، به پاهوی عیسی گفْت و ایگفت: «ای خداوند، ا مه دور بَش، چونکه آدمی گناهکارم!» ۹ شَمَعُونَ و همه کسوی که باهاش هَسْتَرِن، ا اِتْفاقی که موک صید مئی گفْتَه، بُهْتِش ایزَدَه. ۱۰ و هَمِیْطُو یَعکوب و یوحنا، پُسون زیدی که شَرِیکوی شَمَعُونَ هَسْتَرِن، همی حال رو شَهْسَهْتَه. عیسی به شَمَعُونَ ایگفت: «مَتْرَس؛ ا اپی به بعد مردم به خدا صید اکنی.» ۱۱ پ اَشُ کایکُ خو به لُو دریاچه شُبو و همه چیزُ خو ول شُکِه و دُمبال عیسی رَفْتِن.

عیسی به یه جذامی پاک اکن

۱۲ وقتی که عیسی توی یه تا ا شهر هَسْتَه، یه مردی که تَمَم جنی جذام ایگفْتَه، به ا جا هُنْد. وقتی به عیسی ایدی، وا رو به زمین گفْت به عیسی التماس ایکه و ایگفت: «ای خداوند، اگه بخوای ا تونی به مه شفا هادی.» ۱۳ عیسی دَسُ خو دراز ایکه روی ا مرد ایناها و ایگفت: «مواتن، شفا بیگه!» ۱۴ درجا جذام ا ا مرد ره. ۱۴ عیسی بهش سفارش ایکه که به کسی چیزی نِگت، ولی به ا ایگو: «بزه و به خوت به کاهن مَعْبَد نِشْن هاده و به خاطر اییکه شفا ادگِشْتِن گُربونی مخصوص شفا، که موسی حُکم ایکَرْدِن، تقدیم بُکُن تا ایطوکا ثابت بَشْت که تو

شفا اِدْگِفْتِن.»^{۱۵} ولی با اِی وجود، خبر کاروی عیسی همه جا ایپیچیده و جمعیتوی گپ جمع شابو تا گپن عیسی بِشُنُون و اَمْرَضُشْ شفا بِگَرَن.^{۱۶} ولی عیسی به جاهوی خلوت شَرَفْتَه و دعا شَکِه.

عیسی یه فلج رو شفا اَدِت

^{۱۷} یکی آ رُوژ که عیسی تعلیم شَدا، عالموی فرقه فریسی و معلموی تورات اَجا نِشْتَرَن. اَشْ اَ تَمَم داهاتوی منطقه جلیل، یهودیه و اَ شهر اورشلیم هُنْدَرَن. عیسی با کَدَرْت خداوند شفا شَدا.^{۱۸} همی موکَ چندتا مرد، به یه مرد فلج وا جاگه ای شاوا و شاواستَه به اُ، داخل لَهَر بیارَن و رو وا رو عیسی بُنوسَن.^{۱۹} ولی به خاطر اییکه جمعیت زیادَه، راهی یافت شُنِکِه تا به اُ داخل لَهَر بیارَن، پَ اَشْ رو سِرا رَفْتَن و سفالوی سقف بالا سَر عیسی رو شُسی؛ و به اُ فلج وا جاگه ای پایین شُفرستا و رو وا رو عیسی شُناها.^{۲۰} وقتی که عیسی ایْمِنِشْ ایدی ایگفت: «ای مرد، گناهُت بخشیده بو.»^{۲۱} معلموی تورات و عالموی فریسی شروع وا سَوال کِردَن شَکِه و شُگفت: «اِی کِن که کُفر اَگِفْتِن؟ کِ جَز خودِ خدا اَتون گناهَ بَخشَه؟»^{۲۲} وقتی عیسی فکر اَشْ رو ایفهمی، بَهِشْ ایگُو: «به چه توو دِلْت اِیْطو اَگِفْتِن؟»^{۲۳} گفْتِن گَم یه تا آسُنْتَرِن: «اِی که گناهُت بخشیده بودن» یا اِی که «هُرْس و راه بَرَه»؟^{۲۴} ولی پِی اییکه بُدونین پُس انسان، روی زمین کَدَرْت ایشَه که گناهَ رو بَخشَه» - عیسی به مردی که فلج هَسْتَه ایگُو: «به تو اَگَم، هُرْس، جاگه خو واگِه و به لَهَر بَرَه!»^{۲۵} دَرْجا، اُ مرد جلو چهم اَشْ اَ جا خو بلند بو ووستا و جاگه خو ایواگِفْت و همیْطوکا که به خدا شُکر شَکِرْد به لَهَر رَه.^{۲۶} همه همیْطوکا که حیرون هَسْتَرَن به خدا شُکر شاکِه تَرسیدَرَن، شاگُو: «امرو چیزوی خیلی عجیبی مُدید.»

عیسی به لاوی دعوت اَکنت که دُمبالی بیاد

^{۲۷} بعد اِی عیسی رَه و به یه خَراجگیر ایدی که نُمی لاوی هَسْتَه، اُ توی جُئی که خَراج شَکِه نِشْتَه، عیسی بَهِشْ ایگُو: «دُمبال مِه بُدو.»^{۲۸} لاوی بلند بو، همه چی خو وِل اییکه، دُمبال عیسی رَه.

^{۲۹} لاوی توی لَهَر خو دعوتی گپی به افتخار عیسی ایگفت، گروه گپی اَ خَراجگیر و مردموی دِگِه با اَشْ سَر سَفره نِشْتَن.^{۳۰} عالموی فریسی و معلموی توراتِشْ وا جُنْ شاگردن عیسی سُک سُک شاکِه و بَهِشْ شاگفت: «به چه با خَراجگیر و گناهکار خوراک و هُو آخواردین؟»^{۳۱} عیسی به اَشْ جواب ایدا:

«أشوتى كه مريضن به طبيب نياز شهستين نه سالم. ۳۲ مه نهندم تا به صالح دعوت بكنم، بلکه هندم تا به گناهكار به توبه دعوت بكنم.»

سؤال درباره روزه

۳۳ اش به عيسى شگفت: «شاگردن يحيى بيشتري وقت روزه اگيرن و دعا اگن؛ شاگردوي فريسى هم همى كارو رو اگن، ولي شاگردن تو هميشه آخاردن.»
 ۳۴ عيسى به اش ايگو: «مگه اتونى مهمونوى هيش وقتى كه دوماد با اشن مجبورش بكنى روزه بگرن؟ ۳۵ ولي روزوى اتات كه دوماد اش گفته ابو. توى ا روزن كه روزه اگرن.» ۳۶ عيسى ابي مثل هم به اش ايگو: «هيچك تكه اى ا جمه نو رو نابت تا به جمه كهنه پچ بزنت. اگه ابي كار بگن، هم جمه نو پاره ابو و هم پارچه نو به جمه كهنه ناخاره. ۳۷ و هيچك شراب تازه توى مشكوى كهنه ناريزه اگه ابي كار بگن، شراب تازه مشك پاره اگن، ايظوكا هم شراب اريزت هم مشك آبين آرت. ۳۸ ولي شراب تازه بايد توى مشكوى تازه بريزن. ۳۹ هيچك بعد آ خواردين شراب كهنه شراب تازه اينوا، چونكه اگيت: "شراب كهنه بهترن."»

٦

صاحب روز شنبه مقدس

۱ توى يه رو آ شنبه مقدس يهودى، وقتى كه عيسى آ ميون مزرعه گندم شگدشت شاگردش سر خوشه هوى گندم رو شاجيده و تو كف دس خو شاپنوند و شاخوا. ۲ ولي چند نفر آ عالموى فرقه فريسى شگفت: «به چه تو روز شنبه مقدس كارى كه روا نين انجم آدادين؟» ۳ عيسى جواب ايدا: «مگه تخوندين كه داوود پادشاه وقتى خوش يارش كه گشنه هسترن چه ايكه؟ ۴ جطو ا داخل لهر خدا بو و نى كه تقديس بوده رو ايسى و ايخا و به يار خو هم ايدا، با ابي كه روا نهسته هيچك آ ابي ن بخوارت جز كاهن معبد.» ۵ و بعد عيسى ايگو: «پس انسان، صاحب روز شنبه مقدسن.»

شفای مرد عليل

۶ توى يكي ديگه آ روزوى شنبه مقدس عيسى به عبادتگاه يهوديون ره و شروع به تعليم دادن ايكه. مردى اجا هسته كه دس راستى خشك بوده. ۷ معلموى

تورات و عالموی فَرِیسی، کمین عیسی شُکِرْدَه تا بیگیئَن که توی روز شنبه مُقَدَّس به کسی شفا آدِه یا نه، تا بلکه بونه ای به تهمت رَدَن به عیسی پیدا بُگَن. ^۸ ولی عیسی فکر اَشُ رو شَدونست، به مردی که دَسی خشک بودَه ایگو: «بُدو اییجا ووستا.» و اُ مرد هم بلند بُو ووستا. ^۹ عیسی به اَشُ ایگفت: «مَوا آ شما پُرسُم که کم یه تا توی روز شنبه مُقَدَّس آنجُم دادنی رَوان، خوبی کِرِدَن یا بدی کِرِدَن، جُن یکی نجات داین یا به اُ نابود کِرِدَن؟» ^{۱۰} عیسی به تک تک کسوئی که دور و وری ووستادَرَن نگاه ایکه، و به اُ مرد ایگو: «دَس خو دراز بُگَن!» اُ مرد هم دَس خو دراز ایکه و دَسی حُب بو. ^{۱۱} ولی معلموی تورات و عالموی فَرِیسی خیلی جَعلی بوَدَن و باهم شور شُزه که با عیسی چه بُگَن.

انتخاب دوازده حواری

^{۱۲} یکی اُ رورُ، عیسی به دعا کِرِدَن به کوه رَه و کَل شُو با خدا راز و نیاز ایکه. ^{۱۳} غایه صُحِب که بو اُ به شاگردُنُ خو صدا ایکه، آ بین اَشُ به دوازده نفر انتخاب ایکه و نُم اَشُ رو حواری ایناها ^{۱۴} شَمعون که نُمی پِطرس ایناهاَدَه، آندریاس کاکای پِطرس، یَعکوب و یوحنا، فیلیپس و بَرَتولما، ^{۱۵} مَتی و توما، یَعکوب پُسِ حَلْفای، شَمعون که بهش وطن پرست شاگو، ^{۱۶} یهودا پُسِ یَعکوب و یهودا اَسْحَرِیوط که به عیسی خیانت ایکه.

خوش به حال شما

^{۱۷} عیسی با اَشُ اُ کوه زیر هُند و تو یه کَفَه ای ووستا. جمعیت گپی آ شاگردُ و مردم زیادی که آ تَمَم منطکه یهودیه و شهر اورشلیم و آشهروی ساحلی صور و صیدون، اُجا هَسَترن. ^{۱۸} اَشُ هُندَرَن تا گپن عیسی رو پِشَنون و آ مریضیشُ شفا بَگَرَن. و اَشوئی که گرفتار زار هَسَترن هم، شفا شُگه. ^{۱۹} همهٔ مردم سعی شاکه به عیسی دَس بَرَنَن، چون کُدرتی که آ عیسی خارج شَبو به همه شفا شدا. ^{۲۰} بعد عیسی به شاگردُ خو نگاه ایکه و ایگفت:

«خوش به حال شما که فَخیرین،

چون پادشاهی خدا مالِ شُمان.

^{۲۱} «خوش به حال شما که الان گُشنه ایین،

چون که شما سیر آیین.

«خوش به حال شما که الان گیریک نَکَرِدین،

چونکه خنده آرنین.

۲۲ «خوش به حال شما وقتی که مردم آ شما به خاطر پُس انسان، متنفر بَشَن و به شما آ جمع خوش دَرِبُکُنُّنْ بَهْتُ تو هین بُکُنُّنْ بد نُمْتُ بُکُنُّنْ. ۲۳ توی اُ روز، شاد بَشین و آ شادی چَمک بُکُنن، چونکه پاداشت توی آ سَمُن خیلی گَین؛ چونکه اجدادِ اُشُ هم با پیغمبرُن درست همیَطو رفتار شُکِه.

۲۴ «ولی وای به حال شما پولداژ،

چونکه شما خاشی خو تُکِرِدِن.

۲۵ «وای به شما که الان سیرین،

چون گُشنه آیین.

«وای به شمایی که الان خنده آزنین،

چونکه شما ماتم آگیرین و گیریک آگنین.

۲۶ «وای به حالت، وقتی که، مردم آرتُ تعریف بُکُنن، چون اجدادِشُ با پیغمبری دروغی درست همیَطو رفتار شُکِه.

به دشمنُ خو محبت بُگنی

۲۷ «ولی به شمایی که آسنتین آگم، که به دشمنُ خو محبت بُکُنن و به اُشُ که آ شما متنفرن، خوبی بُکُنن. ۲۸ به اُشوئی که به شما اِسپار آگنن، دعای برکت بُکُنن و به اُشوئی که آذیتت آگنن دعا خیر بُکُنن. ۲۹ آگه کسی توروت چک ایژِه اُ طَرِه رو خو هم بهش برِبِگِرْدِن. آگه کسی عباتُ ایسی بُوَال تا جَمَت هم بِبِرِه. ۳۰ آگه کسی چیزی آ تو سَوا به اُ هادَه و آگه مالِتُ به زور آرتُ شُکِه، پی مِگِه. ۳۱ پَ با مردم هَمَطوری رفتار بُکُنن که دوست تُهَسِتِن با خوتُ هَمَطو رفتار بُکُنن.

۳۲ «آگه فَکَطُ به کسویی محبت بُکُنن که بی شما محبت آگنن چه فیده ای بَهْتُ ایبشه؟ چونکه حتی گناهکارُ هم به کسویی که دوستشُ شَهه محبت آگنن. ۳۳ و آگه فَکَطُ به کسویی خوبی بُکُنن که به شما خوبی آگنن چه فیده ای بَهْتُ ایبشه؟ چونکه حتی گناهکارُ همی کارُ آگنن. ۳۴ و آگه فَکَطُ به کسویی گرض هادی که توقع پَس گِفِتِن تُهَسِتِن، چه فیده ای بَهْتُ ایبشِن؟ حتی گناهکارُ هم آگه بَدوِنن همهٔ پول خو پَس آگِرِن به همدِگِه گرض آدن. ۳۵ ولی شما، به دشمنُ خو محبت بُگنی، خوبی بُگنی و بدون توقع پَس گِفِتِن گرض هادی که پاداش خیلی گپی آگیری و چوکوی خدای متعال آیین چون خداوند با ناشکَرُ و بدکارُ مهربونن ۳۶ پَ رَحیم بَشین، هَمَطو که بَپِ آسَمُنِ شما رَحیمین.

محکوم کِردنِ دیگران

^{۳۷} «قضاوت مکنین، شما هم قضاوت نابین؛ محکوم مکنین، شما هم محکوم نابین بپخشین، شما هم بخشیده آیین. ^{۳۸} هادی، به شما داده ابو. کیله ای پُر، فشرده، تَکون داده و سرریز توی پیش بند رویِ دامنِت آریزه چون با هر کیله ای که هادی با هم گد کیله بهت آدن.»

^{۳۹} عیسی ای مَثَلُ هم بهش ایگو: «یه کور آتون به یه کور دِگه دُمبالُ خو گهکسُر بُگنت راه نیشِنش هاده؟ مگه دوتاش توی چاه ناگن؟ ^{۴۰} شاگرد، آ اُستاد خو گپته نین ولی وقتی کسی درس خو تمم بکن مئه اُستادُ خو آبوت. ^{۴۱} «به چه پَر کاهی که توو چهَم کاکاتین آیینی ولی گنده درختی که توی چهَم خوتن ناگینی؟ ^{۴۲} چطو آتونی به کاکات بگی، ”کاکا بوال ای پَر کاهی که توی چهَمتن دَربیارم“ با ای که گنده درختی که توی چهَموی خوتن ناگینی؟ ای ریکار، اول گنده درختُ آ چهَم خوت دَربیار بعد بهته آگینی تا پَر کاه آ چهَم کاکات دَربیاری.»

درخت و میوه‌اش

^{۴۳} «هیچ درخت خُب، میوه بد نادیت و هیچ درخت بد، میوه خُب نادیت. ^{۴۴} چونکه به هر درختی آ میوه آش آتونی بشناسی، نه آ بوته خار آبوت انجیر بچینی و نه آ بوته تمشک انگور. ^{۴۵} آدم خُب آ صندوک خُب دِلِ خو خوبی دَر آتاره و آدم بد آ صندوک بد دِلِ خو بدی دَر آتاره چونکه زَبَنُ آ چیزی اُگیت که دِلِ آ سرریزن.»

معمار دانا و معمار نادون

^{۴۶} «چطون که به مه 'سرورم، سرورم' آگی، ولی به چیزی که بهت اگم عمل ناگنین؟ ^{۴۷} «بوالی بهت نیشن هادم ای که پهلوی مه آتا و گپن مه اشنوه و بهش عمل اگنت مئه کِن. ^{۴۸} ا مئه مردین که وقتی لَهزُ خو درست سَکِه زمینِ خو با عمق زیاد ایگند و پي لَهزُ روی سنگ اینها. وقتی که سیل هُند هُو به طَره لَهزُ هجوم ایبو، ولی ایئتونست لَهزُ تَکون هاده چونکه کایم ایبسته. ^{۴۹} ولی ا کسی که گپن مه اشنوه ولی به ا عمل ناگنت مئه مردین که یه لَهزُ روی زمین بدون پي ایساخت وقتی که هُو به طَره لَهزُ هجوم ایوا درجا لَهزُ چلی به کلی ویرون بو.»

ایمن افسر رومی

۱ وقتی عیسی همه گپُ خو با کسوئی که شاشنوته تَمَم ایکه، به شهر گفرناحوم ره. ۲ آجا، یه افسر رومی هسته، اُ افسر رومی نوکری ایستسته؛ که خاطری به اُ خیلی عزیزه. نوکر اُ مریضه و نَزیک هسته بمره. ۳ وقتی که اُ افسر درباره عیسی ششنت، به چند نفر اُ شیخوی کوم یهود پهلوی عیسی ایفرستا تا اُ عیسی بخوان بیاد و به نوکری شفا هاده. ۴ وقتی اُش پهلوی عیسی هُندن و با التماس به عیسی شگفت: «ای مرد لایکن که ای کارو در حق بُکنی، چونکه اُ به کوم ما دوست ایسه و ای مرد هم کسی هسته که عبادتگاهم به ما درست ایکه.» ۵ عیسی با اُش ره. به نَزیکِ اُ لهر که رسی، اُ افسر دوست خو ایفرستا، تا به عیسی بگن: «سرورم، به خوت زحمت مده، چون مه لایک ای نهم که به زیر سقف لهر مه پی. ۶ به خاطر همی، حتی به خوم لایک ای اُمندونست که پهلوت بیام. تو فکط یک کلمه بگه، نوکرم شفا بگنت. ۷ چون مه خوم مامورم. و سربازوی امهستن که اُ مه فرمُن آبرن. به یکی بگم "بزه" آریت؛ به یکی بگم "بدو"، آتات و وقتی به نوکرم اگم "ای کار رو انجم هاده"، انجم آدیت.» ۸ عیسی وقتی ای گپُ ششنت، تعجب ایکه و به جمعیتی که دُمبالش شاهنده ایگفت: «به شما اگم، که مه حتی میون کوم خدا هم ایطو ایمنی اُمندیدن.» ۹ وقتی فرستاده به لهر برگشتن، به نوکرو سالم و سلامت شدی.

زنده کِردنِ پَسِ بیوه زن

۱۱ زَمَن زیادی نگذشته که عیسی همراه با شاگردش و جمعیت زیادی اُ مردم که باهاش هسترن، به شهری به نُم نائین ره. ۱۲ نَزیک دروازه شهر که رسی، ایدی یه مُرده شابرده که تنها پَس یه بیوه زن. جمعیت زیادی اُ مردم شهر با اُ زَنو هسترن. ۱۳ وقتی خداوند عیسی به اُ زن ایدی، دلی به اُ درد ایکه و ایگفت: «گیریک مکن.» ۱۴ بعد عیسی نَزیک بو و به تابوت دَس ایزه. کسوئی که تابوت شابرده، ووستادن. عیسی ایگفت: «ای جُون، به تو اگم، هُرس!» ۱۵ اُ مُرده نِشت و شروع به گپُ زدن ایکه! عیسی به اُ جُون دَس مُمِش ایدا. ۱۶ همه ترس واونش کُ و همیطو که به خدا حمد و ثنا شاکه، شاگو: «پیغمبر گپی میون ما ظاهر بودن. خدا به کمک کوم خوش هُندن.» ۱۷ خبر ای کار عیسی تو تَمَم

منطقه یهودیه و همه منطقه هوی اطراف پخش بو.

یحیی به عیسی کا صِد افرستہ

۱۸ شاگردنِ یحیی خبر تمم اپی اتفاقِ بہش سُدا. یحیی، به دو نفر آ شاگردنِش ایخواست کہ بیان و به اُسُ با اپی پیغوم پهلو خداوند عیسی ایفرستا و ایگو: ۱۹ «تو هموئی کہ باید بیاد یا منتظر کس دِگه ای بشیم؟» ۲۰ وقتی اُ دو نفر پهلوی عیسی هُندن، آزی سُرسی: «یحیای تعمید دهنده به ما ایفرستادن تا آ تو بپُرسیم،» تو هموئی کہ باید بیاد یا ما باید منتظر کس دِگه ای بشیم؟» ۲۱ هَم موک، عیسی به مردم زیادی آ مریضی و درد و زار شفا ایدا و به کورنِ زیادی بینا ایکرد. ۲۲ عیسی به کا صِدوی یحیی جواب ایدا: «بری و آنچه کہ ئدین و ئشنن به یحیی بگی کہ، کورن آدین، لنگُ راه آرفتن، جُدامیون شفا اگفتن، کز آشنوتن، مُردنن زنده آبودن و به فخرن خبر خاش آدن. ۲۳ خوش به حال کسی کہ به مہ شک نکت.»

۲۴ وقتی کا صِدونِ یحیی رفتن، عیسی درباره یحیی با مردم شروع به گپ زدن ایکه و ایگفت: «به دیدن کِ به بیابن رفتین؟ به دیدن نی ای کہ کہ باد به هر طره تکنونش آده؟ ۲۵ پَ به دیدن چه رفتین؟ به دیدن مردی کہ جمه نرم و لطیف گرشن؟ اُشوئی کہ جمه زرق و برقی گر اکُنُ زندگی تجملی شُہستن، تو کاخوی پادشاهُ آن. ۲۶ پَ به دیدن چه رفتین؟ به دیدن یہ پیغمبر؟ بله به شما اگم اُ، کسین کہ آ پیغمبر هم بالاترین. ۲۷ یحیی هَم کسین کہ دربارش توی نوشته هوی مُقدس نوشته بودن کہ:

«بیگین، مہ گیلِ تو کا صِدُ خو افرستم

أراهُتُ به تو آماده اکن.»

۲۸ به شما اگم کہ کسی گپته آ یحیی اُم نَزائیدن؛ با اپی حال اُ کسی کہ توی پادشاهی خدا همه کوچکترن، آ یحیی گپترن.»

۲۹ وقتی همه مردم و حتی خراجگیرُ هم اپی گپن شُشنُت، اعلام سُکہ کہ خدا عادلن، چون به دس یحیی عُسلِ تعمید سُگفته. ۳۰ ولی عالموی فرقه فریسی و قاضی هوی شریعت، هدف خدائو به خوش رد سُکہ چونکہ کبول سُنکہ به دس یحیی عُسلِ تعمید بگرن.

۳۱ عیسی ادا مہ ایدا: «مردم اپی نسلُ با چه مقایسه بکنم؟ اُسُ مِثه چه آن؟

۳۲ اُسُ مِثه چولنگنن کہ توی کوچه و بازار آنین و به همدگه اکن:

«ما بَهِتْ نِي مُزَه، جِمَك تُنِكِه؛

بَهِتْ نوحه مُخوند، گيريك تُنِكِه.»

۳۳ چونکه یحیای تعمید دهنده هُند که نه خوراک و نه شراب شَخوا؛ شما به اُ
اگي، «زار ايشه» ۳۴ پُسِ انسان هُند، که هم آخوارِه هم آنوشه؛ و اگين بيگيني
«به مرد اَشکُم لوسين و عَرک خورُ دوست خَراجگيرُ و گناهکارُن.» ۳۵ همي گپُت
نِشُن اَدِت که شما عقل و حِکمت تُنِي!»

یه زن بدکاره بخشیده ابوت

۳۶ یه تا اَ عالموی فرقه فَریسی به عیسی به خوراک خوارِین دعوت ایکه.
عیسی به لَهَر اُ فَریسی رَه و سَر سُفره اُ نِشت. ۳۷ توی اُ شهر، زنی هَسْتَه که
بدکاره. وقتی اُ زن ایقَهمی که عیسی مهمونِ لَهَر اُ فَریسن، ظرفی مرمري پُر اُ
روغن عطری، با خوش ایوا ۳۸ همیطو که گيريك شِكِه اُ پُشتِ سَرِ عیسی،
پَهلوی پاهوش ووستا. اشکوی چهم خوروی پای عیسی شَرخت و با مود سَرُ خو
خشک شِكِه و پاهنِ عیسی رو شَبوسی و به پاهوش روغن شَموشی. ۳۹ وقتی اُ
فَریسی که به عیسی دعوت ایکرده ای ایدی با خوش ایگفت: «اگه ایی مرد
واقعا یه پیغمبرن شَقَهمی ایی زن که بهش دَس اَرْدن کِن و چَطو زنین چونکه اُ
زن یه گناهکارن.» ۴۰ عیسی به اُ فَریسی ایگفت: «ای شَمعون، مَوَاتِن که به تو
چیزی بگم.» شَمعون جواب ایدا: «بفرما، اُستادا!» ۴۱ عیسی ایگفت: «یکی اَدو
نفر طلب ایسَسْتَه: ایی کِدِ هجده ماه حقوق یه کارگر، ایی کِدِ یک ماه و
نیم حقوق یه کارگر طلب ایسَسْتَه. ۴۲ ولی چون چیزی شُنَهسْتَه به اُ هادَن
گرض هر دو تا ایبَخشی. حالا به نظر تو گم یه تا به اُ شخص بیسْتَه دوست
ایشه؟» ۴۳ شَمعون جواب ایدا: «به گمُنم اُ کسی که گرض بیسْتَه ایسَسْتَه و
بخشیده بو. عیسی ایگفت: «درست اِدگفت.» ۴۴ اُغایه به اُ زن اشاره ایکه و به
شَمعون ایگفت: «به ایی زن ایدی؟ مه به لَهَر هُندم، تو هُو به شوشنِ
پاهوی مه اِدنوا ولی ایی زن با اشک چهمونش پاهوی مه ایشوشت و با مودنِش
خشک ایکه. ۴۵ تو به مه اِدنبوسی، ولی ایی زن ا موكعی که هُندم یه لحظه اُ
بوسیدن پاهوی مه دَس ایبِكشی. ۴۶ تو به سَرِ مه روغن اِدنموشی، ولی اُ زن به
پاهوی مه روغن عطری ایموشی. ۴۷ پَ به همي بَهِت اگم، گناهوی ایی زن که
خیلی هم زیادن، بخشیده بو. به خاطر اییکه بیسْتَه محبت اییکه. ولی اُ که
گمته گناهنِش بخشیده ابو، گمته محبت اکن.» ۴۸ پَ به اُ زن ایگفت:

«گناهت بخشیده بو.»^{۴۹} کسوئی که سر سفره نِشترن به همدِگه شاگفت: «ای کین که حتی گناهنُ آبخسه؟»^{۵۰} عیسی به ازن ایگفت: «ایمِنت، به تو نجات ایدا، به سلامت بزه.»

۸

زنوی که به عیسی همراهی شاکه.

۱ بعد آ، عیسی به شهرُ و بالا شهرُ شَره و خبر خاش پادشاهی خدا رو اعلام شَکِه شوا. ا دوازه شاگرد هم باهاش هسَترن،^۲ و همیطو یه تعداد رُنئی که آزارُ و مَرَضُ خو شفا شُگِفته، با عیسی شَارَفته: میریم که مَجَدلیه ایشاگوا ا هفت تا زار دَرهنده،^۳ یواآنا زن خوزا، که خوزا مَباشر هیرودیس حاکم، سوسن و خیلی آ رُنئی دِگه. ای زنُ آ مالُ خو خوراکِ هر روزِ عیسی و شاگردُنش آماده شاکه.

مَثَلِ بَرزگر

۴ وقتی که جمعیت گپی جمع بو دَرین و مردم آ شهروی دِگه پهلوی عیسی هُنَدَرین، ا ای مَثَلُ بَهِشُ ایگفت: «یه برزگری به پاشوندن بذر دَربو. وقتی که بذر شپاشی، بعضی سر راه رو زمین رِخت و زیر پا لِه بو و پَرندَن بذرُ آ زمین شُچی و شُخوا.^۱ بعضی آ اَشُ روی زمین سنگی گفَت، وقتی که رشد ایکه، خشک بو، به چه که زمین نِم اینهسته.^۷ بعضی هم میونِ خارُ گفَتَن و خارُ با بذرُ رشد شَکِه به بذرُ خفه ایکه.^۸ ولی بعضی آ بذرُ روی خاک و لم گفَتَن رشد شَکِه و سوز بو دَن و صد برابر ثمر ایدا.» وقتی عیسی گپُ خو تَمم ایکه، با صدای بلند ایگفت: «هَرکِ گوش شنوا ایشه، بَشنوَه!»

معنی مَثَلِ بَرزگر

۹ وقتی شاگردُ معنی ای مَثَلُ آ عیسی شُپرسی،^{۱۰} عیسی بَهِشُ ایگفت: «به شما درک رازوی پادشاهی خدائو شُدادِن، ولی با بقیه با مَثَلِ گپُ آ رُنم، تا: «نگاه بگن، ولی نکین» بَشُون، ولی نَفَهَمَن.»

۱۱ «معنی مَثَلِ ایین: بذر، کلم خدان.^{۱۲} بذروی که توی راه گفَتَن، کسوئین که کلم خدا اَشُون، ولی اِلیس آتات و کلمُ آ دِلشُ اچرکنت، تا نتونن ایمن بیازن و نجات پیدا بگن.^{۱۳} بذروی که رو زمین سنگی اکت کسوئین که وقتی کلمُ

آشُنُون، با شادی خاشی کِبُول اَكُن، ولی کَلَم تو اَشُّ ریشه ناکن، ایشُ یه مدتی ایمن شوَهه، ولی موکِ آزمایش، آ ایمن اکن. ^{۱۴} بذروپی که میون خارُ اکت، کسوئین که کَلَم آشُنُون، ولی با گذشت زَمَن نِگَرْنی، مالُ مِنال و خاشی هوی زندگی به اَشُّ خفه اَکنت و ثمر ناده. ^{۱۵} ولی بذروپی که روی خاک وَلَم اکت، کسوئین که کَلَم آشُنُون و با دلی صاف و خُب به اَنگه اَكُن، و با صبر ثمره آتازن.

مَثَلِ چِراغ

^{۱۶} «هیچکَ بعد آ روشن کِردِن چِراغِ روشِ سرپوش و یا زیرِ تختِ نانوسه، بلکه به اُ رو پایه اَنوسِه تا هَرکَ که داخل اَبوت، نورش رو بیگینت. ^{۱۷} چون هیچ چیز پنهونی نین که رو نَبِشِت، و نه چیز رَفَت بوده ای که معلوم نَبِشِه و زیر نور نیاد. ^{۱۸} پَ دقت بُگنی چَطو آشُنوین، چون به اَکِ ایشِه، بیشتِه بهش اَدَن ولی آکسی که چیزی اینین حتی هَم هَم که گُمَن اکن ایشِه، آ بارِش اِگَرَن.»

مُم و کاکاهن عیسی

^{۱۹} همی موک، مُم و کاکائُن عیسی هُندن، تا به اِبگینن، ولی به خاطر جمعیت زیاد سُنئونست به عیسی نِزیک بَشَن. ^{۲۰} پَ به عیسی خبر شُدا که: «مُمِت و کاکائُت صَرا ووستادَن و شِاوات اِدبگینن.» ^{۲۱} ولی عیسی جواب ایدا: «مُم و کاکائُن مِه کسوئین که کَلَم خدائو آشُنُون و اُ رو اَنجَم اَدَن.»

اَزَم کِردِن توفن

^{۲۲} یه رو عیسی با شاگردُنُخ سوار کاپیک بودَن و بهشُ ایگو: «به اُ طَره دریاچه بِرِم.» پَ راه گفتن. ^{۲۳} وقتی که روی دریاچه هَسْتَرَن، عیسی خُو رَه. توفنُ شدیدِ رو دریاچه هُند، و کاپیک پُر اُ هُو بو و جُنِشُ توی خطر ک. ^{۲۴} شاگردُنُ پهلوی عیسی رَفتن و بیداری شُکه، شُگفت: «اُستاد، اُستاد، هلاک اَبودیم!» عیسی بیدار بو و به باد و موجوی گپ نهیب ایدا. توفنُ گفَت و همه جا خواهر بو. ^{۲۵} عیسی به شاگردُنُ ایگفت: «ایمِنِت کُجان؟» شاگردُنُ با تعجب و ترس اُ همدیگه شاپرسی: «اپی کِن که حتی به باد و هُو قَرْمَن اِدِت و اَشُّ آزی قَرْمَن اَبَرَن.»

شفای مرد زاری

۲۶ اَشُّ به منطقه جِراسیان که اُطرَه دریاچه، رو و اِرویِ منطقه جلیل هَسْتَه، رِسیدن. ۲۷ وقتی عیسی آ کاپیک زیر بو، به یه مردی که زارُ شیگفته و مالِ اُ شهرِ ایدی. اُ خیلی وقت که نه جِمه ای گَرِشه و نه لَهری ایشسْتَه و میونِ کَبُر زندگی شِکِه. ۲۸ وقتی که اُ به عیسی ایدی، غار ایزَه و به پاش گفَت و با صدای بلند ایگفت: «عیسی ای پُس خدای متعال، تو با مِه چه کار اِسْتِن؟ به تو التماس اکنم که عذابم نیدی.» ۲۹ چون عیسی به اُ روح ناپاک فَرْمَن ایداده که اُ مرد دَر بَشت. زار به اُ مرد دفعه هوی زیادی ایگفته. با اِبی که مردم به اُ غل و زنجیر شاکِه و نِگهْبَنی شادا، ولی غل و زنجیرُ رو پارَه شِکِه و زارِ پی اُ به بیاین شَبو. ۳۰ عیسی آزی ایپرسی: «نُمت چن؟» جواب ایدا: «لشکر»، چون زاروی زیادی توو جُن اُ مرد رفتن. ۳۱ اَشُّ به عیسی التماس شِکِه تا به جهنم شَتَفِرستَه. ۳۲ هَم نِزیک، گله گپی اُ خوکُ روی تَل مشغول خوراک خوارِدِن هَسْتِن. زارُ به عیسی التماس شِکِه که بواله تو جُن خوکُ بَرِن. عیسی هم به اَشُّ ایواشت که بَرِن. ۳۳ پ، زارُ اُ مرد دَرِبودِن و تو جُن خوکُ رفتن و خوکُ اُ رو تَل سرازیر دریاچه بودِن و غَرک بودِن.

۳۴ وقتی که گله دارُ شدی که چه اتفاق گفَت، دَر رفتن اِبی اتفاق توی شهر و بالا شهر، تعریف شِکِه. ۳۵ پ مردم دَرهندن تا اتفاق که گفته بیگین و وقتی پهلوی عیسی هُندن، شدی اُ مردی که زارُ آرش دَرهنده، جِمه گُح اِیکردَه و عاقل بودِن، پهلوی پا عیسی نِشتِن. اَشُّ هَمُش تِرِسیدن. ۳۶ کسوئی که اِبی اتفاق شُدیده، به مردم تعریف شِکِه چَطو مردی که گرفتار زار هَسْتَه شفا ایگفته. ۳۷ بعد همه مردمی که اطراف جِراسیان هَسْتِن، اُ عیسی شُخواست که اُ پهلوش بَرِت، چونکه اَشُّ خیلی تِرِسیدَرِن. پ عیسی هم سوار کاپیک بو و بَرگشت. ۳۸ مردی که زارُ آرش دَرِبودَرِن، به عیسی التماس اِیکه که بواله با اُ بَشت، ولی عیسی به اُ ایفِرستا و بَهِش ایگفت: ۳۹ «به لَهرت بَرِبگرد و اُ کاری که خدا به تو اِیکردِن اِعلام بکن.» اُ مرد رَه و توی تَمم اُ شهر اِعلام اِیکه که عیسی به اُ چی اِیکردِن.

شفا یه زن و دخت یایروس

۴۰ وقتی عیسی بَرگشت، مردم همه به گرمی آزی استقبال شِکِه، چون همه منتظرش هَسْتِن. ۴۱ همی موکَ مردی که نُمی یایروس و رئیس عبادتگاه یهودیون هَسْتَه، هُند و به پای عیسی گفَت و بَهِش التماس اِیکه که به لَهری

بریت،^{۴۲} چون که اُفْکَطَ یه تا دُخت ایبَسْتَه که دوازده سالشَه و نِزیکَ که بَیْمَرِت.

وقتی که عیسی شَرَه، مردم آ هر ظَرَه بَیْش فشار شاوا.
وسط جمعیت، یه زن هَسْتَه که دوازده سال خونریزی ایبَسْتَه و با اِی که تَمُّم دارایی خو خَرَج دَرْمُنْ خو اِیْکَرْدَه هِیْجَکَ اِیْتَوِنَسْتَه، مریضی اُ زَنْ دَرْمُنْ بُکُنْت. ^{۴۴} اُ زَنْ پُشِتِ سَرِ عِیْسِی هُنْد و به بُشِ جِمَه عِیْسِی دَس اِیْزَه. دَرَجَا خونریزش بَن هُنْد. ^{۴۵} عِیْسِی اِیْرَسِی: «کِنَّه که به مِه دَس اِیْزَه؟» وقتی همه حاشا شُکِه، پَطْرُس اِیْگَفْت: «اُسْتَاد، مردم آ هر ظَرَه دَوْرِت شُگِفْتِن و به تو فشار اَوَارْدَن!» ^{۴۶} ولی عِیْسِی اِیْگَفْت: «یکِی به مِه دَس اِیْزَه! چون اَمْفَهْمِی گُدرِی اَمِه دَرِبُو.» ^{۴۷} اُ زَنْ وقتی ایدی که ناتون به خوش رَفْت بُکُنْت، با ترس و لرز جلو هُنْد و به پای عِیْسِی گَفْت و جلو همهٔ مردم اعلام اِیکِه که به چه به عِیْسِی دَس اِیْرَدَن و چَطُو دَرَجَا شِفا اِیْگِفْتِن. ^{۴۸} عِیْسِی بَیْش اِیْگَفْت: «دُخْتُم، اِیْمِنْت شِفَات اِیْدَا. به سلامت بَرَه.»

^{۴۹} عِیْسِی هِنُوْزَا گَبِ شَرَه که یه نَفْر اَلْهَر اُرْئِیْس هُنْد و اِیْگَفْت: «دُخْتِ مُرْد، دِگَه به اُسْتَاد زَحْمَت مَدَه.» ^{۵۰} ولی وقتی عِیْسِی اِی خَبْرُ شِشْنُت، به یایروس اِیْگَفْت: «مَیْرَس! فَکَط اِیْمُنْ اِدْبَشَه! دُخْتِ حُبْ اَبُو.» ^{۵۱} موکعی که عِیْسِی به اَلْهَر یایروس رِسی، اِیْتَوَاشْت کِسی جِز پَطْرُس، یوْحَنَّا، یَعْکُوب و بَپ و مُم اُ دُخْتِ دَاخِل بِیَان. ^{۵۲} همهٔ مردم به خَاظِر اُ دُخْتِ گِیْرِیک و زَارِی شَاکِه. ولی عِیْسِی به اَشْ اِیْگَفْت: «گِیْرِیک مَکْنِی چُون که اُ تَمْرَدِن، بَلْکِه اُ خَوَافْتِن.» ^{۵۳} مردم به عِیْسِی رِشْخَنْد شُکِه، چُون شَاْفَهْمِی که اُ دُخْتِ مُرْدِن. ^{۵۴} ولی عِیْسِی دَسِ دُخْتِ رَو اِیْگَفْت و بَیْش اِیْگُو: «دُخْت، هُرْس.» ^{۵۵} رُوح اُ دُخْتِ بَرِگِشْت و دَرَجَا اُ جَا خُو بَلَنْد بُو. عِیْسِی اِیْگُو تَا بَیْش غِذَا هَادَن. ^{۵۶} بَپ و مُم دُخْتِ حِیْرُون بُوْدَرَن، ولی عِیْسِی بَیْشُ سَفَارِش اِیکِه که به کِسی نَکْن که چه اِنْفَاقِی گَفْتِن.

۹

مأموریت دوازده خواری

^۱ عِیْسِی به اُ دوازده خَوَارِی صِدا اِیکِه و بَیْشُ گُدرِت و اِخْتِیَار اِیْدَا تَا به هَمِه زَارَا اَدْمُ دَرِیْکُنَن و مریضی رُو شِفا هَادَن؛ ^۲ و به اَشْ اِیْفِرِیْسْتَا تَا پَادِشَاهِی خِدَاثُو اِعْلَام بُکُنَن و به مریضُ شِفا هَادَن. ^۳ عِیْسِی به اَشْ اِیْگَفْت: «هِیْچ چِی به سَفِر

مَبْرَى، نه چوبدستی، نه کوله بار، نه نُن، نه پول و نه جِمه اضافه. ^۴ به هر لَهْرِي که داخل بودی، تا موکعی که آ شهر پری، اْجا بُمونی. ^۵ اْگه مردم به شما کِبُول سُئِنِکِه، وقتی آ شهر دَر آبین، حتی گرد و خاک اْ شهر اْ پاهو خو بَتکونی تا به ضد اَشْ شهادتی بَبِشْت و بُدوَنن خدا نسبت به اَشْ خشم ایشَه. ^۶ اْ حَوَارِین رَفْتُنْ آ داهاتْ شاگدَشْت، همه جا خبر خاش پادشاهی خدائو اعلام شاکِه و به مریضْ شفا شادا.

^۷ هیروودیس حاکم درباره همه چیزوئی که اِتْفاق شْگفت، شَشْنْت. و حیرون بوده، چون بعضی شاکُفت عیسی هَمْ یَحیای تَعْمید دَهْنَدَن که زنده بوْدِن. ^۸ بعضی هم شاگُو اِلیاس پیغمبر ظهور اِیکِرْدِن، و بعضی دِگِه هم شاگُفته که یه تا آ پیغمبرُن کدیم زنده بوْدِن. ^۹ ولی هیروودیس ایگو: «مه خوم فَرْمُن اَمدا که سَرِ یَحِی بَزْنَن. پَ اِی کِن که اِی چیرْ دِبارَش اَشْنُوْم؟» و اُسعی شْکِه که به عیسی بَگِیْنْت.

خوراک دادِن به پنج هزار نفر

^{۱۰} وقتی حَواری بَرگَشْتَن، هرچه که اَنْجُم شُداده به عیسی شْگُو. عیسی به اَشْ به شهر بیت صیدا اِیْرَد تا اْجا تنها بَشَن. ^{۱۱} وقتی جمعیت اِی شَفْهَمی، دُمبال عیسی رَفْتَن. عیسی با روی خاش کِبُولِش اِیکِه و باهاش در مورد پادشاهی خدا گپ اِیْرَه و به اَشْوئی که نیاز به شفا شَهْسَهْتَه، دَرْمُن اِیکِه. ^{۱۲} اْغایه غروب، دوازده حَواری پَهْلوی عیسی هُنْدَن و شْگُفت: «به مردم بفرست به بالاشهْر و سَرِ زمین بَرَن تا سرپناه و خوراک پیدا بْگَن، چون ایجا جاي پَرْتِن.» ^{۱۳} ولی عیسی بَهْش اِیگُفت: «شما خوتْ به اِی مردم خوراک هادین.» اَشْ شْگُفت: «ما جز پنج تا نُن و دو تا مئی چیزی مئی، مگه اِیکِه بَرِیم و به همه اِی مردم خوراک بَگِیرِیم.» ^{۱۴} چون که اْجا نَزیکِ پنج هزار تا مرد هَسْتَه. عیسی به شاگردُنْ خُو اِیگُفت: «به مردم توی گروه هوی پنجاه نفری بُنوسی.» ^{۱۵} شاگردُنْ هم همی کار رو شْکِه و شْگُو تا همه بینینگن. ^{۱۶} اْغایه عیسی پنج تا نُن و دو تا مئی اِیگُفت، به اَسْمُن نگاه اِیکِه و به اُنْ و مئی بَرکت ایدا. بعد نُن رو پَرک اِیکِه و به شاگردُنْ ایدا تا جلو مردم بُنوسن. ^{۱۷} پَ همه شُخو و سیر بوْدَن و دوازده گیفیر اْخُرده تکه هوئی که مونده جمع بو.

اعتراف پطرس

^{۱۸} یک رو عیسی توی یه جا تنها دعا شْکِه و شاگردُنِش باهاش هَسْتَرِن. عیسی

آزْشُ اِيْرْسِي: «مردم اَگنِ مِه كِيْم؟»^{۱۹} اَشْ جَوَابْ شُدَا: «بَعْضِيْ اَگنِ كِه يَحْيَايْ تَعْمِيْد دَهْنْدِه اِيْ، بَعْضِيْ اَگنِ اِلْيَاسِ پِيْغْمَبْرِيْ وَ بَعْضِيْ هَم اَگنِ تُو يِه تَا اَپِيْغْمَبْرُنْ كَدِيْمِيْ كِه زَنْدِه بُوْدِن.»^{۲۰} عِيْسِيْ بِه اَشْ اِيْگُو: «وَلِيْ شَمَا اَگِيْ مِه كِيْم؟» پِطْرُسْ جَوَابْ اِيْدَا: «تُو مَسِيْحْ مَوْعُوْدْ خَدَايِيْ.»

^{۲۱} عِيْسِيْ بِيْهَشْ تَاكِيْدِ اِيْكِه وَ قَرْمُنْ اِيْدَا كِه اَبِيْ گِپْ بِه كَسِيْ نَنْگنِ،^{۲۲} وَ اِيْگُو: «پُسْ اِنْسَانِ، بَايْدِ عَذَابْ زِيَادِيْ بَكِشْتِ وَ اَظْرَهْ شِيْخْ وَ كَاهِنُوِيْ گِپْ مَعْبَدِ وَ مَعْلَمُوِيْ تُوْرَاتِ رَدِ بَشِيْثِ وَ كَشْتِه بَشِيْثِ وَ تُووْرُوزِ سَوْمِ اَمْرَدَهْ زَنْدِه بَشِيْثِ.»

صَلِيْبِ خُو بِيْسَه وَ بِه عِيْسِيْ دُمْبَالِ بُوْگنِ

^{۲۳} بَعْدِ عِيْسِيْ بِه هَمِه اِيْگُو: «هَرَكْ شَوَا دُمْبَالِ مِه بِيَادِ، بَايْدِ اَ خُوْشْ بَگْذَرِه، هَر رُو صَلِيْبِ خُو بِيْسْتِ وَ دُمْبَالِ مِه بِيَادِ.»^{۲۴} چُوْنَكِه هَرَكْ بَخُوَادِ جُنْحُ نَجَاتِ هَادِه، اُ رُو اَدَسْ اَدِه؛ وَ لِيْ هَرَكْ بِه خَاظِرِ مِه جُنْ خُو اَدَسْ هَادِه، اُ رُو نَجَاتِ اَدِه.^{۲۵} بِه اَدَمِ چِه نَفْعِيْ اِيْشَه كِه تَمْمِ دُنْيَا رُو اِيْبِيْشْتِ، وَ لِيْ جُنْ خُو اَدَسْ هَادِه يَا بِه اُ اَسِيْبِ بَزَنْتِ.^{۲۶} چُوْنِ هَرَكْ اَمِه وَ كَلْمِ مِه عَارِ اِيْبِيْشَه، پُسْ اِنْسَانِ هَمِ وَقْتِيْ دَر جَلَالِ خُوْشِ وَ بِيْشِ وَ بَا فَرَشْتِه هُوِيْ مُقَدَّسْ بِيَادِ، اُ اُ عَارِ اِيْشَه.^{۲۷} حَقِيْقَتَا بِيْهْتِ اَگْمِ، چَنْدِ نَفَرِ اِيْجَا وَوَسْتَاْدَنْ كِه تَا پَادِشَاهِيْ خَدَاوْ نَكِيْنَنْ، نَامِرِنِ.»

عَوْضِ بُوْدِنِ رُوِيْ عِيْسِيْ

^{۲۸} تَقْرِيْبَا هَشْتِ رُو بَعْدِ اَبِيْ گِپْ، عِيْسِيْ بِه پِطْرُسْ، يُوْحَنَا وَ يِعْكُوْبِ اِيْسِيْ، بِه بَالَايِ كُوِهِ رَه تَا دَعَا بُوْگنِ.^{۲۹} وَقْتِيْ كِه دَعَا شَكِه، رُوِيْ عِيْسِيْ عَوْضِ بُو وَ جَمَشْ سَفِيْدِ وَ نُوْرَانِيْ بُو.^{۳۰} دُو تَا مَرْدِ بَا عِيْسِيْ گِپْ شَاْرَه. اُ دُو تَا مَرْدِ مَوْسِيْ پِيْغْمَبْرِ وَ اِلْيَاسِ پِيْغْمَبْرِ هَسْتَرِنِ.^{۳۱} اَشْ بَا ظَاهِرِيْ پُرْ شَكُوِهِ وَ نُوْرَانِيْ ظَاهِرِ بُوْدِنِ وَ بَا عِيْسِيْ دَرِبَارَه مَرگِشْ كِه بَاعْثِ نَجَاتِ اِنْسَانِ اَبُوْ گِپْ شَاْرَه، يِعْنِيْ دَرِبَارَه چِيْزُوِيْ كِه بَايْدِ بِه هَمِيْ زُوْدِيْ تُوِيْ شَهْرِ اُوْرَشْلِيْمِ اِتْفَاقِ كَفْتَه.^{۳۲} پِطْرُسْ وَ كَسُوِيْ كِه بَاهَاشْ هَسْتَرِنِ چِهْمَشْ اُ خُو سَنْگِيْنِ بُوْدَه، وَ لِيْ وَقْتِيْ كَامَلَا بِيْدَارِ بُوْدِنِ، هَمِ بِه جَلَالِ عِيْسِيْ وَ هَمِ بِه اُ تَا دُو مَرْدِيْ كِه پَهْلُوْشِ وَوَسْتَاْدِرِنِ شُدِي.^{۳۳} مَوْكِعِيْ كِه اُ دُو تَا مَرْدِ اَ پَهْلُوِيْ عِيْسِيْ شَاْرَفْتِ، پِطْرُسْ بِه عِيْسِيْ اِيْگَفْتِ: «اَسْتَاْدِ، خُوْنِ كِه مَا اِيْجَايِيْمِ بُوَالِ سَه تَا سَايِيْنِ دَرَسْتِ بُوْگنِيْمِ، يِه تَا بِه تُو، يِه تَا بِه مَوْسِيْ وَ يِه تَا هَمِ بِه اِلْيَاسِ.» وَ لِيْ پِطْرُسْ اِيْنَاْدُوْنَسْتِ كِه چِه اَگْفَتِنِ.^{۳۴} هِنُوْرَا پِطْرُسْ گِپْ شَرَه كِه يِه اَبَرِ هُنْدِ وَ رُو اَشْ سَايِه اِيْگَرْدِيْ. وَقْتِيْ اَشْ دَاخِلِ اَبْرِ شَاْرَفْتِه، شَاْگَرْدُنْ تَرَسِيْدِنِ.^{۳۵} اَغَايِه صَدَايِيْ اَبَرِ هُنْدِ كِه شَكْفْتِ: «اَبِيْ پُسِ مِيْنِ، اِنْتِخَابِ شُدِه يِ

مِنْ، به اُ گوش هادی.»^{۳۶} وقتی صدا گط بو، اَشُّ به عیسی تنها سُدی. اُ سه تا شاگرد توی اُ روز در مورد چیزی که سُدیده، تو دِلُ خو نگه سُکِه و به کسی چیزی سُنگفت.

شفای پُسی که زار ایشسته

^{۳۷} روز بعد، وقتی آ کوه زیر هُندن جمعیت زیادی وا دیدن عیسی هُندن. ^{۳۸} یکهو مردی آمیون جمعیت غار ایژه: «اُستاد، بهت التماس اکنم به پُسی مه لطف بکنی، چون که همی به تا چوک اَمستین.»^{۳۹} به اُ یه روح اگنت یکهو غار اَزنتُ تشنج اکن، یه طوری که اُ لوی کف آتا و بی جُنیش اکنتُ سخت وِلش اگنت.^{۴۰} به شاگردنت التماس اُمیکه که به ابی روح آزی دَر بکنن ولی سُنتونست.»^{۴۱} عیسی جواب ایدا: «ای نسل بی ایمن و منحرف، تا کی باهاتُ بَشُم؟ تا کی تحملتُ بکنم؟ به پُست ایجا بیار.»^{۴۲} وقتی که اُ پُس شهنند، زار به اُ زمین شیزه و به تشنج شیکردن. ولی عیسی به اُ روح ناپاک نهیب ایدا و به اُ پُس شفا ایدا. و به پُس به پُی بریگردوند.^{۴۳} مردم همه اگی خدا ماتشُ ایژده. ولی وقتی که همه، اُ تمم کاروی که عیسی انجم شدا حیرون بودرن، عیسی به شاگردنُ خو ایگفت:^{۴۴} «ای گپ توی گوشتُ بشت: به همی زودی پُسی انسان، به دس مردم تسلیم ابو.»^{۴۵} ولی اَشُّ منظور عیسی ئو سُنفهمی چون ذهنشُ کور بوده و شاترسی درباره ای گپ اُ عیسی سؤال بکنن.

کی ا همه گپ ترن؟

^{۴۶} یه رو میون شاگردنُ بحث ک که کِ ا همه گپترن.^{۴۷} ولی عیسی که شَفهمی تو دِلُ اَشُّ چه اگدشتن، به یه چولنگ ایوا و پهلو خو ایناها^{۴۸} و بهشُ ایگفت: «هرک ای چولنگُ به نم مه کبول بکنت، به مه کبول ایگردن، و کسی که به مه کبول بکنن به ای کبول ایگردن که به مه ایفرستادن. چون میون شما ای که ا همه کوچکترین، ا همه گپترن.»

^{۴۹} یوحنا ایگفت: «اُستاد، ما به کسی مُدی که به نم تو به زارُ دَر سُکِه، ولی چون ا ما نهسته سعی مکه جلوی بگیریم.»^{۵۰} ولی عیسی به ا ایگفت: «جلوشُ مگیری، چون هرک که به ضد شما نَبشه با سُمان.»

مردم سامره به عیسی رد اکنن

^{۵۱} وقتی زمنُ برگشت عیسی به آسمنُ نَزیک، تصمیم ایگه به شهر اورشلیم

بره. ۵۲ چند تا کاخید کبل آخوش ایفرستا تا به یه داهات توو منطکه سامره برن و جئی به ا آماده بگنن. ۵۳ ولی مردم ا داهات به عیسی کبول شُنکِه، چون معلوم که عیسی به شهر اورشلیم آرقتن. ۵۴ وقتی شاگردن عیسی، یعکوب و یوحنا، ایی شُدی شُگفت: «سرورم، توات بیگیم آ آسمن آتس ببارت تا نابودش بگنت؟» ۵۵ ولی عیسی برگشت و به ا شُ نهیب ایدا. و ایگو: «شما نادونی آ کم روحی! ۵۶ چونکه پُس انسان نُهندن تا جُن مردم بگنت بلکه هُندن تا به ا شُ نجات هادت.» و ا شُ به یه داهات دگه رفتن.

بهای پیروی آ عیسی

۵۷ توی راه که شارفته، یکی به عیسی ایگفت: «هرجا پری، مه دُمبالت آتام.» ۵۸ عیسی جواب ایدا: «روباهن لئه و پَرندُنن آسمن کولودنگ شُهستین، ولی پُس انسان جئی به سر ناهادین اینین.» ۵۹ عیسی به یه نفر دگه ایگفت: «دُمبالت مه بدو.» ولی ا جواب ایدا: «سرورم، بوال اول برم، تا وقتی که بپم مُرد خاکی بگنم بیام.» ۶۰ عیسی بهش ایگفت: «بوال تا مُرده، به مُرده خو خاک بگنن؛ تو بره و خبر پادشاهی خدائو اعلام بکن.» ۶۱ یکی دگه ایگفت: «سرورم، دُمبالت آتام، ولی اول بوال برگردم تا با کسوی که توو لهرمن خدافظی بگنم.» ۶۲ عیسی ایگفت: «کسی که شخم رَدین زمین شروع اکن و براگرده پُشت سَر خو نگاه اکن، لایک پادشاهی خدا نین.»

۱۰

اعزام هفتاد شاگرد

۱ بعد آ ایی، خداوند عیسی به هفتاد نفر دگه مشخص ایکه و به ا شُ دو نفر دو نفر گپل آخوش به همه شهر و جاهوی که خوش شواسته بره، ایفرستا. ۲ بهش ایگفت: «محصول فراوین، ولی کارگر گمین. پ، ا صاحب محصول بخواین که به جمع کِردن محصول خو کارگر بفرسته. ۳ پری! مه به شما مئه بره وسط گرگ افرستم. ۴ کیسه پول یا کولهبار یا جوتی با خو مبری، توی راه با سلام کِردن وقت خو هدر مدی. ۵ به هر لهری که داخل آبی، اول بیگی: "به ایی لهر صلح و سلامتی بشت." ۶ آگه کسی آجا اهل صلح و سلامتی بشت، سلام شما بر آ آدم آمونه، آگه نبشت، سلامت به خوت برگرده. ۷ توی ا لهر بُمونی و

آ هرچه که به شما سُدا، بُخواری، پَنوشی چون کارگر لایکِ دَسْتَمَزِدِ خوشن. آ ای لهر به ا لهر مری. ^۸ هَرَوَه به شهری رَفْتی که به شما کِبول شُکِه، هرچه که جَلوْتُ شُناها، بُخواری. ^۹ توی ا شهر به مریضُ شفا هادی و به ا شُ بَگی: «پادشاهی خدا به شما نَزیکن.» ^{۱۰} ولی وقتی به شهری آری که به شما کِبول شُکِه، به کوچه هوی ا شهر پری و بَگی: ^{۱۱} «ما حتی خاکی که ا شهر شما رو پاهامُ نِشْتن، به ضد شما اَتکنیم تا بُدونین خدا نسبت به شما خشم ایشن. ولی بُدونین که پادشاهی خدا نَزیک بودن.» ^{۱۲} بَهِت اگم که تو روز قیامت، تحمل مجازات به شهر سُدوم اَسُنترن تا به ا شهر.

^{۱۳} «وای به حال تو، ای شهر خورزین! وای به حال تو، ای شهر بیت صید! چون آگه معجزه هوئی که داخل شما اَنجُم بو توی شهروی صور و صیدون اَنجُم بودَه، مردم اُجا خیلی پیشته آ ای، پلاس گُرُجُ شاکِرده و توی خاک و خاکستر شانِشْت و توبه شاکِرده. ^{۱۴} ولی توی روز قیامت تحمل مجازات به شهروی صور و صیدون اَسُنترن تا به شما. ^{۱۵} و تو ای شهر گَفَرناحوم، تا اَسْمُن سَرُ خو بلند اکنی؟ اُدا، بلکه تا قعر جهنم پایین تگشَن.»

^{۱۶} «هَرکَ به شما گوش هاده، به مه گوش ایداین؛ آ ای که به شما کِبول نَکن به مه کِبول اینکِرِدن، آ ای که به مه کِبول نَکنت کسی که به مه ایفِرِستادِن کِبول اینکِرِدن.»

^{۱۷} ا هفتاد تا شاگرد با شادی بَرگِشْتن و شُگو: «سروُرُم، حتی زارُ هم به نُم تو آ ما اطاعت اگن.» ^{۱۸} عیسی بَهِشُ ایگو: «به شِیْطَن امدی که مِثه برق آ اَسْمُن ک. ^{۱۹} بیگینی مه به شما گُدرت امداین تا مارُ و عقربُ و تَممی گُدرت دشمنُ زیر پا لِه بُکنین، و هیچ چیزی به شما آسیب نازنت. ^{۲۰} ولی آ ای خوشال مَبَشی که، زارُ ا شما اطاعت اگن، بلکه آ ای خوشال بَشی که نُمْتُ توی اَسْمُن نوشته بودن.»

عیسی در اراده بپ شادی و خاشی اگنت

^{۲۱} هَمُ موک، عیسی در روح قدوس خدا شادی ایکه و ایگفت: «ای بپ صاحب اَسْمُن و زمین شُکرت اگنم که ای چیژُ رو آ عاقلُ و بافهمُ رَفْت اِدکِرِدن و به چولنگُ نَماین اِدکِرِدن؛ بله، ای بپ، چون خواستت ایته. ^{۲۲} بپ اَسْمُنی مه همه چیژُ دس مه ایداین. هیچک نادونت پُس کِن جز بپ، هیچک هم نادونت بپ کِن جز پُس و کسوئی که پُس بخواد بپ به ا شُ نَماین اگن.»

۲۳ و بعد توی خلوت، رو به شاگردن ایکه ایگو: «خوش به حال اچهموی که اچیزوی که شما آگینئ آگینئ.» ۲۴ چون به شما آگم، خیلی آ پیغمبرن و پادشاه آرزو شهسته اچه که شما آگینن، بیگینن ولی سُندی، و اچه شما آشوی بِشئون، ولی سُشنت.»

مَثَل سامری خُب

۲۵ یہ رو یہ تا آ قاضیوی شریعت بلند بو و به خاطر اییکه به عیسی امتحان بُگن، آزش ایپرسی: «ای اُستاد چه بُگنم تا زندگی ابدی اُمبشت؟» ۲۶ عیسی جواب ایدا: «توی تورات چه نوشته بودن؟ آزی چه آفهمی؟» ۲۷ جواب ایدا: «به خداوند خدا خو با تُمم دل و تُمم جن و با تُمم کُوت و با تُمم فکر خو دوست اِدبِشت و به هَمسادت مِته خوت دوست اِتَبِشت.» ۲۸ عیسی ایگو: «جواب درست ادا. ای کار بُگن که زنده اُمونی.»

۲۹ ولی اُ مرد به خاطر اییکه به خوش توجیه بُگن آ عیسی ایپرسی: «هَمساده مه کین؟» ۳۰ عیسی جواب ایدا: «یہ مرد اُ شهر اورشلیم به شهر اریحا شرفته. تووراه دَس راهزنُ گفت. راهزنُ به اُلخت شُکه، داری شُرّه و بی جُن ولی شُکه و رفتن.» ۳۱ آ گُضا یہ کاهِن مَعَبَد اُ راه شُگدشت. ولی وقتی به اُ مرد ایدی، راهُ خو کج اییکه و آ یہ راه دِگه ره. ۳۲ همیظو هم یہ لاوی هم که خادم مَعَبَد هسسته به اُجا رسی و وقتی به اُ ایدی، آ یہ راه دِگه رد اییکه ره. ۳۳ ولی وقتی یہ مسافر سامری اُجا رسی و به اُ مرد ایدی، دلی سُخت. ۳۴ پَ نِزیک اُ مرد ره با شراب زخمُش ایشوشت و روغن ایموشی زخمُش ایبست. و بعد به اُ مرد رو الاغ خو ایناها و به کاروانسرای ایپرد و سارِش اییکه. ۳۵ روز بعد کد مُزد دوروز یہ کارگر به صاحب کاروانسرا ایدا و ایگو: «واسار ایی مرد بَش و آگه بیشته خرج اِتکه، بَرگشتنی به تو آدم.» ۳۶ حالا به نظر تو کم یہ تا آ ایی سه نفر ثابت اییکه که، هَمساده مردی که دَس راهزنُ گفته؟» ۳۷ اُ قاضی جواب ایدا: «اُ کسی که دلی بَهِش سُخت.» عیسی بَهِش ایگفت: «بَرّه و همی کار رو بُگن.»

میریم و مارتا

۳۸ وقتی توی راه هسترن، عیسی داخل یہ داهاتی بو. یہ زن که نُمی مارتانه به عیسی به لهر خو دعوت اییکه. ۳۹ مارتا یہ تا دادا ایشسته که نُمی میریم. میریم پهلوی پاهوی خداوند عیسی نِشته و به گِئِشُ گوش شدا. ۴۰ ولی مارتا درگیر پذیرایی هسسته. مارتا پهلوی عیسی هُند و ایگفت: «سرور مه، بَهِت مهم نین که

دادام به مه دَس تنها ول ایگردن تا مهمون پذیرایی بکنم؟ بهش بگه که به مه کمک هاده.»^۱ ولی خداوند عیسی به ا جواب ایدا: «مارتا! مارتا! تو به چیزوی زیادی نگزن و پریشونی،^۲ ولی فکط یه چیز لازمین؛ میریم ا چیز خُب انتخاب ایگردن، که آزش گفته نابو.»

۱۱

تعلیم درباره دعا

۱ یه رو عیسی توی جئی دعا شکه. وقتی دعا کردنی تمم بو، یه تا آ شاگردنش به ا ایگو: «سرورم، به ما دعا کردن یاد هاده، همطو که یحیای تعمید دهنده به شاگردنش یاد ایدا.»^۲ عیسی بهش ایگفت: «وقتی دعا اگنی بیگی:

”ای بپ،

نم تو مقدس بشت،

پادشاهی تو بباد،

ن هر روز ما رو، هر رو به ما هاده.

و گناهی ما رو ببخش،^۳

چون ما هم کسوئی که به ما گرض شهستین ابخشیم.

و به ما طره امتحان مبر.»^۴

۵ و بعد بهش ایگفت: «میون شما کین که یه رفیکی ایبشت و شو بره پهلوش و بیگت: ”ای رفیک، سه تا ن بپم گرض هاده،^۶ چون یه تا آ رفیکم آ راه رسیدن، چیزی امنی جلوش بنوسم،”^۷ و آ توی لهر جواب ادت: ”مزاجم مَبَس؛ چون در گفلن، و با چوکونم تو جاخو خوافتیم، ناتونم بلند بَشُم چیزی بهت هادم.”^۸ به شما اگم، اگه به خاطر رفاقت خو بلند نبشت و چیزی نیت هم به خاطر اصرار آدم که در آردن، بلند ابوت و هرچه که شوات بهش ادت.

۹ «پ بهت اگم بخوای که به شما داده ابو؛ جست و پی بگنی که پیدا اگنی، بزنی که در وا روت باز ابو.^{۱۰} چون هرک بخواد، به دس اتاره؛ و هرک جست و پی بگن، پیداش اگن؛ و هرک در بزَن در وا روش باز ابو.

۱۱ میونت کم بین که اگه پُیش آ مئی بخواد، ا به جای مئی بهش مار ادت؟^{۱۲} یا اگه تخم مرگ بخواد، عقرب بهش ادت؟^{۱۳} پ اگه شما که شیرین آدونین که چطو، چیزوی ولم به چوکنت هادی، چگه بیشته بپ آسمنی شما، به اش

که آزش بَخوان، روح قدوسُ بیهشُ اَدِت.»

عیسی و بعلزبول

^{۱۴} عیسی به یه زار گنگ آ یکی دَرشِکِه. وقتی زار دَر بو، اُ مرد گنگ گپ ایَرِه و مردم همه تعجب شُکِه. ^{۱۵} ولی بعضی آ اَشُ شُگو: «اُ به زارُ با کمک بعلزبول، رئیس زارُ دَر اَگن.» ^{۱۶} بقیه هم آزی یه نِشونه آسَمنی شُخواست تا امتحانی بُگَنن. ^{۱۷} ولی عیسی فکر اَشُ رو ایخوند و بیهشُ ایگو: «هر پادشاهی اپی که به ضد خوش تقسیم بَشت، نابود آبوت، و لَهری که توی اُ دو دستگی بَشت، ویرون آبوت. ^{۱۸} اگه شیطَن هم به ضد خوبی جدایی بگردنِه، چطو پادشاهیش دووم آتاره؟ چونکه شما تگفت که مِه با کمک بعلزبول به زارُ دَر اَگنم. ^{۱۹} اگه مِه با کمک بعلزبول به زارُ دَر اَگنم، پَ شاگردنُ خوتُ با کمک کِ به اَشُ دَر اَگن؟ پَ همی شاگردنُت، به شما قضاوت اَگن. ^{۲۰} ولی اگه مِه با کُدرتِ خدا به زارُ دَر اَگنم، پَ بُدونین که پادشاهی خدا بر شما هُندن. ^{۲۱} وقتی که یه مرد کوی که سر تا پا مُسلجن اُ کاخُ خو نِگهبنی اَدِت، مالُ منالی دَر اَمَن اَمونِه. ^{۲۲} ولی وقتی کسی نیرومندتِه اُ به اُ حمله اَگن اُ پا دَرش اَتاره و سلاحی که دِلُ خو بیهش خاش ایگردنُ آزش اگیرِه و مالُ منالِشُ غارت اَگن. ^{۲۳} هَرک با مِه نَبَشت، به ضد مین، و هَرک با مِه جمع نَگنن، پخش و پلا اَگنن.»

برگشتن روح ناپاک

^{۲۴} «وقتی روح ناپاک اُ کسی دَر آتات، به استراحت به جای خشک و بی هُو و علف آریت. ولی وقتی جئی پیدا ناگنن، اَگت: «به لَهزم که اُجا هُندم براگردم.» ^{۲۵} وقتی که آتات لَهزُ جارو کِرده و مرتب اَگینت، ^{۲۶} پَ آرت و هفت تا روح ناپاک تِه اُ خوش آتاره، اَشُ داخل جُنِش اَرَن و اُجا اَمَن. عاقبت اُ شخص بدتِه اُ گبل آبوت.»

^{۲۷} وقتی عیسی اپی گپُ شَرِه، یه زن اُ میون جمعیت با صدای بلند ایگو: «خوش به حال اَشُگمی که به تو ایزائیدین و پستونوی که شیرت ایدادین.» ^{۲۸} ولی عیسی جواب اید: «خوش به حال اَشُ که گلم خدا رو آشنون و بیهش عمل اَگن.»

نِشونه یونس

^{۲۹} وقتی که جمعیت زیاد بو، عیسی بقیه گپُ خو ایطو ایَرِه: «اپی نسل، نسل

شَریرین. نِشونِه ای به اَشْ نَادَنْ، به جز نِشونِه یونس پیغمبر. ۳۰ چَطُو هَمَطُو که یونس به مردم شهر نینوا نِشونِه بو، پُسی انسان هم هَمَطُو بی ایی نَسَل نِشونِه أبو. ۳۱ ملکه جنوب، با مردم ایی نَسَل توی روز قیامت زنده ابوت و محکومِشْ اَگنت، چونکه اُ، اَ اَطْرَه دنیا، هُند تا حِکْمَتِ سُلیمَن پادشاهُ بَشْنوت، بیگینین ایجا کسی هَسْتِن که اَسْلیمَن اَم گپترن. ۳۲ مردم شهر نینوا توی روز قیامت با ایی نَسَل زنده اَبَن و به اَشْ محکوم اَگنن، چون مردم نینوا با گپوی یونس توبه شُکه، بیگینین ایجا کسی هَسْتِن که اَ یونس هم گپترن.

چراغ بَدَن

۳۳ «هیچکَ چراغُ روشن ناگن تا اُ رو بپوشونه یا زیر یه کاسه بَنوسِه، بلکه چراغُ روی پایه اَنوسَن تا اَشوئی که داخل اَبَن نورُ بیگینن. ۳۴ چهَم تو چراغ بَدَنین. اَگه چهَم تو سالم بَشت همه وجود تو پُر اُ نور أبو، ولی اَگه چهَم تو فاسد بَشت، همه وجود تو پُر اُ تریکی أبو. ۳۵ پَ وا هوش بَش، که نَگنت نوری که دَر تون، تریکی بَشت. ۳۶ پَ اَگه تَمَم وجود تو پُر اُ نور بَشت و هیچ جاش تریک نَبشه، وجودت به تَمَم نورانی أبو انگار که چراغ تَمَم نورخو به تو اَرَدِن.»

وای به فَریسیُن و قاضی هوی شریعت

۳۷ وقتی عیسی گُپُ خو تَمَم ایکه، یه عالم فرقه فَریسی بی خوراک خواردِن دعوتش ایکه. پَ اُ داخل رَه و سَرِ سَفَرش نِشت. ۳۸ وقتی فَریسی ایدی که برعکس رسمِ یهودی، عیسی گبل اُ خوراک خواردِن دَسْ خو اینشو، ماتِش ایزه. ۳۹ ولی خداوند عیسی به اُ مرد ایگفت: «شما فَریسی صَرایِ پیاله و صَحْنُ پاک اَگنن، ولی درونتُ پُر اُ طمع و بَدین! ۴۰ ای نادون، مَگه اُ کِ بیرون ایساخت، درون رو هم ایساخت؟ ۴۱ پَ اُ اُ چه که تو درونن، صَدَگه هادین تا همه چی بی شما پاک بَشت.

۴۲ «وای به حال شما ای عالموی فَریسی! چونکه شما اَنعناع و شِوت و هر سبزی، حُکم ده یک توراتُ اَنجُم اَدی، ولی توو عدالت و محبت خدا کوتاهی اَگنن. واجبن که، حُکم ده یک توراتُ اَنجُم هادین و توو عدالت و محبت خدا هم کوتاهی مَگنن. ۴۳ وای به حال شما! ای عالموی فَریسی! چونکه دوست تَهسْتِن توی بهترین جای عبادنگاهُ بنینگین و مردم توی کوچه و بازار بَهتُ سلام بُگنن. ۴۴ وای به حال شما! چون شما مِثه کبروین که معلوم نَهَن و مردم ندونسته روی اُ راه اَرَن.»

٤٥ یه تا آ قاضی هوی شریعت ایگفت: «أستاذ، تو با ای گپ به ما هم توهین آگی.» ٤٦ عیسی ایگفت: «وای به حال شما، ای قاضی هوی شریعت، شما باروی سنگین رو دوش مردم آنوسی، ولی کِلنچُ خو هم به اُ بارُ نازنین. ٤٧ وای به حال شما! چونکه شما به پیغمبروی که بپُتُ شگُشت مقبره درست آگنین! ٤٨ پَ ایطو، شما شاهدین و آ کاری که بپُتُ شاکه رُضین. به چه که، اُشُ به پیغمبرُنُ شگُشت و شما هم به اُ پیغمبرُنُ مقبره درست آگنین. ٤٩ حِکْمَتِ خدا هم آگت که ”مه پی اُشُ پیغمبرُنُ و رسولُنُ افرِسْتُم. ولی به بعضی آگشُن و به بعضی آذیت و آزار آرسوُنن.“ ٥٠ پَ، خون همه پیغمبرُنُ که آ اول دنیا تا الان رِخته بودن، به گردُنُ ای نَسِلن. ٥١ آ خون هابیل گِفْتَه تا خون زکریا، که خون اُ بین جُی گربونی و قُدس مَعْبَد رِخته بو. بله، به شما آگم مردم ای نَسَل حساب همه ایشُ رو پَس آذن. ٥٢ وای به حال شما ای قاضی هوی شریعت! چونکه شما کِلیلِ دَر معرفتُ نُسیدن. نه خوتُ داخل آبی و نه آوالی اُشُ که شآوات داخل بَشن.»

٥٣ وقتی عیسی آ آجا دَربو، معلموی تورات و عالموی فَرِیسی دوری شگِفْتَه و به خاطر اییکه تحریکش بُگَنن آزی خیلی چیزُ شاپُرسی ٥٤ و کمینی شُکِرْدَه تا آ گپُنش یه چیزی پیدا بُگَنن که به اُ بگرن.

١٢

آ دوروی دور بَشین

١ همی موک، چند هزار نفر جمع بو دَرن، و اییکه تعدادشُ زیادَه که رو پای هم پا شاناهاده. عیسی اول با شاگردُنُ خو گپ ایزَه و ایگو: «آ خمیرمایه عالموی فرقه فَرِیسی که دو روئین، دور بَشی. ٢ هیچ چیز پنهونی نین که معلوم نَبَشِت و هیچ چیز رَفْت بو ده ای که فهمیده نَبَشِت. ٣ پَ هر چیزی که توی تریکی نُگِفْتن، توی روشنایی شنیده آبوت و هر چیزی که پُشِتِ دَروی بسته فِش فِش نُکردن، آ رو سِرا اعلام آبو.

٤ «رَفِیگِن مه، بهتُ آگم آ کسونی که به جسم آگشُن و بیشته آبی هیچ کاری ناتوُنن بُگَنن، مَترسی. ٥ ولی مه به شما هشدار آدم که آ کِ بترسین: آ بی بترسین، بعد آبی که به جسم آگشه، گُذرت ای ایشَه که به جهنم بگَرْدَنَه. بله، به شما آگم، آ اُ بترسین. ٦ مگه کیمتِ پنج تا جوشک آ دو کینی پول بَشِتِرِن؟ ولی با ای

حال حتی یه تا اَشْ هم پهلوی خدا آ یاد نَرْفَتَن. ^۷ حتی تَمُم مودنِ سِرِ شما شُشماردن. پ مَتِرسی؛ ارزش شما بیشتِه آ هزار تا جوشکِن.

^۸ «به شما اگم، هرک پهلوی مردم وا رِبِن بیاره که به مه ایمن ایشَه، پُس انسان هم، پهلوی فرشتَهِن خدا اگت که ا شخص مالِ مین. ^۹ ولی هرک پهلوی مردم به مه حاشا بکن، پهلوی فرشته هوی خدا حاشا آبو. ^{۱۰} هرک به ضد پُس انسان گپی بَرنت، بخشیده آبو، ولی هرک به ضد روح قدوس خدا کُفر یگت، بخشیده نابو. ^{۱۱} وقتی که اَشْ به شما به عبادتگاه یهودیون و پهلوی حاکم و کُدرتَمند بَرن، نِگَرَن اِی مَبَشی که چَطو آ خوتُ دفاع بکنی یا چه بیگی، ^{۱۲} چون توی ا موک روح قدوس خدا ا چیزئ که باید بیگی به شما یاد آده.»

مَثَل پولدار نادون

^{۱۳} هَم موک یه نفر ا وسط جمعیت به عیسی ایگو: «اُستاد، به کاکام بیگه که ارث بَیم با مه تقسیم بکنت.» ^{۱۴} عیسی جواب ایدا: «ای مرد، کِ به مه قاضی یا تقسیم کننده ارث بین شما ایگردن؟» ^{۱۵} پ به اَشْ ایگو: «واسار بیین و ا طمع دوری بکنین، چون زندگی آدم به زیادی مال مینالیش نین.» ^{۱۶} بعد اِی مَثَل رو به اَشْ ایگو: «زمین یه مرد پولدار محصول زیادی ایدا. ^{۱۷} پ با خوش فکر ایگه، که «چه بکنم، چون جئ اُمنی که محصول خو اَنبار بکنم؟» ^{۱۸} پ ایگو: «اُمفهمی که باید چه بکنم! اَنبار خو خراب اکنم و اَنباروی گپته درست اکنم، و همه غلات و چیزوی حُبم رو اُجا ذخیره اکنم. ^{۱۹} اُغایه به خوم اگم: ای جُن مه، تو مال مینال زیادی جمع اِتکِردن که تا سالوی سال بَسِت اکن، اُرم بیگه و بُخوا و بُنوش خاش بَش.» ^{۲۰} ولی خدا بَهِش ایگو: «ای نادون! همی اَمشو جِنِت اُرت گِفته آبو. پ اِی چیزوی که جمع اِدکِردن مالِ کِ اُبوت؟» ^{۲۱} اِی عاقبت کِسین که به خوش مال جمع اکن، ولی پهلوی خدا دسی خالین.»

نِگَرَن مَبَشی

^{۲۲} عیسی به شاگردن خو ایگو: «پ به شما اگم نِگَرَن زندگی خو مَبَشی که چه بُخوارین! و نه نِگَرَن بَدَن خو بَشی که چه گِرُخ بکنین. ^{۲۳} چونکه زندگی ا خوراک، و بَدَن ا جِمه مُهمترین. ^{۲۴} به کلاغ بیگینی: اَشْ نه اکارن و نه دِرُو اکن، نه کاهدن شَهه و نه اَنبار؛ با اِی حال خدا به اَشْ خوراک اِدت و شما چگه با ارزشتِه ا پَرندتِنین! ^{۲۵} کم یه تا ا شما اُتونت با نِگَرنی یه ساعت به عمر خو اضافه بکن؟ ^{۲۶} پ، اگه شما کار به اِی کوچیکی ناتونی اَنجُم هادین، پ به چه

نِگَرْن بقیه چیزئین؟^{۲۷} به گُوی سوسنُ بیگینی که چَطو رشد اگتن؛ نه زحمت اگتن و نه نخ آریسن. ولی به شما اگم، حتی سُلیمَن پادشاه هم با همه جلال و شکوه مِثه یه تا آشُ جُن نَبو.^{۲۸} پَ اگه خدا به علف صَحرا ایطو جِمه گِرش اگن، به علفی که اِمرو هَسین و سَبَا توی تنور اگردنن، پَ چگه بیستَه جِمه گِرش شما اگن، ای گم ایمن!^{۲۹} و نه دُمال ای بَشی که چه بُواری؛ یا چه بِنوشین نِگَرْن ای چیزُ مَبَشین.^{۳۰} به چه که مردم دِگه دنیا دُمال ای چیزُ اگردن، ولی بَپ آسْمنی شما آدونت که شما به ای چیزُ نیاز تُهه.^{۳۱} در عوض دُمال پادشاهی خدا بَشین، که همه ای چیزُ به شما داده آبوت.

^{۳۲} «ای گله کوچک، مَترسین، چونکه خاشی بَپ آسْمنی شما این که پادشاهی رو به شما هاده.^{۳۳} هرچه که نُهسین بُفروشی و به فَخیرُ هادی؛ کیسه ای بی خوتُ آماده بُگنین که پُهت نازن، و گنجی که تَمی ای بی رو توی آسْمنُ ذخیره بُگنین، جُئی که نه دُز بَرنت و نه بید نابود بُگن.^{۳۴} چون هرجا که گنجتُ بَشیت، دِلتُ هم اَنجان.

آماده بَشین

^{۳۵} «کمرتُ بندینُ به خِذمت آماده بَشین و چراغُتُ روشن نگه بُگنین.^{۳۶} مِثه کسوئی بَشی که منتظر هُندن آرباشُ ا هیش به لَهَرن، که وقتی آراه رسی و دَر ایزه دَرجا دَر باز اگتن.^{۳۷} خوش به حال نوکروئی که وقتی آرباشُ بَر اگردت، به اَشُ بیدار بیگینه. حقیقتا به شما اگم، آرباب کمر به خِذمت آنبده؛ به نوکَرخو سَر سُفره آنوسه و آتات آزشُ پذیرایی اگن.^{۳۸} خوش به حال ا نوکروئی که وقتی آرباشُ بیاد به اَشُ بیدار بیگینه، شوا نصف شو بَشیت یا صُحب شَفک.^{۳۹} «ولی ای بُدونی که اگه آرباب لَهَر شَدونست که دُز چه موک آتات، ایناواشته که آ لَهَرش دُزی بُگنت.^{۴۰} پَ شما هم باید آماده بَشین، چونکه پُس انسان، توو ساعتی آتا که شما انتظارش تُئی.»

^{۴۱} پَطرس ایگو: «سرور مه، منظورت آ ای مَثَل مائیم یا به همه ما آگی؟»
^{۴۲} خداوند عیسی جواب ایدا: «پَ ا مُباشر صادق و دانا کِن که آرباشُ به ا بالا سَر نوکروی لَهَر خو ایناهادِن تا سهم خوارک اَشُ رو به موک هادِت؟^{۴۳} خوش به حال ا نوکری که وقتی آرباشُ بَر اگردت، به ا مشغول کار بیگینت.^{۴۴} حقیقتا به شما اگم، آرباشُ به ا بالا سَر تَمم دارایی خو آنوسه.^{۴۵} ولی اگه ا نوکر با خوش بَگت که «آربابُم دیر ایگردن»، و به غَلْم و کَنیزُ دار بَرنت و بُواریت و

مَسْت بُكُنْ،^{۴۶} اُغايه آرِبَابْ اُ نوكر توو روزی كه اُ انتظارش اینین و توو ساعتی كه اُ نادونه آتات! و به اُ تکه تکه اُگنت و با خیانت كار، یه جا اُگَرْدِنِه.

^{۴۷} «اُ نوكری كه خواسته آرِبَابْ خو اُدونِه ولی به خوش به اُنْجُم اُ آماده ناگن، زیاد شلاق آخاره. ^{۴۸} ولی اُ كِ خواسته آرِبَابْ خو نادونِه و كاری اُگنت كه لایك تنبیهن، گمته شلاق آخاره. به هَرَكْ زیاد هادَن، آزی زیاد آخوان؛ و هَرَكْ مسئولیتِ بیستِه ای ایبِشِت، بیستِه جوابِ پَس اِدِه.

^{۴۹} «مه هُنْدَم تا روی زمین آتَش روشن بُوگنم، و كاش زودتِه روشن بوْدِه! ^{۵۰} مه عُسَلِ تَعْمیدی اُمَهَسْتِن كه باید بِيگَرُم، و تا وقتی كه ای اُنْجُم بَشِه پَریشونیم چَگه زیادِن. ^{۵۱} گَمَن اُگنِن كه مه هُنْدَم تا روی زمین صُلاح بیاَرُم؟ نه، به شما اُگم، هُنْدَم تا جدایی بَگَرْدُنُم. ^{۵۲} چونكه اُ ایی به بعد، میونِ پنج نفر اُ اهل اَهر جدایی اِكت؛ سه نفر اُ اهل اَهر به ضد دو نَفَرش و دو نَفَرش به ضد سه نَفَرش. ^{۵۳} بِنشُ جدایی اِكت، بَپ به ضد پُس و پُس به ضد بَپ اَبو، مُم به ضد دُخت و دُخت به ضد مُم اَبو. خاسو به ضد عروس و عروس به ضد خاسو اَبو.»

تعبیر زَمَنُ

^{۵۴} بعد عیسی به جمعیت ایگُفت: «وقتی اُگنِن كه اُ طَرَه غرب ابر آتات دَرِجا اُگِن، كه “بارون آتات،” و همیَطوَم اَبو. ^{۵۵} و وقتی اُ طَرَه جنوب باد آتات، اُگِن كه “هوا گرم اَبو،” و همیَطوَم اَبو. ^{۵۶} ای دو رو هو! شما كه حُب اَفَهَمی چَطو ظاهر زمین و اَسْمَنُ تعبیر بُوگنِن، پَ چَطو نادونین نِشونه هوی همی زَمونُه تعبیر بُوگنِن؟

^{۵۷} «به چه خوتُ دربارِه اُچه كه درستن قضاوت ناگنِن؟ ^{۵۸} وقتی با شاكی خو پَهَلوی قاضی اَرَفَتی، سعی بُوگنْ كه تا وقتی توی راهی باهاش صُلاح بُوگنی، كه نَكنت اُ به تو دَس قاضی هادِت و قاضی به تو دَس نِگَهِن هادِه، و نِگَهِن به تو توو زندون بَگَرْدِنِه. ^{۵۹} به شما اُگم، كه تا كِرون اُخِرُ نَدی اصلا اَزندون دَر نِتی.»

توبه بُوگنِن

۱ هَمُ موک، یه تعداد اُ مردمی كه اُجا هَسْتَرِن، به عیسی خبر شُدا كه قَرْمُنْدار

رومی، پیلاتس، به جَلیلِی که وقتی گُربونی شاکیه، ایکشتینْ خونشُ با خون گُربونی هوشُ کا طی ایگردن. ^۲ عیسی جواب ایدا: «شما فکر اکتی ای جَلیلِینی که به ای روز گفتن، ا بقیه جَلیلِی گناهکارته هسستن؟ ^۳ معلومن که نه! ولی بهت اگم آگه توبه نکنین، شما همه مِثه اَشُ هلاک آبین. ^۴ یا گمن اگنین ا هجده نفر، که برج سیلوام روش ک و مُردن، ا بقیه مردم اورشلیم خطاشُ بیسته هسسته؟ ^۵ معلومن که نه! ولی بهت اگم آگه توبه نکنین، شما همه مِثه اَشُ هلاک آبین.»

^۶ بعد عیسی ای مَثَلُ ایگو: «یه مردی یه درخت انجیرُ توی باغ انگور خو ایکاشت. وقتی به چیدن میوه اَشُ به ا جا ره، رو درخت هیچی نَهسته. ^۷ پ به باغبن ایگفت: ”بیگین، مه الان سه سالن که به چیدن میوه ای درخت انجیر اهندم، ولی هیچی پیدا ناکردم، پ ای درختُ گط بُکن. به چه الکی زمینُ پُر بُکن.“ ^۸ ولی باغبن ایگفت: ”سرورم بوال امسال هم بُمونه تا دور و بری بکنم و کود پاش هادم. ^۹ آگه سال دِگه میوه ایدا که چه بهتیه؛ آگه ایندا درختُ گط بُکن.“»

شفای زنی که قُمبوک ایزده

^{۱۰} توی یه تا آ روزوی شنبه مُقدّس، عیسی توی عبادتگاه یهودی تعلیم شدا. ^{۱۱} ا جا زنی هسسته که یه روح ناپاک هجده سال به ا زن علی ایکرده، حَم ایزده و ایناتوست راست ووسته. ^{۱۲} وقتی عیسی به ا زن ایدی جارِش ایزه و ایگفت: «ای زن تو آ ای عللیت آزاد بودی.» ^{۱۳} و بعد عیسی روش دَس ایناها و درجا ا زن راست ووستا، و به خدا حمد و ثنا ایکه. ^{۱۴} ولی رئیس عبادتگاه جَعلی بو به چه که عیسی توی روز شنبه مُقدّس به ا زن شفا ای داده، پ به مردم ایگو: «تو هفته شیش روز به کار کِردین. توی یه تا آ ای روزُ یی و شفا بیگیری، نه توی روز شنبه.» ^{۱۵} خداوند عیسی جوابش ایدا و ایگو: «ای ریاکار! هیچتا ا شما مگه توی روز شنبه گا یا الاغُ ا گاش به هو داین در نِتاره؟ ^{۱۶} پ ای زن که ا نسل ابرم پیغمبرن و شیطن هجده سالن که اسیرش ایگردن، نباید توی روز شنبه آ ای اسارت آزاد بَشت؟» ^{۱۷} وقتی عیسی ای گپ ایزه، همه مخالفش خجالت سُکشی، ولی تَمم مردم به خاطر همه کاروی گی که عیسی ایکرده، شادی سُکیه.

مَثَل دُنه خندل و مَثَل خمیرمایه

^{۱۸} بعد عیسی ایگفت: «پادشاهی خدا مِثه چن؟ به ا به چه تشبیه بُکنم؟

۱۹ پادشاهی خدا مِثه دُنه حَنْدَلین که یه نفر ایسی توی باغُ خو ایکاشت، اُ دُنه رشد ایکه و درخت بو. طوری که پَرَنْدَنْنِ آسْمَنْ هُنْدَنْ و روی شَاخْش کولودنگ سُساخت.»

۲۰ و عیسی ایگفت: «پادشاهی خدائو به چه تشبیه بُکُنْم؟» ۲۱ پادشاهی خدا مِثه خمیر مایه ایین که یه زن اُ رو ایسی با سه کیسه آرد مخلوط ایکه تا همهٔ خمیر وَرْهَنْد.»

دَرِ تَنْگ

۲۲ عیسی توی راه شهر اورشَلیم، اُ شَهْرُ و بالاشهْرُ شَگْدَشْت و تعلیم شَدا. ۲۳ هَمْ مَوکَ یه نفر آزش ایرسی: «سروزم، اَشوئی که نجات پیدا اَکَنْ تعدادشُ گِمن؟» عیسی بهشُ ایگفت: ۲۴ «سعی بُکِنین تا اُ دَرِ تَنْگ داخل بَشین، چون به شما اَگم، خیلُ سعی اَکَنْ تا داخل بَشین ولی ناتونن. ۲۵ وقتی صاحب لَهْر بلند بَشِت و دَرِ بَبَنْدِت، شما پُشِتِ دَرِ آووستی و دَرِ آرنی و اَگِی: ”سرورِ مه، دَرِ وا رومُ باز بُکَنْ!“ ولی اُ جواب اَدِت: ”ناشناسْمِتْ؛ نادونمُ شما اُ گمجا هُنْدین.“ ۲۶ اَموکَ شما اَگِی: ”ما با تو سَرِ یه سُفره نشتیم و تو توی کوچه هوی ما تعلیم ادا.“ ۲۷ ولی اُ اَگیت: ”به شما اَگتَم که ناشناسْمِتْ؛ نادونمُ اُ گمجا هُنْدین. ای بدکارُ اَ مه دور بی.“ ۲۸ موکعی که بیگینین، اِبرم، اِساک، یَعکوب و همهٔ پیغمبرُن توی پادشاهی خدائَنْ و خوتُ صَرا موندی، اُ ناراحتی گیریک و دندون کورچی اَکِنین. ۲۹ مردم اُ شرق و غرب، شمال و جنوب اَتان و توی پادشاهی خدا سَرِ سُفره اَینِگن. ۳۰ بیگینین، بعضی اُ اَشوئی که اَخِرین اُول اَبَنْ و بعضی اُ اَشوئی که اُولین اَخِر اَبَنْ.»

ماتَم عیسی به شهر اورشَلیم

۳۱ توی هَمْ ساعت، چند نفر اُ عالموی فرقه فَرِیسی هُنْدَنْ به عیسی شُگفت: «اُ ای جا بَره چون هیروودیس حاکم شُوا اِدْبُکْشَه.» ۳۲ عیسی بهشُ ایگفت: «پری و به اُ روباه بَگِی ”امرو و سَبا به زارُ دَرِ اَکُنْم و به مردم شفا اَدَم، و توی روز سوْم کارُ خو تَمَم اَکُنْم.“ ۳۳ ولی اَمرو و سَبا و پَس سَبا باید به راه خو ادامه هادَم چون ممکن نین پیغمبری توی جُئی، به جز شهر اورشَلیم کشته بَشِت.“ ۳۴ ای اورشَلیم، ای اورشَلیم، ای شهری که به پیغمبرُن اَگشی و به رسولوئی که به تو اَمْفِرِستا سنگسار اَکنی. چند بار اَمخواست مِثه مُرگی که جوجهٔ خو زیر بالُ خو جمع اَکنت، به چوکِنِتِ جمع بُکُنْم ولی تو اِدنخواست! ۳۵ بیگینین،

لَهْرْتُ بَهْتُ مَتْرُوكِ مَوْنِدِن. بَهْتُ اَكَمِ كِه دِگَه بَه مِه نَاگِنِن تَا وَقْتِي كِه بَگِين:
 «مُبَارَكِن اُكْسِي كِه بَه نُمِ خَدَاوَنَد اَنَات.»

۱۴

شَفَايِ يِه مَرْدِ تُو رُوزِ شَنْبِه مَقَدَّس

۱ تُوِي يِه تَا اَ رُوزُوِي شَنْبِه مَقَدَّسِ كِه عِيسِي بَه خُورَاكِ خُوارِدِن، لَهْرِ يِه تَا اَ رَهْبُرُوِي فَرَقِه فَرِيسِي رَفْتَه، كَسُوئِي كِه اُجَا هَسْتَرِن بَا دَقْتِ بَه عِيسِي كَمِين شُكْرَدَه. ۲ مَرْدِي اُجَا هَسْتَه كِه تَمَمِ جُنِي هُو اِيوارْدَه وَرَمِ اِيكْرَدَه. ۳ عِيسِي اَقَاضِي هُوِي شَرِيعَتِ وَ عَالْمُوِي فَرِيسِي اِيپْرَسِي: «شَفَا دَاوِنِ تُوِي رُوزِ شَنْبِه مَقَدَّسِ رَوَانِ يَا نَه؟» ۴ وَ لِي اَشُ چُپِ شُرَه. پَ عِيسِي بَه اُ مَرْدِ اِيگَه، شَفَاش اِيْدَا وَ شِيْفِرِيسْتَا رَه. ۵ وَ بَعْدِ عِيسِي رُو بَه اَشُ اِيكِه وَ اِيپْرَسِي: «كَمِ تَيْتُ پُسِ يَا گَا ايشَه كِه تُوو رُوزِ شَنْبِه مَقَدَّسِ تُوِي چَاهِ بِيكْتِ وَ هَمِ لِحْظَه دَرِي نِيَارِه؟» ۶ اَشُ جُوابِي شَنَهَه.

مَثَلِ هِيْشِ

۷ وَ قْتِي عِيسِي اِيْدِي كِه مَهْمُونُ چُطُوِ بَالَايِ مَجْلَسِ رُو بَه خُوشُ شُگْفَتِن، اِيِي مَثَلُ بَهْشُ اِيگُو: ۸ «وَ قْتِي كَسِي بَه تُو بَه هِيْشِ دَعُوْتِ اَكُنِ بَالَايِ مَجْلَسِ مَنِي، بَلَكِه كَسِي سَرشِنَاسِ تَه اَتُو دَعُوْتِ بُوْدِن. ۹ اَوَقْتِ كَسِي كِه بَه هَرِ دُوْتَا تُ دَعُوْتِ اِيكْرَدِن، اَنَاتِ وَ بَه تُو اِگَت: «جَاتِ بَه اِيِي شَخْصِ هَاْدَه.» وَ تُو نَاچَارِ اَبِي بَا سَرَاكَنْدِگِي پَايِيْنِ مَجْلَسِ بِنِيْنِگِي. ۱۰ وَ لِي هَرُوَه كَسِي بَه تُو بَه يِه دَعُوْتِي دَعُوْتِ اِيكِه، بَرَه وَ پَايِيْنِ تَرِيْنِ جَايِ مَجْلَسِ بِنِيْنِگِ تَا وَ قْتِي كِه صَاْحِبِ مَهْمُونِي هُنْدِ بَه تُو بِيكْتِ، «رَفِيكَمِ، بَفَرْمَا وَ بَالَايِ مَجْلَسِ بِنِيْنِگِ». اُغَايِه جَلُوِي چَهْمِ هَمِه اَشُ كِه سَرِ سَفْرَه نِيْشْتَنِ سَرِيلَنْدِ اَبِي. ۱۱ چُونِ هَرَكْ بَه خُوِي گَبِ بَگِيْنِتِ، كُوچِكِ اَبُو وَ هَرَكْ اَفْتَاْدَه بَبِيْشْتِ سَرِيلَنْدِ اَبُو.»

۱۲ بَعْدِ عِيسِي بَه كَسِي كِه دَعُوْتِي اِيْدَاْدَه اِيگُو: «وَ قْتِي كِه بَه شُمِ يَا نَاهَارِ دَعُوْتِي اَدِي بَه رَفِيكْتِ وَ كَاكَاثْنِتِ وَ كُومِ وَ خُوِيْشْتِ يَا هَمَسَاْدُنِ پُولْدَارْتِ دَعُوْتِ مَكْنِ، تَا نَكْنِتِ كِه اَشُ هَمِ بَه تُو دَعُوْتِ بُوگْنِ وَ تُو اِيْطُورِي عَوْضِ كَارْتِ رُو اِگِيْرِي. ۱۳ وَ لِي وَ قْتِي دَعُوْتِي اَدِي، بَه فَخِيْرِ، فِلْجِ، لَنْگِ وَ كُورُنِ دَعُوْتِ بُوگْنِ ۴ وَ خِيْرِ اِگِيْنِي؛ چُونِ اَشُ چِيْزِي شُنِي كِه بَه تُو پَسِ هَاْدَنِ، وَ بِي هَمِي خَاْطِرِ تُو عَوْضِ

کارتِ رو توی روزی آگیری که صالحِ زنده آبن.»

مَثَلِ دَعْوَتِ گَب

^{۱۵} وقتی به تا آ مهمونُ که با عیسی هَمسُفَرَه هَسْتَه، اپی گَب شَشُنْتُ، به عیسی ایگو: «خوش به حال اُ کسی که توو پادشاهیِ خدا نُن بُخوارِت.» ^{۱۶} ولی عیسی بَهش جواب ایدا: «به نفر دَعْوَتی گَپی ایگَه و به خیلُ دَعْوَت ایگَه. ^{۱۷} موک شُم که بو، به نوکُرُخو ایفِرِستَا تا به کسوئی که دَعْوَت بو دَرَن بَگت «بی که همه چی آمادَن.» ^{۱۸} ولی هَرْتی آ اَشُ بُهونه شُوا. به تا ایگفت زمین اُمخَریدنِ که باید بَرَم ببینُم خواهش اکنُم عذرِ مِه کِبول بُگن ^{۱۹} به تا دِگَه ایگفت: «پنج جفت گا اُمگفِتِن، و الان اَرَفْتُم بیگینُم که چطوکان خواهش اکنُم عذرِ مِه کِبول بُگن.» ^{۲۰} به تا دِگَه ایگو: «تازه زن اُمگفِتِن و به خاطر همی ناتونُم بیام.» ^{۲۱} پ اُنوکُر بَرگشت و اپی چیرُتو به آریابُ خو تعریف ایگَه. آریاب جَعلی بو و به نوکُرُخو ایگو، زود به کوچه و بازاروی شهر بَرَه و به فَخیرُ، فلجُ و کورُن و لَنگُ بیار. ^{۲۲} نوکر ایگفت: «آریابُم، دستورت اَنجُم اَمدا ولی هِنوزَا جا مُهَسِتِن.» ^{۲۳} آریاب به نوکر ایگفت: «به جاده هوی اصلی و راهوی پَرِت دَر آ شهر بَرَه و به هَرک اِدی وا اصرار به دَعْوَتی بیار تا لَهَر مِه پُر بَشت. ^{۲۴} چونکه به شما اگم هیچتا آ شوئی که دَعْوَتش اُمکِرَدَه، آ شُم مِه مزه ناگن.»»

بهای پیروی اَمسیح

^{۲۵} جمعیت زیادی دُمبال عیسی هَسْتَرِن. عیسی رو بر ایگردونُد و بَهش ایگو: ^{۲۶} «هَرک پهلوی مِه بیاد و اَبَب مُمش، زنی، چوگش، و کاکُش و داداُش و حتی آ جُنُ خو نَگدَرَه، ناتون شاگرد مِه بَشت. ^{۲۷} هَرک صلیبُ خو نَست و دُمبال مِه نیاد، ناتون شاگرد مِه بَشت. ^{۲۸} آ شما کِن که گصد ایبَشَه برج بسازَه ولی اول نانینگه حساب و کتاب ناگن که بیگینه آتون برجُ کامل درست بُگن یا نه؟ ^{۲۹} چون اگَه پی بگنت ولی نَتونت کاملی بُگنت، هَرک بیگینه، رِشخندِش اگنتُ، ^{۳۰} اگت: «آبی آدم شروع به درست کِرِدِن ایگَه، ولی اینتونست تَممی بُگن!»

^{۳۱} و یا گم پادشاهِن که شُوا با پادشاه دِگَه جنگ بُگن، ولی اول نانینگه و فکر نازَن که با ده هزار سرباز آتونَن به جنگ با کسی بَرَن که با بیست هزار سرباز به جنگ آتات؟ ^{۳۲} اوقت اگَه بگینت که ناتونَن با اَشُ جنگ بُگن، تا موکی که سپاه دشمن دورِن نماینده اَفِرِستَه تا اَشُ بَخوان که صلح بُگن. ^{۳۳} و همیطو،

هیچتا آ شما، تا آ تَممی آنچه که ایشَه دَس نَکِشِت، ناتون شاگرد مه بَشت. ^{۳۴} «نِیمک خُین، ولی آگه مزه خو آ دَس هادِه دِگه چَطو أبو سوری بُگنی؟ ^{۳۵} دِگه نه به دردِ خاک آخاره و نه آتون کود بَشت؛ فَکَط باید دَربریزی. هرکَ گوش شنوا ایشَه، بَشنوه!»

۱۵

مَثَلِ گهره گُم بوده

۱ خَراجگیر و گناهکار همه دورِ عیسی جمع شابو تا به گُپش گوش هادَن.
 ۲ ولی عالموی فرقه فریسی و معلموی تورات سُک سُک شاکیه و شاگفت: «ابی مرد به گناهکار کِبول آگن و باهاش سَرِیه سُفره آنینگه.»
 ۳ پَ عیسی ابی مَثَلِ بَپِش ایگو: ^۴ «گم یه تا آ شُمان که صدا تا گهر ایبَشت، وقتی که یه تا آ گهر گُم بَشه، به نود و نه تا توو دشت وِل ناگن و دُمبال یه تا گهره گُم بوده خونارت تا پیدایی بُگن؟ ^۵ وقتی به گهره گُم بوده خو پیدا ایکه، با شادی رو کولُ خو آنوسِه ^۶ و وقتی به لَهر آتات، به رِفیکُ و هَمسادهُ خو صدا آگنت و بَپِش آگت: “با مه شادی بُگنین، چون گهره گُم بوده خو پیدا آمِکه.”
 ۷ همیطو به شما آگم، که توو آسَمَن به اُیه نفر گناهکاری که توبه آگن، بیستِه شادی آگن تا به اُنود و نه نفر صالحی که نیاز پی توبه شنی.

مَثَلِ سکه گُم بوده

۱ «و یا گم زَن که ده تا سکه نفره ایبَشه وقتی یه تا آ سکه گُم بو، چراغ روشن ناگنت و لَهر رو جارو نازنت و همه جا رو جُست و پی ناگن، تا وقتی که سکه پیدا بُگن؟ ^۲ وقتی اُزن سکه پیدا آگنت رِفیکُ و هَمسادهُ خو صدا آگن و بَپِش آگت: “با مه شادی بُگنی، چون سکه ای که گُم آمِکردهُ پیدا آمِکردن.” ^۳ پَ همیطو به شما آگم، به هر گناهکاری که توبه آگن، میون فرشتَهَن خدا، جشن و شادی بَرپان.»

مَثَلِ پُسِ گُم بوده

۱ و بعد عیسی ایگفت: «یه مردی دو تا پُس ایسسته. ^۲ یه رو پُس کوچکو به بَپِ خو ایگو: “بَپِ سهمی که آ مالُ مِنالِ تو به مه آرسه، همی الان بَهم هاده.” بَپِش هم مالُ خو بین دو تا پُسِ خو تقسیم ایکه. ^۳ هِنوزا چند رو

نگذشته که، پُس کوچکو هرچه که ایشسته جمع ایکه و به یه مملکت دوری
 ره و دار و ندار خو و عیاشی برباد ایدا. ^{۱۴} و وقتی که همه چیز خو خرج ایکه،
 گحطی بدی توی ا مملکت هُند و ا چوک فخر بو. ^{۱۵} پ ره نوکر کسی بو که
 مال اجا هسته، ا به پُس به مزرعه خو ایفرستا تا به خوک خوراک هادیت ^{۱۶} ا
 پُس آرزو شیکه که با خوراک خوک ا شکم خو سیر بکن، ولی کسی به ا چیزی
 اینادا. ^{۱۷} بالاخره یه رو به خوش هُند و ایگو: "ای داد نوکروی بپ مه همش نُن
 کافی و حتی اضافی به خواردن شهستین و مه ایجا آ گشنه ای تَلَف آبودم. ^{۱۸} پ
 بلند آبم و پهلوی بپم ارم بهش اگم: 'بپ، مه در حق خدا و تو گناه امکردن.
^{۱۹} و دگه لایک نهم که بهم بگن پُستم با مه هم مئه یه تا ا نوکر خو رفتار
 بکن." "

^{۲۰} پ بلند بو و به طره لهر بپ خوراه گفت. ولی هنوز خیلی راه مونده، که
 بپش به ا ایدی و دلی به ا سُخت و ا شتاب به طره پُس خو دُو ایزه، تو بغل خو
 شییگفت غرک ماچش ایکه. ^{۲۱} پُسو به بپ خوا ایگو: "بپ، مه در حق خدا و تو
 گناه امکردن. دگه لایک نهم که بهم بگن پُستم." ^{۲۲} ولی بپ به نوکر خو
 ایگفت: "عجله بکنی! بهترین جمه رو بیاری و گری بکنی انگشتر و ا کلنجش و
 جوتی پاش بکنی. ^{۲۳} گسک نرگتی بیاری، سر ببری تا بخواریم جشن بگیریم.
^{۲۴} چون چوک مه مُرده، زنده بو؛ گم بوده، پیدا بو!" پ شروع شیکه به جشن
 گفین.

^{۲۵} «چوک گیپوش تو مزرعه هسته. وقتی ا به لهر نریک بو و صدای چمک و
 آواز ششنت، ^{۲۶} به یه تا ا نوکر صدا ایزه و ایرسی: "چه خبرن؟" ^{۲۷} نوکر جواب
 ایدا: "کاکات هُندن و بپت گسک نرگت سر ایبریدن، چون پُسش صحیح و
 سالم به لهر برگشتن." ^{۲۸} ولی پُس گیپو تا ششنت، جعلی بو و اینخواست که به
 داخل لهر برت، ولی پی هُند صرا و التماسش ایکه. ^{۲۹} ولی پُس گیپو به بپ خو
 ایگو: "بیگین سالوی زیادین که نوکریت اکردم و هیچوه نبودن که وا گپت
 نبشتم، ولی حتی نبودن که یه بزغاله به مه هادی تا با رفیگم جشنی بگرم. ^{۳۰} ولی
 حالا که ای پُست برگشتن، پُسی که دارایت با فاحشه هو برباد ایدا، به ا گسک
 نرگتی سر ادریدن!" ^{۳۱} بپش ایگو: "پُسم تو همیشه با مه ای، هرچه که
 امهستین مال تون. ^{۳۲} ولی الان بی ما خاشن که جشن بگیریم و شادی بکنیم،
 چون ای کاکات مُرده، زنده بودن؛ گم بوده، پیدا بودن." "

مَثَل مُبَاشِرِ نَادِرِست

۱ عیسی به شاگردانِ خودِ خو ای چیزُ هم ایگو: «یه مرد پولداری هسته که یه مُباشِرِ ایسسته. به اُ مرد خبر شُدا که ای مُباشِر، مالُ مِناش رو بَرِباد آدین،^۲ اُ مرد پولدار مُباشِرِ خو صدا ایکه و آزش ایپرسی: ”ای چیزُ چن که دَرِبارت آشِنوم؟ حساب و کتاب مالُ مِنالم، که دَسِت اُمداده به مه پَس هاده چون دِگه ناتونی مُباشِرُم بَشی.“

۳ اُ مُباشِرِ با خوش ایگو: ”حالا که آریایم شوا به مه اُ کار دَرِیکن چه بُکُنم؟ مه که نه زورِ بیل رَدِن اُمهسِتِن و نه روم اُگن گدایِ بُکُنم. ۴ ها! اُمفهمی باید چه بُکُنم که وقتی اُ کار مُباشِرِ دَرُم بُکُنن، کسوی بَشِن که به مه توی لَهَر خوراه هادِن.“^۵ پ، اُ بدهکاریِ آریابُ خو یه تا یه تا ایخواست تا بیان. اُ اولی ایپرسی: ”چکه به آریایم بدهکاری؟“^۶ اُ جواب ایدا: ”صد حَلَب روغن زیتون،“ مُباشِرِ بَهش ایگو: ای حسابِتِن، ”بِگه، زود بِنِن و بنویس پنجاه حَلَب!“^۷ بعد اُ نفر دومی ایپرسی: ”تو چکه بدهکاری؟“ اُ جواب ایدا: صد خروار گندم، مُباشِرِ بَهش ایگفت: ”ای حساب تو بِگه بنویس هشتاد خروار!“

۸ آریاب، اُ مُباشِرِ نادرست به خاطر ای زرنگیش تعریف ایکه، چونکه مردم بی ایمن، تو رابطه با مردم و تو کارُ خو زرنگتِه اُ مردم خدا شناسن. ۹ پ به شما اگم که اُ مالِ فاسد دنیا توو راه حُب استفاده بُکُنِن تا به خوتُ دوست پیدا بُکُنِن، تا وقتی که مالُ مِنالتُ اُ بین پرت توو آخِرَت لَهَرِ نَبَشِت که توش بِنینگِن.

۱۰ «کسی که توو چیزوی کوچک امانتدار بَشِت، توو چیزوی گپ هم امانتدار أبو، و کسی که توی چیزوی کوچک امانتدار نَبَشِت، توی چیزوی گپ هم امانتدار نابو. ۱۱ پ اگه شما توو مالِ فاسدِ ای دنیا امانتدار نَبَشِن، کِن که مالُ مِنا حقیقی به شما امانت اده؟^{۱۲} و اگه شما به مالِ یه نفر دِگه امانتدار نَبَشِن، کِن که مالِ خوتُ دَسِتُ هاده؟^{۱۳} هیچ نوکری ناتون به دو تا آریاب خِدْمِت بُکُن، چونکه یا اُ یه تا نفرت ایسه و به اُ یه تا دوست ایسه، یا به یه تا دِل اَبَنده و به اُ یه تا کوچک اَدونِه. شما ناتونین هم نوکر خدا بَشِن، هم نوکر پول.»

شریعت و پادشاهی خدا

۱۴ عالموی فرقه فریسی که خیلی پول دوست هسستن، همه ای چیزون رو که شُسُنْت شروع شُکِه به رِشْخند کِرِدِن عیسی. ۱۵ عیسی بَهِشُ ایگفت: «شما کسوئین که پهلوی مردم پی خو تُ آدم درست نِشْن آدین، ولی خدا آ دِلْتُ باخبرن. چونکه ا چیزی که توو نظر مردم با ارزِشْن، توو نظر خدا بی ارزِشْن. ۱۶ «تا زَمْنِ یَحیای تَعْمید دَهْنده، تورات موسی و نوشته هوی پیغمبرُ راهنموی شما هسستن. ولی آ ای به بعد خِبر خاشِ پادشاهی خدا اعلام آبوت و همه مردم شِاوات که با زور داخلی بَشن. ۱۷ با ای حال، آ بین رَفْتِنِ آسْمُن و زمین آسُنْتِرِن تا ایکه به نقطه آ تورات بِکْتُ بی اعتبار بَبت. ۱۸ «هَرک به زَنُ خو طلاق هاده و به زن دِگِه بَگنت، زنا ایکردن. و هر مردی به زنی بَگنت که آشوخو طلاق ایگفتِن، ا هم زنا ایکردن.»

مرد پولدار و ایلعازر

۱۹ «یه مرد پولداری هسته که جِمه گِرُونِ ارغوانی و کتون نرم گِرُخُ شُکِه و هر رو خوشگذرونی شُکِه. ۲۰ یه مرد فَخیر که نُمی ایلعازر و تَمَم جُنی پُر آ زخم، جلوی دَرِ لَهر مرد پولدار شَخِوافت. ۲۱ ایلعازر آرزو ایشسته آ خُرده نُنوئی که آ سَفَره اُ مرد پولدار شَمونده اَشْکُمُ خو سیر بُگن. حتی سَعُ هم شاهند و به زخمی زَین شازه. ۲۲ اُ مرد فَخیر مُرد و فرشته هو به اُ پهلوی اِبرم پیغمبر شُبرد. اُ مرد پولدار هم مُرد و خاکی شُکِه. ۲۳ ولی اُ مرد پولدار توی دنیای مُرده وقتی که عذاب شُکشی، به بالا نگاه ایکه و آ دور به اِبرم پیغمبر ایدی که ایلعازر پهلوش ووستاده. ۲۴ اُ مرد با صدای بلند ایگفت: «ای بَبِ مِه، اِبرم، به مِه رَحْم بُگن و به ایلعازر بفرست تا کِلنچُ خو توو هُو بُگنتُ زَین مِه تُو حُنک بُگن، چون توی ای آتَش عذاب اکشیدم.» ۲۵ ولی اِبرم پیغمبر جواب ایدا: «ای چوک، وا یادت بیا که تو، توو زندگی چیزوی حُب اِتسْتِه و ایلعازر چیزوی بد ایشسته. ولی اُ الان ایجا راحِتِن و تو توی عذاب. ۲۶ گذشته آ ای، بین ما و شما شکاف گَپِن، کسی که بخواد آ ای طَره، سمت شما بیاد ناتون و کسی هم ناتون آ اُ طَره سمت ما بیاد.» ۲۷ مرد پولدار ایگفت: «پ، ای بَبِ بَهِت التماس اگنم که به ایلعازر به لَهر بَپُم بفرستی.» ۲۸ چون مِه پنج تا کاکا اُمَهسِتِن. به ایلعازر بفرست تا بره و بَهِشُ هشدار هاده، تا نَگنت اَشُ هم به ای جایی عذاب بیان.» ۲۹ ولی اِبرم ایگفت: «اَشُ نوشته هوی موسی و پیغمبرُنُ شُهْن، بُوال تا به گپوی اَشُ گوش هادَن.» ۳۰ اُ مرد ایگفت: «نه، ای بَبِ ما اِبرم، اگه کسی آ دنیای مُرده بِرت، توبه

اَكْتَن. ۳۱ اِبرِم بېش ايگفت: ”اگه به موسى پيغمبر و پيغمبرن گوش نَدَن، حتى اگه كسى ا مرگ زنده بَشت هم، اَسْ باور ناگَن.“»

۱۷

وسوسه به گناه

۱ عيسى به شاگردُ خو ايگو: «هُندينِ وسوسه گناه حتمين، ولي واى به كسى كه وسوسه ا طريق ا بيد. ۲ بي ا بهترن كه يه سنگ آسياب گپ وا گردنِش دولكون بَشت و توى ديريا ايبرگردنن تا اييکه باعث گناه يه تا ا بي آدموى ساده بَشت. ۳ پَ واسار خوتُ بَشين. اگه كاكاتُ گناهي اييکه توبيخي بُگن و اگه توبه اييکه، ايبيخش. ۴ و اگه روزى هفت بار بَبت بدى اييکه و هفت بار پهلوت هُند و دوباره ايگو ”توبه اكنم،“ تو بايد به ا بَبخشي.»

۵ حَوارينُ به خداوند عيسى شُگفت: «ايمُنمُ زياد بُگن!» ۶ خداوند عيسى ايگو: «اگه حتى گد يه ذنه خندل ايمُن تَهستَه، تاتونست به ابي درخت توت بَگي ”ا ريشه دَرَبُدو و توى ديريا كاشته بَش،“ و ا ا شما فرمُن اَبَره.

۷ «ا شما كين كه وقتى نوكرش ا شخم رَدِن و چراى گَهز ا دشت بَرَبگرده، بېش بَگت: ”بُدو، سِر سَفره بينينُ بَخوا“؟ ۸ به جاي ابي به ا ناگت: ”كه خوراك به مِه آماده بُگن، جِمه عوض بُگن و به مِه خِذمت بُگن تا مِه بخوارمُ، بعد تو بَخوا“؟ ۹ ا نوكرخو به خاطر اييکه فرمُنش اَبَره تشكر اكن؟ ۱۰ پَ، شما وقتى همهُ ا جيزوئى كه به شما فرمُن شِدادَه، اَنجَم ثِدا، بَگي: ”ما نوكروى بي مِنتيم و فَگَط وظيفه خو اَنجَم مُداين.“»

شفای ده جُدامی

۱۱ عيسى توى راه به سمت شهر اورشليم، ا مرز بين منطقه سامِرَه و منطقه جليل شُگدَشته. ۱۲ وقتى داخل داهاتى شَبو، به ده تا جُدامى ايدى كه دور ووستاَدَرَن. ۱۳ اَسْ با صدای بلند جار شَرَه، شُگفت: «اى عيسى، اى اُستاد، به ما رَحَم بُگن.» ۱۴ وقتى عيسى شُئيدى، بېشُ ايگو: «بِرى و به خوتُ به كاهِن مَعَبَد، نِشَن هادين.» و اَسْ هميَطو كه شارفته، ا جُدام شفا شُگه. ۱۵ يه تا ا اَسْ وقتى ايدى شفا پيدا ايكرِدِن، هَمَطو كه با صدای بلند به خدا حمد و ثنا شُكه، بَرگشت ۱۶ به پاى عيسى گفَت و اَزي تشكر اييکه. ا جُدامى مالِ سامِرَه هَسته.

۱۷ عیسی ایگو: «مگه اُ جدامیوی که شفا شُگه ده نفر نَهسترن؟ پَ نه نفر دِگه گمجانن؟»^{۱۸} به جز ای غریبه، هیچک پیدا نَبو تا بَرِگِرِدِه به خدا حمد و ثنا بَگنت؟»^{۱۹} پَ عیسی بَپش ایگو: «هَرُس و بَرِه، ایمنِت به تو شفا ایدا.»

هَنَدِنِ پادشاهی خدا

۲۰ عالموی فرقه قَریسی آ عیسی شُپُرسی که پادشاهی خدا کی آتا، عیسی جواب ایدا: «هَنَدِنِ پادشاهی خدا، طوری نَن که بَشت به اُ بَگینی،^{۲۱} و هیچک هم ناگه که ”بیگین، پادشاهی خدا ایجان“ یا ”پادشاهی خدا اُجان“ چون بیگینین پادشاهی خدا میون شُمان.»

۲۲ و بعد عیسی به شاگردنُ خو ایگو: «زَمونی آتات که شما آرزو اُگنین به پُس انسان یک رو بیگینین ولی ناگینین^{۲۳} مردم به شما اُگن: ”بیگین پُس انسان ایجان،“ یا ”بیگین اُجان.“ ولی دُمبالش مَری.^{۲۴} چون روزی که پُس انسان بَرَاگِرِدِه، مِته یه رعد و برقی آبو که آ اپی سَر تا اُ سَرِ آسَمُنُ روشن اُگن.^{۲۵} ولی آوِل باید عذاب زیادِی بَکَشِت و آ طَرَه مردم اپی نَسَل رَد بَشت.^{۲۶} زَمِنِ پُس انسان هم مِته زَمِنِ نوحِ پیغمبرِ آبوت.^{۲۷} تا روزی که نوح سوار کشتی بو، مردم شاخوا و شانوشی و زن و شو شاگفت، که سیل هُندُ به همه نابود ایکه.^{۲۸} زَمِنِ لوط هم درست همیطو هَسْتَه. اُ زَمِنِ هم مردم سرگرم خوارِدِن و عیش و نوش هَسْتَرُنُ خرید و فروش شاگه مشغول کشاورزی و ساخت و ساز هَسْتَرِن.^{۲۹} ولی روزی که لوط اُ سُدوم دَر بو، آتش و گوگرد اُ آسَمُنِ شَباری و به همه نابود ایکه.^{۳۰} توو روزی که پُس انسان ظهور اُگنت هم همیطو آبوت!^{۳۱} توو اُ روز، کسی که روی سِران و وسیلَهش داخل لَهرن، نباید به سیدنی زیر بیاد. و کسی هم که سَرِ زمینِ بَرَنگِرِدِه.^{۳۲} به زن لوط وا یاد بیاری!^{۳۳} هَرکَ بَخواد جُنِ خو نگه بَگنت، اُ رو اُ دَس اَدِت، ولی هَرکَ اُ جُنِ خو بگذره، اُ رو نگه اُگنت.^{۳۴} به شما اُگم، اُ شو، اُ دو نفری که توی یه جا خوافتن، به یه تا اَبَرِن و به اُ یه تا دِگه اُنوسن.^{۳۵} و اُ دو تا زنی که یه جا آسیاب اُگنن، به یه تا اَبَرِن و به اُ یه تا دِگه اُنوسن.^{۳۶} [و اُ دو تا مردی که سَرِ زمینن، به یه تا اَبَرِن و به اُ یه تا دِگه اُنوسن.]»^{۳۷} شاگردُ سؤال شُگه: «گمجا اَبَرِن، سرورم؟» عیسی جواب ایدا: «هرجا لاشه ای بَشت، لاشخورُ هم اُجا جمع اَبِن!»

مَثَل بيوه زن سَمَج

۱ عیسی به شاگردُن یه مَثَل ایوا تا نِشَن هایدِه که همیشه باید دعا بُکُنن و دِلَسَرَد نَبِشَن. ۲ عیسی ایگُفت: «توی یه شهر قاضی هَسْتِه که نه آخدا شَتْرِسی، نه بی مردم ارزش قائل. ۳ توی هَم شهر بيوه زنی هَسْتِه که همیشه پهلوی ایی قاضی شَرَفْتِه و به اُشْگُفت، "حق مه تُو اَدِشْمُنم بِگِه." ۴ قاضی یه مدت بېش توجه ایناکِه. ولی بعد آیه مدت با خوش ایگو: "با اییکِه که آخدا نَاتِرْسَم و بی مردم هم ارزشی قائل نَهَم، ۵ ولی چون ایی بيوه زن به مه عاصی اییکردن، حَقِش رو اگرم، تا دِگِه با پُشْتِ سِر هم هُنْدِی جُن به لُوم نَكُنْت!" ۶ اُغایه خداوند عیسی ایگو: «نُشْتُ ایی قاضی بی انصاف چه ایگو؟ ۷ حالا، خدا به دادِ کسوئی که خوش انتخابشُ اییکردن، هَمَشوئی که شُو رو پهلوی خدا جار آرَنن، نَارِست؟ خدا دیر به دادشُ آرِست؟ ۸ بَهْت اگم که خیلی زود به دادشُ آرِسه. با ایی حال وقتی که پُس انسان، بیاد، اثری آ ایْمَن روی زمین پیدا اکنْت؟»

مَثَل یک فَرِیسی و خَرَاگِیَر

۹ اُغایه عیسی ایی مَثَلُ دِرباره اُشوئی ایگو، که تَوکُلبُش به ایی هَسْتِه که خوشُ آدموی صَالِحِین و به بقیه با تحقیر نگاه شاکیه، ایگو: ۱۰ «دو نفر به دعا کِردن به مَعْبَد رفتن، یه تا عالم فرقه فَرِیسی و آیه تا خَرَاگِیَر. ۱۱ اُفَرِیسی ووستا و با خوش ایطو دعا اییکِه: "خدایا، شُکْرِت اکنم که مِثه بقیه مردم دُز، ظالم و زِناکار نَهَم یا حتی مِثه ایی خَرَاگِیَر هم نَهَم. ۱۲ دوبار توی هفته روزه اگِیرم و یه کِسْمَت آده کِسْمَتِ هرچه که دَر اَتارُم در راه خدا آدم." ۱۳ ولی اُخَرَاگِیَر دور ووستا و حتی ایناواستِه به طَرِه اَسْمَن نگاه بُکنن و به سِیْنُحُ شَرِه و شْگُفت: "خدایا به مه گناهکار رَحْم بُکن." ۱۴ بَهْت اگم که ایی مردِ خَرَاگِیَر بخشیده بودُ به لَهْرش بَرگِشت، نه اُفَرِیسی. چون هَرک به خوی گپ بگینت، کوچک ابو و هَرک اُفتاده بَبِشت سربلند ابو.»

عیسی و چک و چولنگ

۱۵ مردم حتی به چوکوی شیرخواره خو پهلوی عیسی شاوارده تا روش دَس بُنوسِه. ولی وقتی شاگردُن ایی شُدی، به مردم نهیب شُدا. ۱۶ ولی عیسی به شاگردُن صدا اییکِه تا پهلوش بیان و بېشُ ایگو: «بُوالی تا چولنگ پهلوی مه بیان؛ جلوشُ مگِیری، چون که پادشاهی خدا مال ایطو کسوئین. ۱۷ حقیقتا بَهْت

اگم، هرک که پادشاهی خدائو مئه یه چولنگ کبول نکنت، هیچوه داخلی نابو.»

رئیس پولدار

^{۱۸} یه تا آ رئیسوی یهودی آ عیسی ایپرسی: «أستاد خُب، چه باید بُکُنم تا زندگی ابدی اُمبِشَت؟» ^{۱۹} عیسی جواب ایدا: «به چه به مه خُب اگفتی؟ هیچک خُب نین جز خدا. ^{۲۰} حُکَموی خدائو آدونی: زنا مَکَن، گتل مَکَن، دُزی مَکَن، شهادت دروغ مَدَه و به بَپ و مُم خو احترام بُنوس.» ^{۲۱} اُ مرد ایگو: «همه ایش ا بَچگی اَنجُم اُمدادِن.» ^{۲۲} وقتی عیسی ای گپ شُشُنْت بَهِش ایگو: «هِنوزا یه چیز گم اِتسِن، هرچه که اِتسِن بُفروش و بین فَخیر بَش بُکَن، که تو توی آسَمَن گنج اِتسِن. اُغایه بُدو و ا مه پیروی بُکَن.» ^{۲۳} ولی اُ مرد وقتی ای گپ شُشُنْت، غُصَش ایگه، چون خیلی پولداره. ^{۲۴} عیسی وقتی ایدی اُ مرد چگه غُصَش ایگفتِن، ایگو: «چگه سَخِن داخل بودن پولدارُ به پادشاهی خدا! ^{۲۵} رَد بودن اَشُر ا سولاخ سوزن راحت تَه آ ایین که یه آدم پولدار داخل پادشاهی خدا بَیشَت.»

^{۲۶} کسوی که ای گپ شُشُنْت، شُپرسی: «پ ک اتون نجات پیدا بُکَن؟» ^{۲۷} عیسی ایگو: «اُ چیزی که به انسان غیرمُمکِن، به خدا ممکِن.» ^{۲۸} پِطُرس ایگو: «بیگِن، ما لَهَرُ خو ول مُکِرِدُن دُمبالِ تو هُنَدیم!» ^{۲۹} عیسی ایگو: «حقیقتا بَهِت اگم، کسی که لَهَر یا زن یا کاکاُخو یا بَپ و مُم یا چوکُ خو به خاطر پادشاهی خدا ول ایکرَدَه بَیشَت، ^{۳۰} توی ای دنیا چند برابرشُ وا دَس اُتارِه و توی اُ دنیا زندگی ابدی نَصیبِش اُبو.»

عیسی بازم در مورد مرگ خو پیشگوی اگن

^{۳۱} اُغایه عیسی به دوازده شاگردُن خو کنار ایکشی و بَهِش ایگو: «بیگینین به شهر اورشلیم اَریم و هرچه که ا طریق پیغمبُرُن دربارِه پُس انسان نوشته بودن، به اَنجُم اَرِسِه. ^{۳۲} چون به ا دَس غیر یهودی اَدَن و رِشَخَنَدِش اگن و باهش با زشتی رفتار اگن و تُفگه خو روش اکرَدَن. ^{۳۳} و بعد ا اییکه به ا شلاقش اَرَن، شَکُشَن و ا روز سَوَم زنده اُبو.» ^{۳۴} ولی شاگردُن هیچتا ا گپن عیسی رو درک شُنکِه. معنی ای گپ ا اش پنهن بو و شُندونِست که عیسی در مورد چه گپ اَرَدِن.

عیسی به یک گدای کور شفا آید

^{۳۵} وقتی عیسی نزدیک شهر آریحا رسی یه مرد کور سَرِ راه نِشته و گدایِ شِکِه. ^{۳۶} وقتی شِشْتُتْ که جمعیت آجا رَد آبودن، ایپرسی: «چه خبرن؟» ^{۳۷} اَشْ بُهش جواب شُدا: «عیسایِ ناصری رَد آبودن.» ^{۳۸} اُ مرد غار ایزه: «ای عیسی، ای پُسِ داوود پادشاه، به مِه رَحْم بُگن!» ^{۳۹} کسوی که جلو هسْتَرن نهیی شُدا و بهش شُگفت: «چپ بَرَن.» ولی اُ بیشْتِه غار ایزه و ایگو: «ای پُسِ داوود پادشاه، به مِه رَحْم بُگن!» ^{۴۰} عیسی ووستا و فرْمُن ایدا به اُ مرد پهلوش بیارن. وقتی اُ مرد نزدیک هُند، عیسی آزی ایپرسی: ^{۴۱} «توا چه بهت بُگنم؟» اُ مرد کور ایگو: «سرورِ مِه، موات چهمم بیگینه.» ^{۴۲} عیسی بهش ایگو: «چهمت بیگینت! ایمنت به تو شفا ایدادن.» ^{۴۳} چهموی اُ مرد کور درجا باز بو و ایدی و همیطو که به خدا حمد و ثنا شِکِه، دُمبالِ عیسی راه ک. وقتی مردم همه شفایِ اِیِ مرد شُدی، به خدا حمد و ثنا شِکِه.

۱۹

عیسی و رگا

^۱ عیسی به شهر آریحا داخل بو و اُ وسط شهر شِگَدَشْت. ^۲ توی اُ شهر مرد پولداری هسْتِه که نُمی رگا و رئیس خراجگِرُ هسْتِه. ^۳ اُ مرد شواسته بیگینه عیسی کِن، ولی چونکه جمعیت زیاده، ایناتونسته به عیسی بیگینه، به خاطر اییکه گدی کوتاهه. ^۴ به همی خاطر، جلوتِه اُ همه دُو ایزه و بالای درخت چناری ره تا به عیسی بیگینه، چون گزاره عیسی اُ مسیر رَد بَشِه. ^۵ وقتی عیسی به اُجا رسی، بالائو نگاه اییکه و به اُ ایگو: «رگا، شتاب بُگن و بُدو زير، چون اُمر و باید تو لهر تو بُمونم.» ^۶ رگا درجا جَکُ زير هُند و با خوشالی به عیسی به لهرخو ایبرد. ^۷ مردم وقتی ایطو چیزی شُدی، همه سُک سُک شاکِه و شُگفت: «عیسی مهمونِ یه مرد گناهکار بوَدن.» ^۸ رگا اُ جاخو بلند بو و به خداوند عیسی ایگفت: «بیگین سرورم، نصف اموالِ خو به فخرِ اَبخشم، و اگه چیزی ناحق اُ کسی اُمگفتن، چهار برابر بهش براگردنم.» ^۹ عیسی بهش ایگفت: «اُمر و نجات به اِیِ لهر هُندن، چونکه اِیِ مرد هم اُنسل اِبرم پیغمبرن. ^{۱۰} چون پُسِ انسان هُندن تا به گم بوْدِه پیدا بُگن و نجات هاده.»

مَثَل پادشاه و ده خادم

^{۱۱} همیَطو که مردم به گپن عیسی گوش شادا، عیسی یه مَثَل ایگو، چون نَزیک شهر اورشلیم بُوَدَه و مردم فکر شاکیه پادشاهی خدا همی موک ظهور اکن. ^{۱۲} پ عیسی ایگو: «یه اصیل زاده به مملکت دوری ره تا مقام پادشاهی بگنت و بربرگرت. ^{۱۳} ولی گبل آ اییکه بره ده تا آنوکز خو صدا اییکه تا بیان و به هرتیش یه تا سکه طلا، ایدا و ایگو: «تا وقتی برآگردم با اپی پول کار بکنین.» ^{۱۴} ولی مردمش که آزی متنفر هسَترن؛ کاصد پهلوی پادشاه شفرستا تا به ا بگن، «ما مَناو اپی مرد پی ما حکومت بکن.» ^{۱۵} ولی با اپی حال پادشاه بو و به منطکه خوش برگشت و بعد دستور ایدا نوکز بیان، تا بفهمت آپولی که بهش ایداده چکه سود شکریدن. ^{۱۶} اولی هُند و ایگو: «سرورم، سکه آت ده تا سکه دگه سود ایگردن.» ^{۱۷} پادشاه ایگفت: «آفرن، نوکر خُب! چون توی یه کار کوچک، امانتدار بودی، حکومت ده تا شهر بهت آدم.» ^{۱۸} دوومی هُند و ایگفت: «سرورم، سکه تو پنج تا سکه دگه سود ایبودن.» ^{۱۹} پادشاه بهش ایگفت: «تو هم حاکم پنج تا شهر بش.» ^{۲۰} آنوقت نفر بعد هُند و ایگفت: «سرورم، اپی سکه آت! که توی لته ای، امپیچیدن. ^{۲۱} به خاطر اییکه آرت متریسی، چون یه مرد سختگیری. آ جئی که پول اِدنیهادن سود آگیری، و آ جئی که اِدنکاشتن، دِرُو اکنی.» ^{۲۲} پادشاه بهش ایگو: «نوکر بدکار، با گپ خوت حکومت اکنم. تو که تفهمی مه یه مرد سختگیریم، آ جئی که پول اَمنیهادن سود آگیرم، و آ جئی که اَمنکاشتن دِرُو اکنم، ^{۲۳} پ به چه پول مه به صرافن اِدندا که وقتی برآگردم آپول با سودی آرت پس بگرم؟» ^{۲۴} پادشاه به کسوئی که اجا هسَترن ایگو: «سکه تو آزی بگیری و به ا ک ده تا سکه ایشه، هادی.» ^{۲۵} اُنش به پادشاه شگفت: «سرورم، ا که خوش ده تا سکه ایشه!» ^{۲۶} پادشاه جواب ایدا: «بهت اگم که به هرک ایشه، بیشته بهش اذن؛ ولی ا که اینی هم گد هم که ایشه آ بارش اگرن. ^{۲۷} ولی به ا دشمنم که سناواسته مه پادشاهش بشم، ایجا بیاری و جلوم گردنش بزنی.»

ورود شاهانه عیسی به اورشلیم

^{۲۸} بعد اپی گپ، عیسی جلوته آ همه به طره شهر اورشلیم ره. ^{۲۹} وقتی نَزیک داهاتوی بیت فاجی و بیت عَنیا که توی کوه زیتون هسَته رسی، به دو تا آ شاگردن خو ایفرستا و ایگو: ^{۳۰} «به داهاتی که رو وا روتون بری وقتی داخل

بودی، به گُزه الاغی که شُبَسْتین پیدا اَکْنین که تا حالا کسی سواری نَبُودِن. به اُ باز بُکُنئی به ایجا بیاری. ^{۳۱} آگه کسی اَ شما ایِرسی: «به چه به اُ الاغ باز اَکَرْدین؟» یِگی: «خداوند عیسی بَهِش احتیاج ایشَه.» ^{۳۲} پَ اُ دو تا شاگرد رَفْتَن و همه چیز دَقیقا هَمْطُوری که عیسی بَهِش اِیگَفْتَه، شُدی. ^{۳۳} وقتی به گُزه الاغ باز شُکِه، صاحبُش به اُشُ شُگَفْت: «به چه به گُزه الاغ باز اَکَرْدین؟» ^{۳۴} اُشُ جواب شُدا: «خداوند عیسی بَهِش احتیاج ایشَه.» ^{۳۵} اُشُ به گُزه الاغ پَهلوی عیسی شُوارد. و بعد عبا خُو دَر شُوا و روش شُگَرْدی و به عیسی سواری شُکِه. ^{۳۶} هَمْطُو که عیسی تو مسیر شَرَفْتَه، مردم عبا هُ خُو دَر شُوا و سَر راه عیسی پهن شاکِه. ^{۳۷} وقتی به سرزیری کوه زیتون نِزیک بو، همه شاکَرْدنِی با شادی و خاشی و با صدای بلند خدائو به خاطر همه معجزوئی که آزی شُدیده حمد و ثنا شاکِه، ^{۳۸} و شاکَفْت:

«مُبارکِن پادشاهی که به نِیم خداوند آتات!

صُلاح و سلامتی توی آسَمَن و جلال توی آسَمَن آسَمَن.»

^{۳۹} بعضی آ عالموی قَریسی آ وسط جمعیت به عیسی شُگَفْت: «اُستاد، به شاگردُت نَهب هادَه تا ساکت بَشن.» ^{۴۰} عیسی جواب ایدا: «آگه ایشُ هم ساکت بَشن، اِی سنگ جَار اَرَزَن!»

عیسی به شهر اورشلیم گیریک اَکِن

^{۴۱} پَ وقتی عیسی به شهر اورشلیم نِزیک بو و به شهر ایدی، پِ اُ گیریک اییکه ^{۴۲} و ایگو: «کاشکه تو، بله تو، اِمرو تَفَهمی که چه چیزوئی بَهِت صُلاح و سلامتی اِدِه. ولی الان اُشُ اَچَه تو پَنهِن.» ^{۴۳} چونکه یه زَمونی آتات که دَشَمَنُت دورت سنگر اَگیرن و به تو محاصِرَه اَکِن، و اَهر طَرَه به تو فشار اَتارن؛ ^{۴۴} و به تو و چوکوِنِت به خاک و خون اَکَشَن. و سنگ رو سنگ دِگَه بَن نابو، چون موکی که خدا وا دیدنِت هُنْد اِدَنَفَهمی.»

عیسی مَعَبَد رو پاک اَکِن

^{۴۵} بعد آ اُ عیسی داخل مَعَبَد بو و به فروشَنْدَهَن دَر اییکه، ^{۴۶} و به اُشُ ایگو: «توی نوشته هوی مُقَدَّس نوشته بوَدِن که، «لَهِر مِه لَهِر دَعا اَبوت»؛ ولی شما به اُ جايِ دُرُ تُکَرِدِن.»

^{۴۷} عیسی هَر رو توی مَعَبَد تعلیم شُدا. کاهنوی گِب مَعَبَد، معلموی تورات و گِیوی کوم یهود شواسته که به عیسی نابود بُکُنَن، ^{۴۸} ولی راهی پیدا شُناکه،

سؤال درباره اقتدار عیسی

۱ به رو که عیسی توی مَعَبَد به مردم تعلیم شدا و خبر خاشُ اعلام شکه، کاهنوی گپ مَعَبَد و معلموی تورات با شیخُ پهلوی عیسی هُندن. ۲ و به اُشگُو: «به ما بگه با چه کُدرت و اقتداری ای کارئو اکتی؟ کِ ای کُدرت و اقتدارُ به تو ایدادن؟» ۳ عیسی به اُش جواب ایدا: «مِه هم آ شما یه سؤالی اُمستین به مِه بگی، ۴ یحیی با کُدرت و اقتدار کِ تَعْمید شدا؟ ای کُدرت و اقتدار آ طَره خدا بپش داده بودَه یا آ طَره انسان؟» ۵ اُش با هم شور شَرَه و شگُو: «آگه بگیم آ طَره خدا هسته آگت پ به چه بپش ایمنُ تئوا؟ ۶ و آگه بگیم آ طَره انسان، همه مردم به ما سنگسارُ اکتن چونکه اعتقاد شَهه که یحیی پیغمبر.» ۷ پ جواب شدا: «نادونیم آ گمجا هسته.» ۸ عیسی به اُش ایگُو: «مِه هم به شما ناگم که با چه کُدرت و اقتداری ای کارئو اَنجُم آدم.»

مَثَل باغِبُن شَرور

۹ اُغایه عیسی ای مَثَلُ به مردم ایگُو: «یه مردی یه باغ انگور ایکاشت و به چند تا باغِبُن اجاره ایدا و یه مدت زیادی به یه مملکت دگه ره. ۱۰ وقتی فصل جمع کِردن محصول بو، به یه نوکر پهلوی باغِبُن ایفرستا تا یه خو آ میوه باغ انگور بپش هادن. ولی باغِبُن داری شَرَه و دَس خالی شُفرستا. ۱۱ بعد یه نوکر دگه ایفرستا، به اُهم داری شَرَه و باهاش با زشتی رفتار شُکه و دَس خالی شُفرستا. ۱۲ دفعه سوّم نوکر دگه ایفرستا، به اُهم زخمی شُکه و دری شُگردی. ۱۳ «پ صاحب باغ ایگُو: "چه بکنم؟ پُس عزیزُ خو اُفرستُم شاید احترامی بکنن." ۱۴ ولی باغِبُن وقتی به پُسیش سُدی به همدگه شگُو: "ای میراث بَرن. بی ایبگشیم تا میراثی به ما بَرسه." ۱۵ پ به اُهم آ باغ انگور دری شُکه و ایبگشست.

«حالا به گمن شما صاحب باغ انگور با اُش چه اکتت؟ ۱۶ اُآتات و به اُ باغِبُن نابود اکتت و باغ انگور رو به کسوی دگه اُسپارت.» وقتی مردم ای مَثَلُ شُشنت، شگفت: «خدا نکنت.» ۱۷ ولی عیسی بپش نگاه ایکه و ایگُو: «پ»

معنی اِی کَلَم که توی نوشته هوی مُقَدَّس شُنُوشِین چِن، که اِگَت: «هَم سَنگی که معمار رَد شُکِه،

سَنگِ اصلی ساختِمَن بوِیْن؟»

۱۸ هَرکَ رو سَنگِ بَکَت، لُرد اَبو، هَرَوَه اُ سَنگِ روی کسی بَکَت لِهَش اَکُنَت.»

مالیات دَاِیْن به امپراطور روم

۱۹ معلومی تورات و کاهنوی گپ مَعَبَد، دُمبال یه راهی هَسْتَرِن که هَم مَوک به عیسی بَگَرِن چونکه شَفَهی عیسی اِی مَثَلُ راجِبِ اَشُ اَگَفِیْن، ولی اَ مردم شاتِرسی. ۲۰ پَ به عیسی کَمین شُکِه و جاسوسِی پَهلوش شُفِرِستَا که بی خوش اَدَم درستی نِشَن شادا، تا بلکه بَتوَنن اَ گَپِن عیسی بونه ای گیر بیارَن و به اَ تحویل گُدرت و اقتدارِ فَرْمَندار هَاَدَن. ۲۱ پَ جاسوسُ اَ عیسی شُپُرسی: «اُستاد، ما اَدونیم که تو حقیقتُ اِگِی و تعلیم اَدِی، و پُشتِ کسی رو ناگیری بلکه با راستی و درستی راه خدائو تعلیم اَدِی. ۲۲ شَرعا ما اِی اجازه مَهَسْتِن که به امپراطور روم خَرَج هَاَدِیم؟» ۲۳ ولی عیسی حیلَه اَشُو اِیْقَهی و اِیْگُو: ۲۴ «یه دینار به مِه نِشَن هَاَدِی، نقش و نُمِ کِ روی اِی سِکَن؟» جواب شُدا: «امپراطور روم.» ۲۵ عیسی بَهش اِیْگُو: «پَ مالِ امپراطور رو به امپراطور هَاَدِی و مالِ خدائو به خدا!» ۲۶ اَشُ شُنُونِست که به عیسی جلوی چَهَم مردم به خاطر گُپوِی که اِیَزَدَه اِیْگَرِن و اَ جوابی که عیسی بَهش اِیدا تعجب شُکِه و چُپ شُرَه.

سؤال درباره زنده بوِیْن مُرَدَه هُو

۲۷ چند نفر اَ عالموی فرقه صَدَوِقی پَهلوی عیسی هُنَدَن، صَدَوِقی زنده بوِیْن بعد اَ مرگُ کِیول شُنَهَسْتَه، ۲۸ اَشُ اَ عیسی سؤال شُکِه و شُگُو: «اُستاد، موسی پیغمبر بی به ما اِیْنِوشِیْن که اَگِه یه مردی کاکاش بَیْمَرِت و کاکاش زن اِیْبِشْت ولی چَک و چوکی اِیْنِبِشْت، اَ مرد باید به اَ بیوه بَگِنَت تا بی کاکاش یه نَسلی بُنُوسَه. ۲۹ خَا حالا، هفت تا کاکا هَسْتَرِن. کاکای اُولِشُ زن اِیْگِه و بدون اِیکِه چَک و چوکی اِیْبِشْت مُرَد. ۳۰ بعد دَوَمِ ۳۱ و سَوَمِ بی اَ زن شُگِفَت و همیْطُو هَمَه اَ هفت تا کاکا به اَ زن شُگِفَت و بدون اِیکِه چَک و چوکی شُبَبِشْت مُرَدَن. ۳۲ بالاخره اَ زن هم مُرَد. ۳۳ حالا موکعی که مُرَدَه هُو زنده اَبِن اَ زِن گَم یه تا اَبوت؟ چون هر هفت تا کاکا به اَ شُگِفَتَه.»

۳۴ عیسی جواب اِیدا: «مردم اِی دنیا زن اَگِیْرَن شو اَکُنَن. ۳۵ ولی اَشُ که لایِکِ

رسیدن به اُ دنیا و زنده بودن اُ مردَهَن، نه زن اگیرُن و نه شو اگَن. ^{۳۶} اُشُ ناتوَن بَمَرَن، به خاطر اییکه اُشُ با فرشته هو بَرابَرَن و چوکوی خدائَن، چونکه اُشُ اُ مُردَه هو زنده بوَدَن. ^{۳۷} ولی زنده بوَدِن مُردَه هو حتی موسی پیغمبر هم توی چیچکا بوته سوَرُن نِشُن ایدا، اُجایی که خداوند، خدای اِیرِم و خدای اِساک و خدای یِعبوب اُخونَه. ^{۳۸} ولی اُ، خدای مُردُئَن نَن، بلکه خدای زِنَدُئَن. چون پهلوی خدا همه زِنَدُئَن. ^{۳۹} بعضی اُ معلموی تورات شُگفت: «اُستاد، چه خُب جوابشُ ادا!» ^{۴۰} و دِگه هیچک جرات اینکه اُ عیسی سوْالی بُگَن.

مَسِیحِ پُسِ کِن؟

^{۴۱} و بعد عیسی به اُشُ ایگفت: «چَطُون که اگَن مَسِیحِ موعود پُسِ داوودِ پادشاهِن؟ ^{۴۲} چون داوود خوش توی کتاب مَزامیر اگت، "خداوند به خداوند مه ایگفت:

دَسِ راسِتِ مه بِنین،

^{۴۳} تا وقتی که به دشمنیت به زیر پات بگردنم."

^{۴۴} وقتی داوود پادشاه به اُ "خداوند" اگت، پَ چَطو مَسِیحِ موعود اَتون پُسِ داوود بَشت؟»

^{۴۵} هَمُ موک که همه مردم به گُپن عیسی گوش شادا، عیسی به شاگردُن خو ایگو: ^{۴۶} «اُ معلموی تورات دوری بُگنن، اُشُ دوست شَهه با عباهوی بلند راه بَرَن و مردم توی کوچه و بازار بَپشُ سلام بُگَن و دوست شَهه توی عبادتگاهُ بهترین جا شَبَشت و توی مهمونی بالای مجلس بِنینگن. ^{۴۷} اُشُ آیه ظَره لَهَر بیوه زُنُ غارت اگَن و اُ ظَره دِگه به خاطر اییکه به خوشُ خُب نِشُن هادَن دعا خو طول اَدَن. مجازات اُشُ خیلی سخت تِه اَبو.»

۲۱

هدیه بیوهزن فَخیر

^۱ عیسی به اطرافُ خو نگاه اییکه و به پولداروی ایدی که هدیهُ خو توی صَندوکِ هدیه هوی مَعَبَدِ شاگردی. ^۲ به یه بیوه زن فَخیر هم ایدی که دوکِنی سکه مسی توی صَندوکِ ایگردی. ^۳ عیسی ایگو: «به شما اگم ایی بیوه زن فَخیر اُ همه اُشُ بیسته هدیه ایدادن. ^۴ چون اُشُ اُ زیادی مالُ خو شُدا، ولی ایی بیوه

زن با نَداری خو، تَمَمِ خرجی خو ایدا.»

پیشگوئی و بیرونی مَعْبَد

° وقتی که یه عده درباره مَعْبَدِ گپ شاره که چَطو با سنگوی جُن و هدیه هوئی که تقدیم بَوَدَه تَرئین بَوَدِن، عیسی ایگو: ^۶ «زَمونی آتات که همه چیزوئی که ایجا آگینی طوری و بیرون آبو که سنگ رو سنگ بَن نابو.»

^۷ اَشْ اَ عیسی شُپُرسی: «اُستاد، ایی اِتفاقِ کِی اِکت و نِشونه هوی نِزیک بَوَدِن اُ اِتفاقِ چِن؟» ^۸ عیسی جواب ایدا: «واسار بَشی که گمراه نَبَشین؛ چون خیلُی به نُمِ مِه آتان و آگن: که «مِه هَمُ آم» و «زَمِن موعود رِسیدن». دُمبالِ اَشْ مَرِی.

^۹ «و وقتی خبر جنگ و آشوبِ اَشْنوی، مَتِرسی. چون اول باید ایی اِتفاقِ بَکت، ولی پائِن کار به ایی زودی نازِسه.» ^{۱۰} بعد بَپَهش ایگفت: «یه ملت به ضد ملت دِگه و یه پادشاهی به ضد پادشاهی دِگه بلند آبو. ^{۱۱} زلزله هوی گپ، گحطی و طاعون توی جاهوی مختلف آتا. اِتفاقوی وحشتناک اِکت، توی آسَمَن علامتوی عجیب و غریب نَمائِن آبو.

^{۱۲} «ولی گبل آ همه ایی اِتفاق، اَشْ به شما آگِرن، اذیت تاگنن و به شما به عبادتگاه و زندونُ تحویل آدن، به خاطر نُمِ مِه، به شما پهلوی پادشاه و فَرْمنداُر آبَرن ^{۱۳} و ایی فرصتی به شما آبو تا درباره مِه شهادت هادین. ^{۱۴} ایی حُب و یاد نَبِشِت که ایناوا پیشته آ ایی به فکر بَشی که به دفاع آ خوتُ چه بَگی. ^{۱۵} چون که مِه به شما گلم و حکمتی آدم که هیچتا آ دشمنوی شما ناتون جلوتُ ووسته یا باهاتُ مخالفت بُگن. ^{۱۶} حتی بَب و مُم، کاکائُت و کوم و خویش و رفیکُتُ به شما تحویل دشمن آدن و به بعضی آ شماهو آگشن. ^{۱۷} مردم همه به خاطر نُمِ مِه آ شما متنفر آبن. ^{۱۸} ولی حتی یه کال مود آ سَرِتُ کم نابو. ^{۱۹} با صبر و تحمل، جُنُ خو نجات آدین.

^{۲۰} «ولی وقتی که تُدی لشکر دشمن، دور شهر اورشلیم ایگفتن، اُموک بَدونی که و بیرونی اورشلیم نِزیکن. ^{۲۱} آغایه کسوئی که توی منطقه یهودیه آن به طَره کوه دَرَبَرَن و اَشْ که توی شهرن آ شهر دَرَبَشَن و اَشوئی که در آ شهرن نباید به شهر بَرَبِگَرَدَن. ^{۲۲} چون اُروز، روزوی انتقامن تا همه نوشته هوی مُقَدَس اَنجُم بَشت. ^{۲۳} وای به حال رُنئی که اُروز، اَشْگِمَشَن و رُنئی که شیر آدن چونکه مصیبت گپی روی زمین آبو و غضب خدا به ایی مردم آتا. ^{۲۴} اَشْ با شمشیر کشته آبن و بین همه ملتُ به اسارت شابَرَن. شهر اورشلیم زیر پای غیر

یَهودیون لِه اَبو تا موکعی که دوران غیر یهودیون تَمم بَشه.

^{۲۵} «نِشونه هوئی توی اَفْتُو، ماَه اِستاله اَبو و روی زمین ملت اَ غَرش دیریا پریشون اَبَن. ^{۲۶} مردم اَ وحشتِ اِپی که چه بلایی سَرِ دنیا آتات اَ هوش آرَن، چونکه کُدرتوی آسَمَن اَلرَرَن. ^{۲۷} اَغایه اُشْ به پُس انسان اَگِیَن که با کُدرت و جلالی گَپ اَ داخل یه ابر آتات. ^{۲۸} وقتی اِپی اِتفاق شُروع بَشت راست ووستی و سَرُ خو بالا بگیری چون وقت آزادیت نِزیکن.»

^{۲۹} عیسی اِپی مَثَلُ هم بهش اِیگو: «به درخت انجیر و همه درخت بیگینی ^{۳۰} همی که تَدی شاخه گَرگی چق اَرَدِن، اَفهمین که تابستون نِزیکن. ^{۳۱} پ، همیطوم وقتی تَدی اِپی اِتفاق اَگفین، بَفهمین که پادشاهی خدا نِزیکن. ^{۳۲} حقیقتا به شما اَگم، تا رَمونی که همه اِپی اِتفاق نِکت اِپی نسل اَ بین نارت. ^{۳۳} آسَمَن و زمین اَ بین اَرِت، ولی گَپن مِه اَ بین نارت.»

^{۳۴} «واسار بئی تا یه وقت نَگن قلبت با عیاشی و مستی و نِگرنی به کاروی اِپی دنیا سنگین بَشت و اَ روز مته یه تَله رو سَرِت آتات. ^{۳۵} چونکه اِپی اِتفاق و سَرِ تَمم کسوئی که روی زمین زندگی اَکنن آتات. ^{۳۶} ولی همیشه واسار بئی و دعا بُگنی تا کَوَت تَبشه اَ همه اِپی اِتفاقی که به زودی اَکت، دَر اَمَن بَشین و رو و روی پُس انسان ووستین.»

^{۳۷} عیسی هَر رو توی مَعبد تعلیم سَدا، ولی شُو اَ شهر دَرشبو و بالای کوه زیتون شُو خو صُحب شُکه. ^{۳۸} صُحب شُفک همه مردم توی مَعبد پهلوش شاهند تا گَپنی بَشون.

۲۲

خیانت یهودا

^۱ عید نُن بی خمیرمایه که به پَسخ مَعروفن نِزیک شَبو، ^۲ کاهنوی گَپ مَعبد و معلوموی تورات به خاطر اییکه به عیسی بُگشَن دُمبال یه راه مناسبی شاگشت، چون اُشْ اَ شورش مردم شاترسی. ^۳ شِیطن تو دِلِ یهودای مَعروف به اَسخریوط که یه تا اَ دوازده شاگرد عیسی هَسته، رَه. ^۴ یهودا پهلوی کاهنوی گَپ و افسروی مَعبد رَه و باهاش گَپ ایزه که چَطو به عیسی بهش تحویل هادِت. ^۵ اُشْ خوشال بودن و کِبول شُکه که یه پولی بهش هادِن. ^۶ یهودا هم کِبول اییکه و دُمبال یه فرصت تا دور اَ چهم مردم، به عیسی تحویل اُشْ هادِت.

شُمِ آخِر

۷ پَ روزِ عیدِ نُنِ بیِ خمیرِ مایه که باید توی اُ روزِ بَرِهِ پَسَخُ گُریونی شُکِرْدَه، رِسی. ۸ پَ عیسی، به پَطْرُس و یوحنا ایفِرِستا و بهشُ ایگو: «بری و شُمِ عیدِ پَسَخُ بیِ ما آماده بُکُنِ تا بُخواریم.» ۹ اَشُ اَعِسی شُپُرسی: «تَوَا شُمِ گَمجا آماده بُکُنیم؟» ۱۰ عیسی جواب ایدا: «بیگینین، وقتی که داخل شهر بودین با یه مردی که یه جَهله هُو اَبْرَدِنِ رو وا رو آیین. دُمبال اُ به لَهْری که داخلش اَبو بری ۱۱ و به صاحب لَهْری بَگین که "اُستاد اگفین: 'اتاق مهمون گمجان تا شُمِ پَسَخُ با شاگردُم بُخوارم؟"' ۱۲ اُ بیِ شما توی طَبکه بالا یه اتاق گپی که فرش کِرْدِنِ نِشَن اَدِت؛ شُمِ پَسَخُ اُجا آماده بُکُنِ.» ۱۳ پَ اَشُ رَفْتَنُ شُدی همه چی هَمُطُونِ که عیسی بهشُ ایگفته و شُمِ پَسَخُ آماده شُکه.

آخِرینِ شُمِ خداوند

۱۴ غایه اُ ساعتِ رِسی، عیسی با خَوارینِ سَرِ سُفره نِشَتَن. ۱۵ و بهشُ ایگفت: «چِگک مُشتاق هَسْتَرَمِ کَبَلِ اَعذابِ کَشیدِنُم، اِبیِ شُمِ پَسَخُ با شما بُخوارم. ۱۶ چونکه به شما اگم دِگه اُ اِبیِ شُمِ پَسَخُ ناخوارم تا موکعی که اِبیِ پَسَخُ توی پادشاهی خدا بُخوارم.» ۱۷ پَ پیاله تُو ایواگفت و شُکر ایکه و ایگفت: «اِبیِ بَگری و میونِ خَوْتُ بَشِ بُکُنِ.» ۱۸ چونکه به شما اگم که، اُ الان تا هُنْدِنِ پادشاهی خدا دِگه اُ ثمر انگور ناخوارم.» ۱۹ بعد نُنِ رو ایسی و شُکر ایکه و پَرک ایکه، و به اَشُ ایدا ایگفت: «اِبیِ بَدَنِ مَنِ که به خاطر شما داده اَبو؛ اِبیِ کَارُ به یادِ مِه اَنجُمِ هادی.» ۲۰ هَمِطُو هم بعد اُ شُمِ پیاله تُو ایسی و ایگفت: «اِبیِ پیاله، عهد جدید خدان، که با رِختَه بُوْدِنِ خَوْنُمِ با شما اَبِنْدُم. ۲۱ ولی، بیگینین دَسِ کسی که به مِه تحویل اَدِت با دَسِ مِه تو سُفَرَن. ۲۲ چونکه هَمُطُو که تعیین بُوْدِنِ پُسی انسان اَرِتِ ولی وای به حال کسی که به پُسی انسان تحویل دشمن اَدِت.» ۲۳ خَواری شُروع شُکه اُ هَمِدِگه شاپُرسی که گم یه تاشُ اَتون هَمچی کاری بُگن.

کِنِ که اَهمه گِپَتِرِن

۲۴ میونِ شاگردُنِ هم یه بحثی وسط گفِت که کِ اَهمه گِپَتِرِن. ۲۵ عیسی بهشُ ایگو: «شاهوی کوموی دِگه بهشُ سروری اگنن و به حاکمُشُ صاحب اگن. ۲۶ ولی شما ایطُو مَبَشین. کسی که میونِ شما اَهمه گِپَتِرِن باید اَهمه کوچکِتَه

بَیْت و رهبر باید مِثه نوکری بَیْت که خِذمت اَکُن. ^{۲۷} گم یه تا آدم گِپتَرین، اُ که سِرِ سَفَره اَینِگِت یا اُ که خِذمت اَکُنْت؟ مگه اُ که سِرِ سَفَره اَینِگِت گِپتِه نَن؟ ولی مِه بین شما اُ گسِیم که خِذمت اَکُنْت.

^{۲۸} «شما کسوئین که توی سختی هوئی که اُمگَدَرَوِنِدِن پَهَلوی مِه موندین ^{۲۹} پَ هَمَطُو که بَبِ آسَمْنی، پادشاهی رو به مِه ایدا، مِه هم اُ رو به شما اَدَم، ^{۳۰} تا شما هم توی پادشاهی مِه سِرِ سَفَرَم بُوخوارین بُووشین، رو تخت بیندینگین و به دوازده طیفه کوم خدا حکومت بُوکْنین.

^{۳۱} شَمعون، شَمعون، بیگین، شِیْطَن دُمبال اپی هَسْتِه که مِثه یه برزگر که گندم اُ کاه جدا اَکُن، به تو به خوش جدا بُوکْن. ^{۳۲} ولی مِه بَیْت دعا اُمِکِه تا ایْمِنِت اَ بِن نَرِت. وقتی که بَرگشتی، ایْمِن کاکائِت تقویت بُوکْن.» ^{۳۳} پَطْرُس به عیسی ایگو: «سروم مِه آماده اَم تا با تو، هم زندون بَرَم و هم جُن خُو هادَم.» ^{۳۴} عیسی جواب ایدا: «پَطْرُس به تو اَگم، اِمرو گبل اَ اپی که خروس بُنْگ هادِت سه بار حاشا اَکُنی که به مِه اَشناسی.»

^{۳۵} بعد عیسی آزش اِیْرسی: «وقتی به شما بدون کیسه پول یا کوله بار یا جوتی راهی اُمِکِه، مگه به چیزی محتاج بودین؟» جواب سُدا: «نه، به هیچ چیز.» ^{۳۶} پَ عیسی بَیْش ایگفت: «ولی الان هَرک کیسه یا کوله بار ایشَه بَسیت، و اُ کسی که شمشیر اپنی عباخو بَفروشه و به خوش شمشیر بِگِرِه. ^{۳۷} چونکه به شما اَگم، اپی پیشگوی که توی نوشته هوی مُقَدَس درباره مِه نوشته بودِن باید اَنجُم بَیْت که: «اُ با گناهکار یکی حساب بو،» بله، همه چیزوی که در مورد مِه نوشته بودِن نَزیکِن که اَنجُم بَیْت.» ^{۳۸} شاگردن شُگو: «سروم، بیگین، ایجا دو تا شمشیر هَسْتِن.» عیسی بَیْش ایگو: «بَسِن دِگِه.»

عیسی تو کوه زیتون دعا اَکُن

^{۳۹} بعد عیسی اُ اَجا دَرَهْنَد و طِبکِ عادت هَمیشگیش، به کوه زیتون رَه و شاگردنِش هم دُمبالی رَفْتِن. ^{۴۰} وقتی به اُجا رَسیدن بَیْش ایگو: «دعا بُوکْنین که به امتحان نَکِن.» ^{۴۱} بعد عیسی گِد پرتاب یه سنگ آزش فاصله ایگفت، زانو ایزه و دعا ایکه و ایگو: ^{۴۲} «ای بَب اَگه خواستِه تون، اپی پیاله عذاب رو اَ مِه دور بُوکْن؛ ولی خواسته مِه اَنجُم نَبَیْت بلکه خواسته تو اَنجُم بَیْت.» ^{۴۳} هَم موک یه فرشته اَ آسَمْن ظاهر بو و به اُ کَوْت ایدا. ^{۴۴} عیسی توی عذاب، بیستِه دعا ایکه و عَرکِ مِثه کَطْرَه هوی گپ خون روی زمین شَرخت. ^{۴۵} وقتی که

دعاش تَمَم بو، عیسی پهلوی شاگردنیش هُند، ایدی که اَش اشدت ناراحتی خُو
گفَرَن. ^{۶۱} عیسی بهش ایگو: «به چه خوافتین؟ هُرسی و دعا بکنی تا به امتحان
نکی.»

دستگیری عیسی

^{۶۷} وقتی عیسی هَنو گپ شَرَه، یه گروه رسیدن. یهودا یه تا آ دوازده شاگرد
عیسی، راهبریش شَکه. یهودا به عیسی نَزیک بو تا ماچی بکن. ^{۶۸} ولی عیسی
بهش ایگو: «ای یهودا، پَس انسان با یه ماچ تحویل آدی؟» ^{۶۹} کسوئی که
اطراف عیسی هَسَترن وقتی شُدی که چه اِتفاقی آگفتین به عیسی سُگو: «سرورُم
شمشیرُم بکشیم؟» ^{۷۰} و یه تا آ اَش شمشیرخو به طَرَه نوکر کاهِن گپو ایکشی،
شمشیر به گوش نوکر ایخوا و گوش راستیش ایبری. ^{۷۱} ولی عیسی ایگو: «بَسَن
دِگه.» و رو گوش اُ مرد دَس ایناها و شفاش ایدا. ^{۷۲} بعد عیسی به کاهِنوی گپ،
اَقسروی مَعَبَد و شیخ، که به گِفتین اُ هُنَدَرَن ایگو: «مگه مه راهرُم که با
شمشیر و چُماق هَوام هُنَدین؟» ^{۷۳} چَطُو اُ موک که هَر رو توی مَعَبَد با شما
هَسَترُم به مه تَنگفت، ولی الان وقت شَمان؛ وقت کَدَرت تریکین.»

پطرس حاشا اکن که به عیسی اشناسه

^{۷۴} بعد به عیسی سُگفت و به لهر کاهِن گپو ایشُرد. پطرس اُ دور دُمبالش
شَرَفَت. ^{۷۵} چند نفر تو حیاط لهر جمع هَسَترن، آتش روشن سُکِرَدَه و دوری
نِشَترن. پطرس هم ره وسط اَش نِشت. ^{۷۶} هَم موک یه کنیز جَوُن به پطرس
توی روشنی آتش ایدی و بهش خیره بو و ایگو: «اپی مرد هم با عیسی هَسَته.»
^{۷۷} ولی پطرس حاشا ایکه و ایگو: «ای زن، مه به اُ ناشناسم.» ^{۷۸} یه خو بعدته،
یه تا دِگه به پطرس ایدی و ایگو: «تو هم یه تا اُ شوئی.» ولی پطرس جواب
ایدا: «ای مرد، مه با اَش نَهَم.» ^{۷۹} تقریباً یه ساعت بعد یه تا دِگه هُند و با
تاکید ایگفت: «مطمئنأ که اپی مرد هم با اُ هَسَته، چون هر دوش مال جَدیلَن.»
^{۸۰} ولی پطرس جواب ایدا: «ای مرد، نافهمیدم که چه آگفتی.» هَم موک، هِنوزا
گپ شَرَه که خروس بُنگ ایدا. ^{۸۱} خداوند عیسی بَرگشت و به پطرس نگاه ایکه،
پطرس گپن خداوند عیسی رو وا یاد ایوا که ایگفته: «امرو گبل اُ بُنگ خروس
سه بار به مه حاشا اکنی.» ^{۸۲} پطرس دَر بو و زار زار گیریک ایکه.

عیسی رِشَخند آبوت

۶۳ کسوئی که به عیسی شُگِفْتَه، شروع شُکِه به رِشْخَنَد کِرْدِنِ عیسی و داری شاره. ۶۴ اَشُ چَهْمَنِ عیسی رو شُبْسَتَه و آزی شاپُرسی: «نَبَوْتُ بُکْنُ بَگَه که به تو دار آردن.» ۶۵ خیلی توهین هوی دِگَه بَهِش شُکِه و به اُدشْنُم شُدا.

محاکمه عیسی در حضور شورای یهود

۶۶ وقتی صُحْب بو شیخوی کوم یهود، یعنی کاهنوی گپ، و معلمون تورات جلسه شُگِفْت و به عیسی به شورا شُوا. ۶۷ اَشُ شُگِفْت: «آگَه تو مَسِیح موعودی، به ما بَگَه.» عیسی جواب ایدا: «آگَه بَگَم، گِپُم باور ناکُنین، ۶۸ و آگَه آ شِما بُپُرسُم، جوابُم نَادِین. ۶۹ ولی آ اِبی به بعد پُسِ انسان دَسِ راست کُدَرَتِ خدا اَنِیگِت.» ۷۰ پَ هَمَشُ شُگُو: «پَ تو پُسِ خدایِ؟» عیسی جواب ایدا: «شِما آگَفْتِین که هستم.» ۷۱ پَ اَشُ شُگُو: «دِگَه چه نیاز به شاهد هَسْتِین؟ ما خومُ آ رُبِنِ خویی مُشْنُت.»

۲۳

محاکمه عیسی در برابر پیلاتس

۱ آغایه همه اعضا شورا بلند بوْدَن و به عیسی پهلوی پیلاتس، فرمندان رومی شُبرد ۲ و بهش تهمت شاره و شاگفت: «ما به اِبی نتیجه رِسیدِم که اِبی آدم به مردم ما گمراه اکن و ناوله که ما به امپراطور روم خراج هادیم و اِبی ادعا رو اکن که خوش مَسِیح موعود یعنی یه پادشاهن.» ۳ پَ پیلاتس آ عیسی ایپرسی: «تو پادشاه یهودیوی؟» عیسی جواب ایدا: «تو خوت ایطوکا اِدگو.» ۴ آغایه پیلاتس به کاهنوی گپ و به جماعت ایگفت: «مه هیچ تقصیری تو اِبی مرد نادیدم.» ۵ ولی اَشُ با اصرار شُگُو: «اُ توی سرتاسر یهودیه به مردم با تعلیمُ خو تحریک اکن. ا منطکه جلیل شروع ایگردن و حتی به ایجا هم رسیدن.»

۶ وقتی پیلاتس اِی شِشْنُت، شَواستَه بُدونه که عیسی مالِ جَلِیلن؟ ۷ وقتی ایفهمی که عیسی مالِ جُئین که هیروودیس حاکم اُجا حکومت اگردن به اُپهلوی هیروودیس ایفرستا، چون هیروودیس اُ موک توی شهر اورشلیم هَسْتَه. ۸ هیروودیس وقتی به عیسی ایدی خیلی خوشال بو، چون خیلی وقت که شَواستَه ایبِگِنِت چون درباره عیسی شِشْنُتَه و امید ایشستَه که یه معجزه ای آزی بیگینه. ۹ پَ اُ خیلی چیزُ آ عیسی ایپرسی، ولی عیسی جواب ایندا.

۱۰ کاهنوی گپ و معلمون تورات ووستادرن و به عیسی نُهمتوی بد شارّه.
۱۱ هیرودیس حاکم و سرپاُرش به عیسی تحقیر و رشخند سُکِه و هیرودیس چمه
زرق و برقی گر عیسی ایکه و به اُپهلوی پیلاُتس ایفرستا. ۱۲ اُ روز هیرودیس و
پیلاُتس با هم صلح سُکِه، چون پیشته آپی با هم دشمن هسترن.

۱۳ بعد پیلاُتس، به کاهنوی گپ و رئیسوی کوم و به مردم ایخواست تا بیان
۱۴ و بهش ایگو: «شما به ایی مرد با جرم ایی که به مردم گمراه اکن پهلوی مه
توا، مه جلوی شما آ ایی مرد بازجویی اُمکه و بیگینی، مه هیچ تقصیری پیدا
اُمکه که اتهاموی شما رو تایید بُکن. ۱۵ هیرودیس هم هیچ دلیلی پیدا اینکردن،
چون به اُپهلوی ما برایگردونین. بیگینی، اُ هیچ کاری اینکردن که لایک مرگ
بَشت. ۱۶ پَ مه به اُ شلاق آرتم و بعد آزادش اکنم.» ۱۷ چون توی هر عید
پیلاُتس باید به یه زندونی آزاد ایکرده.

۱۸ ولی همه یکصدا غار شارّه: «به ایی آدم بُکش و باراباسُ به ما آزاد بُکن.»
۱۹ باراباس به خاطر شورشوی که توی شهر اتفاق گفته و همیطو به خاطر کتل
توی زندون. ۲۰ پیلاُتس که دلی شواسته به عیسی آزاد بُکن یه بار دگه باهاش
گپ ایزه. ۲۱ ولی اُش غار شارّه: «به صلیب ایبکشی! به صلیب ایبکشی.» ۲۲ بار
سوم پیلاُتس بهش ایگو: «به چه؟ مگه چه بدی ایکردن؟ مه که هیچ تقصیری
پیدا اُمکه که لایک مرگ بَشت. شلاقش آرتم و بعد آزادش اکنم.» ۲۳ ولی اُش
بازم با صدای بلند اصرار سُکِه که عیسی باید صلیب بَشت. پَ داد و بیدادش
جواب ایدا. ۲۴ پیلاُتس تصمیم ایگه حکمی که اُش شواسته صادر بُکن.
۲۵ پیلاُتس، مردی که به خاطر کتل و شورش توی زندون، آزاد ایکه و به عیسی
دَس اُش ایدا تا هر طور که شاوا باهاش رفتار بُکن.

صلیب بودنِ عیسی.

۲۶ وقتی که به عیسی شابرده یه مردی که نُمی شمعون و مال قیزوان، که اَسر
زمین خو به شهر شهند، به اُشگفت و صلیبُ رو کولی سُناها، تا اُپشت سَر
عیسی بیره. ۲۷ یه جمعیت گپی اُ مردم و رُئی که بی اُ ماتم شگفته و گیریک
شاکه، پُشت سَر عیسی شارفت. ۲۸ ولی عیسی برگشت و بهش ایگفت: «ای
دُختن اورشلیم به مه گیریک مگنی بلکه بی خوت و چوگت گیریک بُگنی.
۲۹ چونکه بیگینی رَمونی آتات که آگین، "خوش به حال رُزن نازا و اُشگموی که
چوک سُترائی و سینه هوئی ایی که شیر سُندا!" ۳۰ اُغایه به کوه اکن رومُ بکی و به

تَلْ اَگَن به ما بُپوشونی. ^{۳۱} چون آگه با چوبِ تَر ایطو کاری بُگَن پَ چه به سِرِ چوب خشک آتا.»

^{۳۲} وا عیسی به دو تا جنایتکار هم شابرُد که گِرازَه به اَشُ هم بُگَسَن. ^{۳۳} وقتی به جُئی به نُم جُمُجَمَه رِسیدن، به عیسی با اُ دو تا جنایتکار صلیبی شَکِه، یه تا طَرَه راست عیسی و اُ یه تا طَرَه چپ عیسی. ^{۳۴} عیسی ایگفت: «ای بَب به ایشُ بَبخَش چون نادوَنن چه اِکِرَدَن.» اُغایه قرعه شُکَرَدی تا جِمه هوی عیسی رو بین خوشُ بَش بُگَن. ^{۳۵} مردم ووستادَرَن نَگاه شاکِه، ولی رِئیسُن کوم با رِشخند شاگفتَه: «به بقیه نجات ایدا؛ آگه مَسیح موعودِن، آگه انتخاب بوَدَه خدان، به خوش هم نجات هاَدَه.» ^{۳۶} سربازُ هم به عیسی رِشخند شاکِه بَهِش نِزیک بوَدِن و شراب نُرش کِرَدَه ایشُدا ^{۳۷} و شاگفت: «آگه تو پادشاه یهودیوئی، به خوت نجات هاَدَه.» ^{۳۸} و بالای سِرِ عیسی یه نوشته شُرَدَه که، «ایین پادشاه یهودی.» ^{۳۹} یه تا اُ مُجرِمُ که به صلیب میخکوب بوَدَه با توهین به عیسی ایگو: «مگه تو مَسیح موعود نَهی؟ پَ به خوت و ما نجات هاَدَه.» ^{۴۰} ولی اُ یه تا نهیبش ایدا و ایگو: «اُ خدا ناترسی؟ تو و اُ حُکِمَت یِکین. ^{۴۱} ای سِزا رو به حق به ما شُداِن چون ای سِزای کاروین که ما مُکِرَدِن؛ ولی ای مرد هیچ کار بدی اینکِرَدِن.» ^{۴۲} و ایگو: «ای عیسی وقتی به پادشاهی خو هُندی به مِه وا یاد بیار.» ^{۴۳} عیسی بَهِش ایگو: «حقیقتا بَهِت اگم، اِمرو تو با مِه توی بَهِشتی.»

مرگ عیسی

^{۴۴} تقریباً ساعت دوازده ظهر هَسْتَه که تَمَم سرزمین تُریک بو و تا سه ساعت بعد اُ اُ هَنو تازَه. ^{۴۵} به چه که اَفْتُو اینازَه. همی موک پَرَدَه مَعَبَد اُ وسط دو پَرک بو. ^{۴۶} و بعد عیسی با صدای بلند ایگو: «ای بَب رُوحُم به دَسِ تو اَدَم.» ای رو ایگو و نفس آخِر اِیکِشی. ^{۴۷} اُن افسر رومی وقتی ای اِتفاقُ ایدی، به خدا حمد و ثنا اِیکِه و ایگو: «واقعا که ای مرد بی گناه هَسْتَه.» ^{۴۸} مردمی که به تماشا هُنَدَرَن وقتی ای اِتفاقُ شُدی همیطو که اُ ناراحتی به سِینخُ شارَه به لَهر خو بَرگشتن. ^{۴۹} همه اَشنانُن عیسی همراه با رُئی که اُ منطکه جلیل دُمبالش هُنَدَرِن، اُ دور ووستادَرَن و اِتفاقُ نَگاه شاکِه.

دفن عیسی

^{۵۰} اُجا مردی هَسْتَه که نُمی اِیْسَف و مالِ شهر رامَه هَسْتَه. رامَه یه تا اُ شهروی یهودی هَسْتَه، اِیْسَف مرد حُب و صالحی هَسْتَه که عضو شورای

یَهُودَه. ^{۵۱} اُ با تصمیم و عمل شورا موافق نَهَسْتَه و منتظر پادشاهی خدائَه. ^{۵۲} ایسَف پهلوی پیلاطس رَه و جسد عیسی رو ایخواست. ^{۵۳} پَ به جسد عیسی اَصْلِیب زیر ایوا و به اُ توی گَفَن کتونی ایپیچی و توی مقبره ای که اَسَنگ تراشیده بوَدَه ایناهاد، که تا اُ زَمَن به هیچک توی اُ مقبره شَتَناهاَدَه. ^{۵۴} اُ روز، روز تهیه هَسْتَه، که توو اُ روز یهودی، بی خوش بی عید پَسَخ آماده شاکیه و چیزی به شروع روز شنبه مُقَدَّس نَمونَدَه. ^{۵۵} زَنُنی که اُ منطکه جَلِیل دُمبال عیسی هُنْدَرَن، دُمبال ایسَف رَفْتَنُ جايِ مقبره و اییکه چَطوکا جسد عیسی تُو اُجا شَناها، شُدی. ^{۵۶} و بعد بَرگِشتن و ادویه و روغنوی عطری آماده شُکیه و توو روز شنبه مُقَدَّس طِبکِ حُکم شریعت، استراحت شُکیه.

۲۴

قیام عیسی

۱ روز اول هفته، صُحْب زود زَنُنی سَرِ مقبره رَفْتَن و اُ ادویه هوئی که آماده شُکِرَدَه، با خوش شُبُرِد. ^۲ ولی شُدی که سنگ اُ جلوی دَهَنه مقبره هُل شُداین. ^۳ ولی وقتی داخل مقبره رَفْتَن، به جسد خداوند عیسی پیدا شُنِکِه. ^۴ هَم مَوک که زَنُنی آ دیدن ایی بُهتِش ایزَدَه، یکهو دو تا مرد با جِمه ای که برق سَرَه پهلوش ووستادَن. ^۵ زَنُنی اُ ترس سَرُ خو زیر شُکَرَدی ولی اُ دو تا مرد بَهِش شُگُو: «به چه دُمبال زنده میون مُردَه اگشتین؟ ^۶ عیسی ایجانین، اُ زنده بودن. و یاد بیاری که وقتی هِنوز توی منطکه جَلِیل هَسْتَه به شما چه ایگفت. ^۷ اُ ایگفت: که به پُس انسان باید دَسِ گناهکارُ هادَن، به صلیب اییکشَن و روز سَوَم زنده بَشت.» ^۸ زَنُنی گپوی عیسی رو وایادش هُنَد. ^۹ وقتی اُ مقبره بَرگِشتن، هَمه ایی اِتفاقُ به یازده خواری و بقیه تعریف شُکیه. ^{۱۰} زَنُنی که ایی خبر به خوارین شُدا، ایشُ هَسْتَرَن، میریم مَجَدَلِیَه، یوآنا، میریم مِم یَعکوب و زَنُنی دِگه ای که همراه اَشُ هَسْتَرَن. ^{۱۱} خوارین فکر شُکیه که زَنُنی خیالاتی بوَدَن و گِیشُ باور شُنِکِه. ^{۱۲} ولی پَطْرُس بلند بوَدُ به طَرَه مقبره دُو ایزَه، حَم بو و داخل مقبره تُو نگاه اییکه، ولی جز گَفَن چیزی ایندی. پَ اُ چیزی که اِتفاقُ گفته تعجب اییکه و به لَهر بَرگِشت.

توی راه عِمائوس

^{۱۳} هَم رو دو تا اُ شاگردُ به داهات عِمائوس شازفتَه، که تقریباً ده کیلومتر اُ

شهر اورشلیم فاصله ایستته. ^{۱۴} و در مورد همه ای چیزوی که اتفاق گفته با هم گپ شاره. ^{۱۵} وقتی که با هم گپ شاره، عیسی نیکش هُند و باهاش همراه بو. ^{۱۶} ولی به عیسی شنشناخت چون جهمش بسته بود. ^{۱۷} عیسی آزش ایپرسی: «توی راه با همدگه در مورد چه گپ تازه؟» اُس سِر جاخو ووستادن، غم و ناراحتی آتو روش معلومه. ^{۱۸} آغایه یه تا آ دو نفر، که نمی گنوپاس، جواب ایدا: «بین غریبه هوئی که به شهر اورشلیم آتان فکط تویی که خبر ادنی ای روز چه اتفاقوی آجا گفتن؟» ^{۱۹} عیسی ایپرسی: «گم اتفاق؟» اُس شگفت: «اتفاقوی که به عیسی ناصری گفت. اُ پیغمبری هسته که توی رفتار و گپ، هم پهلو خدا و هم پهلو همه مردم کدرت زیادی ایستته، ^{۲۰} کهنوی گپ و رئیسوی ما، به اُ تحویلی شُدا تا به مرگ محکوم بَشت و به اُ به صلیب ایسکشی. ^{۲۱} ولی ما امید مهسته که اُ، هم کسین که به کوم خدا آزاد اکن. همه ایش به کنار، الان سومین روزن که ای اتفاق گفتن. ^{۲۲} گذشته آیش، چند نفر آ زَن گروهم، به ما متعجب شُکردن. اُس اِمرو صُح زود به مقبره رفتن، ^{۲۳} ولی وقتی که جسد عیسی پیدا شُکرده، برگشتن و بهم شگفت که توی رویا فرشته هونی شدیدن که بهش ایگفتن عیسی زندن. ^{۲۴} بعضی آشوی که توو گروه ما هسترن به مقبره رفتن و اوضاع همطوری شُدی که زَن تعریف شُکرده، ولی به عیسی شُندی.» ^{۲۵} عیسی بهش ایگو: «ای نادون، به چه اییگه بهت سخین که به گپن پیغمبرن ایمن بیارین؟ ^{۲۶} مگه لازم نهسته که مسیح موعود ای عذاب بگشه و بعد به جلال خو داخل بَشت؟» ^{۲۷} پ آتورات موسی و نوشته هوی همه پیغمبرن شروع ایکه و هر چه که توی نوشته هوی مقدس درباره خوش نوشته بود، بهش توضیح ایدا.

^{۲۸} وقتی به داهاتی که به سمتش شازفته نیک بودن، عیسی یه طوری نشن ایدا که شوات دورته پره. ^{۲۹} ولی اُس خیلی بهش اصرار شُکه و شگفت: «پهلوم بُمن، چونکه هوا تار اُبودن و غایه شو نیکن.» پ عیسی داخل لهرش بو تا پهلوش بُمونت. ^{۳۰} وقتی باهاش سِر سفره نِشت نُن ایسی خدا رو شکر ایکه پَرَک ایکه و بهش ایدا. ^{۳۱} هم موک، جهمش باز بو و به عیسی شنشناخت ولی عیسی آ جلو جهمش غیب بو. ^{۳۲} اُس به همدگه شگفت: «ادی توی راه که باهام گپ شره و نوشته هوی مقدس به ما توضیح شُدا، جَطو دِلْم گرم سبو؟» ^{۳۳} پ هم موک بلند بودن و به شهر اورشلیم برگشتن. آجا به اُ یازده تا خواری پیدا شُکه که با دوست خو جمع بودرن، ^{۳۴} شاگفت: «حقیقت ایسن که

خداوند عیسی زنده بودن و بی خوش به شمعون نماین ایگردن.»^{۳۵} بعد ا دو نفر تعریف شُکِه که چه اتفاقی توی راه گفتن و چطو به عیسی موکی که نُن پرک شُکِه شُشناختن.

عیسی به خویی به شاگردن خو نیشن ایدا

^{۳۶} هِنو دربارہ اپی چیزُ گپ شازہ کہ عیسی میونش ووستا و ایگفت: «سلام به شما.»^{۳۷} ولی اَشُ وحشت شُکِه و ترسیدن، چون فکر شُکِه روح شُدیدن. ^{۳۸} عیسی بهشُ ایگفت: «به چه پریشونین؟ به چه توو دِلتُ شک نُهستین؟»^{۳۹} دَسُ و پاهوم بیگینین. خومم، بهم دَس بَرنی و بیگینی؛ چونکہ روح گوشت و استخون اینین ولی آدیدین کہ مِه اْمهستین.»^{۴۰} وقتی اپی رو ایگو و دَس و پاهو خو نیشنُ ایدا ^{۴۱} اَشُ آ خوشالی و تعجب هِنوزا شُناتونستہ اپی چیزنو باور بگنن، عیسی بهشُ ایگو: «ایجا چیزی به خواردن نُهستین؟»^{۴۲} اَشُ یہ پرک مئی بیرزوندہ بهشُ شُدا. ^{۴۳} عیسی ایگفت و جلو چہم هَمشُ ایخوا.

^{۴۴} بعد بهشُ ایگو: «وقتی کہ هِنوزا با شما هستم بہتُ امگفته کہ، تمم چیزوی کہ در مورد مِه توی تورات موسی و نوشته هوی پیغمبرُ و توی کتاب زبور نوشته بودن، باید انجم بَشت.»^{۴۵} بعد ذهنشُ باز ایکہ تا بتونن نوشته هوی مَقَدَس بَقَهَمَن. ^{۴۶} بهشُ ایگو: «نوشته بودن کہ مسیح موعود باید عذاب بگشہ و روز سوّم ا مرگ زنده بَشت، ^{۴۷} و اپی کہ به نُم ا توبہ کِردن و بخشیدن گناهن، باید ا شهر اورشلیم شروع بَشه و به همه ملتُ اعلام بَشت، ^{۴۸} شما شاهدوی اپی چیزوئین. ^{۴۹} بیگینی، مِه ا چیزی کہ بپ آسمنیم بہتُ وعده ایدادن، افرستَم. ولی توی اپی شهر بُمونی تا موکی کہ، گذرتی کہ آ آسمن آتا به شما بپوشونہ.»

بالا رفتن عیسی به آسمن

^{۵۰} بعد عیسی به اَشُ به دَر آ شهر تا نَزیکِ داهاتِ بیتِ عَنیا ایبُرد و دَسُ خو به طَرہ آسمن بلند ایکہ و برکتشُ ایدا؛^{۵۱} و همیَطو کہ برکتشُ شُدا، اَزشُ جدا بو و به آسمن بُردہ بو. ^{۵۲} اَشُ به عیسی پرستشُ شُکِه و با شادی گپی به شهر اورشلیم برگشتن. ^{۵۳} اَشُ دائم توی مَعبَد به خدا حمد و ثنا شاکہ.